National Library
Bibliothèque Nationale
Aug 16 1977
NEWSPAPER SECTION
SECTION DES JOURNAUX

B103/P21/40/2

LATVIJA AMERIKĀ

LATVIAN LANGUAGE NEWSPAPER
PUBLISHED WEEKLY BY THE
LATVIJA AMERIKA PUBLISHING LIMITED
Business Office: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont., Canada M4M 2E5 Editor-in-Chief KRISS SIDARS. Phone 465-7902. United States Editoral Office: New York. Editor V. IEBE, 4035 Rombouts Ave., Bronx ,N.Y. 10466; California—Editor KARLIS KALEJS, 3623 Markridge, La Crescenta, Ca. 91214.

NR. 30. SESTDIENA, 1977. GADA 6. AUGUSTS 27. GADS SATURDAY, AUGUST 6, 1977

SECOND CLASS MAIL REGISTRATION NUMBER 2249 Cena 60 centu

ASV un padomju delegāti Rīgā

ALEKSANDRA ĶEGUMNIEKA SPECIĀLRAKSTS LATVIJAI AMERIKĀ

Viens no atklātībā mazāk pieminētiem Vašingtonas un Maskavas piedēkļiem ir tā dēvētās Dartmouth konferences. Tās notiek ik gadus citā vietā, bet paturējušas pirmās konferences vietas ģeografisko titulu. Šajās gadskārtējās konferencēs pie viena galda sastopas ASV un Pad. savienības īpašas delegācijas, lai izvērtētu abu valstu attieksmju izveidošanos dažādos politiskos, saimnieciskos, kultūrālos un citos novados. Delegācijas sastādās no prominentiem dažādu sadzīves nozaru reprezentantiem. Daudz neķūdīsimies, ja pieņemsim, ka algošā Kremļa delegācijā rakstērtētāzinātnieku, sabiedriskās dzīves paudēju un citu profesiju pārstāvju lomas droši vien uzticētas labi sagatavotiem slepenā dienesta KGB aģentiem. Iespējams, ka arī amerikāņu delegācijā viens otrs šķietami progresīvs intellektuālis vai apbrīnojams technokrats konferencē nosūtīts ar CIA — amerikāņu izlūkošanas dienesta ziņu.

Pieminētās konferences delegāti jūlijā šogad pulcējās nekur citur kā mūsu sirmajā Rīgā. Varbūt ka Gromiko Rīgu izvēlējās zināmu taktisku un politisku iemeslu dēļ. Amerikāņu delegācijas ielūgumos nebūt nebija minēts, ka konference notiks okupētās Latvijas galvaspilsētā. Izvēloties Rīgu, Maskava amerikāņiem uz āķa uzlika Baltijas valstu nelikumīgās okupācijas akceptēšanas ēsmu. Pasaules prese šo Rīgas konferenci tikpat kā noklusēja. Protams, ka noklusēta arī šīs konferences drāmatiskā norise. Tikai pēdējās dienās no atsevišķu amerikāņu delegācijas locekļu sakopotajiem komentāriem iespējams rekonstruēt politisko fonu un mūziku, kas raksturoja konferencē pārrunātās pašreizējās Vašingtonas un Maskavas attieksmes. Mēs zinām, ka šīs attieksmes nav pārāk labas, bet Rīgas konferences norise liek pieņemt, ka jau ieskanējušies pretrunīgās detantes beigu akordi. Tā amerikāņu delegācijas nomierinošā kompromisa deklarācija — „vēl jau viss nav pagalam" — noslīka padomju pārmetumu, protestu un sūdzību jūrā. Maskavas apjukuma, dusmu un baiļu cēlonis ir: Pad. savienība nevar uzticēties prezidenta Kārtera vadītajām ASV.

Kremļa delegāti visasāk vērsās pret prezidenta padomdevēju valsts drošības jautājumos Brzežinski. Viņa personā Kārters esot Baltajā namā ielaidis pašu velnu. Par ģimeņu apvienošanu, izceļošanas atvieglināšanu no Pad. savienības puses netika nemaz runāts. Amerikāņu delegāti Rīgu atstāja pārliecībā, ka sadarbība ar Kremli turpmāk būs vēl grūtāka, varbūt pat neiespējama. Tas pats attiecas uz atbruņošanās nolīguma parakstīšanas izredzēm, kā arī izlīdzinošu formulu atrašanu starptautisku sarežģījumu problēmās. Varbūt ka Rīgas konferences rezultātā padomju prese atjaunoja nesaudzīgu prezidenta Kārtera nomelnošanas akciju. Tā Pravdā viens no prominentiem padomju komentātoriem ironiski jautā, kā gan Kārters iedrošinoties runāt par cilvēka tiesību respektēšanu, ja viņš pats pavēlējis radīt neitronu bumbu arsenālu miljonu nevainīgu cilvēku iznīcināšanai.

Vicentijs Matvējevs Izvestijā savukārt raksta: „ASV, kas sevi pasaules acīs iztēlo kā cilvēka tiesību oāzi, patiesībā ir sašķeltas sociālu pretišķību rezultātā. Miljoniem amerikāņu ir bez darba, desmitiem miljonu cieš rasu diskriminācijas, sociālas netaisnības, kapitālistiskās iekārtas un citu nejēdzību dēļ.

Amerikāņu un padomju attieksmju krize atbalsojusies visās pasaules mētropolēs. Parīzes lielais laikraksts La Monde konstatē: „Vašingtonas un Maskavas attieksmes ir saindētas, jau principā apspriežot jautājumu par cilvēka tiesībām. Abas puses, šķiet, nepārvarēs šķēršļus atbruņošanās sarunās. Abu lielvaru konfrontācija Vidējos austrumos un arī Afrikā nav nemaz neiespējama. Tas viss ir liels drauds pasaules mieram."

Iespaidīgais Rietumvācijas laikraksts Süddeutsche Zeitung savukārt raksta: „Italiešu, franču un citu Eiropas sociālistisko valstu vadītāji izmanto Kārtera cilvēka tiesību doktrīnu, lai izteiktu savu atbalstu demokratiskās iekārtas saglabāšanai. Tas acīm redzot Maskavai izraisījis dusmas."

Konservātīvais Stokholmas laikraksts Svenska Dagbladet savukārt norāda: „Amerikāņu jaunā ārpolitika var aizdzīt Austrumeiropu no politisko konferenču galda. No otras puses austrumiem būtu jāpilda tas, ko tie ar savu parakstu līgumos solījušies."

Zīmīgākais ir somu liberāļu laikraksta Helsingen Sanomat spriedums: „ASV prezidents sevišķu vērību piešķir cilvēka tiesībām un citiem morāliem aspektiem jaunajā amerikāņu ārpolitikā. Tas acīm redzot ir nokaitinājis valdības, kuŗu pilsoņi var prasīt, lai sāktu pildīt to, kas tiem solīts." Laikraksts nemin Pad. savienību vārdā, bet nav šaubu, uz ko šīs rindas attiecas.

Šajā mēnesī Vašingtonas un Maskavas attieksmēs var rasties vēl tālākas plaisas. Ārlietu ministrs Vēnss pašreiz Vidējos austrumos vēlreiz mēģina radīt priekšnoteikumus Izraēlas un arabu attieksmju normālizēšanai. Augusta otrā pusē Vēnss dosies uz Pekingu. Labi informētās aprindas ir pārliecībā, ka Vašingtonas un Pekingas attieksmju normālizēšana būs tikai pirmais solis abu valstu tālākai politiskai un droši vien arī militārai sadarbībai.

Nav vairs nekādu izredžu, ka SALT līgumu parakstīs līdz š.g. 3. oktobrim, kad līdzšinējais nolīgums izbeidzas. Tāpat vairs nerunā par Kārtera tikšanos ar Brežņevu. Kārtera neoficiālo ielūgumu uz iepazīšanās konferenci Brežņevs ir noraidījis. Vašingtonas un Havanas attieksmju normālizēšanas eksperiments var izčibēt, jo pēc pēdējām ziņām Kastro uz Melno kontinentu nosūtījis vēl 5000 kubiešu, lai tur apmācītu „brīvības cīnītājus" — partizānus un terroristus. Un tā ar Maskavas svētību Kastro Afrikā jau izsēdinājis vismaz 20.000 vīru lielu militāru desantu. Kubas militārā kontingenta klātiene var izrādīties izšķirīga vienas otras nestabilas jaunās Afrikas valstiņas politiskajā nākotnē. Rodēzijā vēl šoruden notiek vēlēšanas. Jāšaubās, vai ar tām izdosies apslāpēt sazvērnieku invāziju. No otras puses jāšaubās arī par to, vai Vašingtona uz Rodēzijas drupām ļaus izkūņoties jaunai Maskavas vasaļvalstij pašā Afrikas sirdī.

Nav vairs pārāk tālu līdz oktobrim, kad Belgradā 35 valstis apskatīsies, kamēr gaišs, kas tam Helsinku nolīgumam īsti kaiš. Visas zīmes liecina, ka konfrontācijas vietā, atspirdzinoša šampanieša vietā Belgradas konferences galdā būs tikai remdens tukšas izrunāšanās novadējies zelteris.

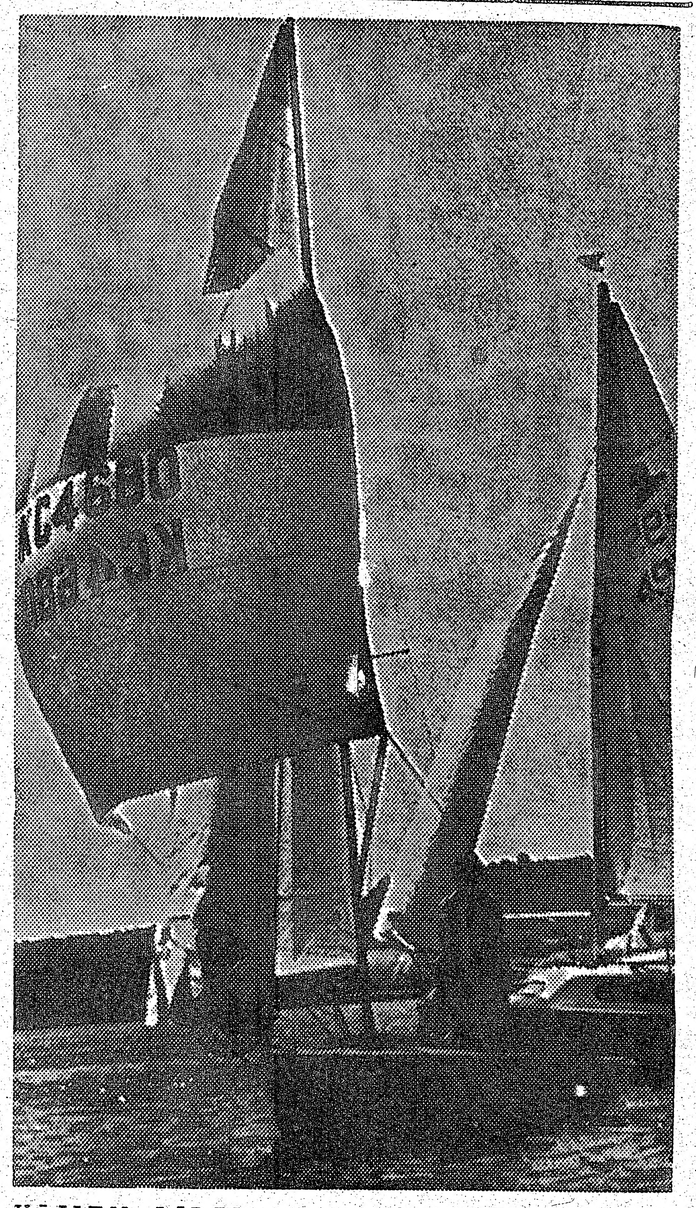

VĒJIEM LĪDZI Aleksandra Kalniņa uzņēmums

Atzīmēsim arī, ka pēc komūnistu partijas pavēles Pad. savienībā jau sākusies drudžaina gatavošanās oktobŗa revolūcijas 60 gadu atceres dienai. Tas nozīmē, ka komūnistu partijas diktātūra ar terroru noturējusies pie varas jau 60 gadu par ilgu. Jubilejas gadījumā politiskā skatuvē var parādīties kāds mums labi pazīstams vecs boļševiks. Tas ir 87 gadus vecais Vjačislavs Molotovs, Staļina labā roka, kas, kā mēs labi atceramies, parakstīja nodevīgo Rībentropa un Molotova paktu. 1957. gadā Molotovs bija izstrādājis plānu Kruščeva torpedēšanai. Ņikītas ausīs vēl laikus nonāca brīdinājums, un viņš izsūtīja Molotovu trimdā. Molotovs šodien vēl esot pie pilna prāta un diezgan vesels. Viņš ir varbūt vienīgais dzīvais Leņina līdzgaitnieks. Var gadīties, ka viss jau sagatavots, lai oktobŗa revolūcijas svētkos Molotovs apgalvotu, ka Brežņeva personā iemiesotas visas komūnisma elka Leņina cildenās īpašības. To, ka Leņins patiesībā bija nežēlīgs, asinskārs varmāka, noklusēs. Noklusēs arī, ka sarkanā imperija sešdesmit gados celta uz miljoniem nevainīgu upuŗu kapiem. Asinīs dzimušā oktobŗa revolūcija, kad laiks būs pienācis, noslīks jaunā asiņu jūŗā. Vai šis laiks vēl tālu? Var gadīties, ka mēs to vēl piedzīvojam.

Aleksandrs Ķegumnieks

BAPTISTU CĪŅA OKUPĒTAJĀ LATVIJĀ

Gaismas akcija saņēmusi no okupētās Latvijas 33 baptistu draudžu locekļu iesnieguma Reliģijas lietu padomes pilnvarotajam Latvijā kopiju.

Iesnieguma saturā sūdzība ir par Limbažu rajona Vainižu skolas audzēknes Māras Rudzītes pārvietošanu uz Rēzeknes internātskolu, ar nolūku viņu atraut vecāku kristīgajai audzināšanai, par Jelgavas izpildkomitejas spaidiem pret A. Siliņu un A. Šķuburu, sakarā ar nepilngadīgu jauniešu piedalīšanos draudzes korī, par 50 rubļu naudas soda uzlikšanu Ventspils baznīcai, sakarā ar nepilngadīgo piedalīšanos korī, par to, ka Dobeles R. Eiches vidusskolas audzēkne Lailita Lukstiņa trīs reizes saukta skolotāju komisijas priekšā par savu reliģisko pārliecību.

GAREZERA 5. DZIESMU DIENAS No 12 — 14. augustam

KOPKOŖA KONCERTĀ 12 DZIESMU VIENĪBAS AR APMĒRAM 300 DZIEDĀTĀJIEM.

LATVIJA AMERIKĀ

SESTDIENA, 1977. G. 6. AUGUSTS, 30. NR.

Latviešu nedēļas laikraksts, iznāk sestdienās. Izdevējs — Latvija Amerikā Publishing Ltd. Atbildīgais redaktors Krišs SIDARS. Redakcija: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont., Canada M4M 2E9; tālr. 465-7902. Ņujorkas redakcijas vadītājs: V. Irbe, 4035 Rombouts Ave. Bronx, N.Y. 10466, U.S.A. Tālr. 994-7917. — Čikagas redakcijas vad. V. Jaunkalnietis 1805 Taylor Ave., Racine, Wis. 53403, Redaktors Austrālijā Ed. Šmugaja, 23 Taffs Ave., Lugarno, NSW 2210, Australia.

Redakcijai tiesības manuskriptus pēc vajadzības īsināt. Neizlietotos manuskriptus neuzglabā, bet uz vēlēšanos sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka (Kanadā) vai starptautiskais pasta kupons (citās zemēs). Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas ir rakstītāja personisks uzskats un ne katrā gadījumā atbilst red. viedoklim.

Abonēšanas maksa Kanadā un ASV: par vienu gadu — 25 dol., 6 mēnešiem — 13 dol. 3 mēnešiem — 6.50 dol. Atsevišķa numura cena 60 centu.

Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $3.50, tekstā $5.75, pirmajā vai pēdējā lp. $10.00 par 1 collas telpu. Sarīkojumu kalendārā $1 par rindiņu, atkārtojot atlaide.

MEMBER ETHNIC PRESS ASSOCIATION ONTARIO

„Dziļā mežā bijām mēs . . ."

Dziesmu svētku aicinājums

7. Rietumu krasta dziesmu svētki Losandželosā, Kalifornijā, kas risinājās jūlija sākumā, izskanējuši. Nupat beidzās 4. Eiropas latviešu dziesmu svētki Londonā, kas tur ilga no 26. līdz 31. jūlijam. Par dziesmu svētku uzdevumiem Latvijas atjaunošanas komitejas Eiropas centra (LAK EC) kultūras daļas vadītājs Roberts Legzdiņš Londonas Avīzē, kas savu 22. jūlija numuru bija veltījusi šiem dziesmu svētkiem, cita starpā norāda:

Dziesmu svētkiem ir dīvains spēks celt un stiprināt latviešus lielākiem uzdevumiem. Dziesmu svētkos rādām daudzas mākslas, rādām mūsu kultūru. Eiropā ir jau 4. dziesmu svētki. Šie svētki vairs nenotiek mūsu pašu mājās Latvijā, kad bija aicināti tikai nedaudzi ārzemnieki. Tagad esam plašajā pasaulē, kur no mūsu rīcības vērtē visu latviešu tautu. Mums nav jākaunās. Tas, ko rādām, ir senas Eiropas kultūras tautas tradicijas, kuŗas dažkārt aizkavētas vēstures apstākļos, nav paspētas savlaicīgi parādīt.

Iespēja ir nu jau daudzus gadus, un to īstenot, atbalstīt ir ikviena latvieša pienākums. Latvijas neatkarības laikā pasāka celt pastāvīgu dziesmu svētku celtni ar tautas saziedotiem līdzekļiem. Pārdaugavā, Uzvaras laukumā, provizoriskā celtnē nosvinējām 9. Latviešu dziesmu svētkus. Trimdā izmantojam ievērojamas architektūras, kā Londonas slaveno Alberta aulu. Drosme ieiet šais varenajās koncertzālēs nes kādu varēšanu, kas mums ir līdz no Latvijas. Bez dziedāšanas un mūzikas rādām arī citas mākslas. Demonstrējam mūsu tautas tērpus, kas ir neatņemama sastāvdaļa un košākais rotājums dziesmu svētkiem. Pašu tautas tērpu kvalitāti vairs grozīt nevaram, bet ievērot tradicijas un tērpa nēsāšanu varam, un tas ir ļoti svarīgi. Tautas tērps ir goda tērps. Tā valkāšanai ir latviešiem izkoptas tradicijas, kuŗas der ievērot un godā likt.

Okupētajā Latvijā tautas tērpus dziesmu svētkiem gatavo masveidīgi fabrikās. Šis industriālizētais tautas tērps sagrauj tradiciju to gatavot individuāli, kā tas bija kopš seniem laikiem. Mūsu uzdevums trimdā saglabāt senās tradicijas un atdarināt pareizi etnografisku tērpu. Nelikt vainagu pakausī, bet tieši galvas vidū. Nelietot dzintara krelles visiem tautas tērpiem, bet tikai tai novadā, kur tādas ir (Rucavas u.c.) nēsātas. Neapgrūtināt sevi un tautas tērpu ar plastikas rokas somiņām. Nelietot čūskādas kurpes un baltas zeķes, bet novada tērpam piemērotus apavus, vismaz neitrālas melnas kurpes un baltas zeķes. Izvairīties publiski smēķēt, ja tautas tērps mugurā. Vīriešu tautas tērpiem nesiet kaklā prievītes, jo augstāk par jostas vietu prievītes nesien. Tai vietā lieto saktiņas (var arī dzintara). Šīs piezīmes var izlasīt attiecīgā literātūrā: Latvju raksti, Novadu tērpi u.c.

Latviešu devums Eiropā ir ievērojams: savrupmājas, viensētas, pilis ar nocietinātiem pilskalniem, savdabīga un izkopta rotāšanās māksla (ornaments vai raksts) un to kompozicijas principi, tautasdziesmas un tautas tērpi. Viss tas pretendē uz ievērību. Sargāsim šos dotumus. Latviešu ornamenta jeb raksta, kuŗu nes tautas tērps, kompozicijas principi ir savdabīgi. Ornamenta elementus neatkārto, nepavairo skaitliski, bet vienmēr cenšas komponēt jaunu vai dod šī elementa variāciju kā dainās. Latviešu rakstam ir senas un izkoptas tradicijas, un līdzīgi tautasdziesmām tas ir ievērojams mūsu kultūras parādīšanas līdzeklis. Tas saglabājies archaioloģijā un etnografijā.

Ornaments tāpat kā dainas, izsaka mūsu tautas iedabu. Šos mūsu kultūras krājumus varam godam rādīt citām tautām un ar tiem lepoties, jo daudzām tautām tik bagātu gara mantu nav. Šī rādīšana nu notiek dziesmu svētkos.

Lasītāju vēstules

INTERESANTAS ATMIŅAS

Ar interesi lasu Olģerta Liepiņa atmiņu piezīmes — Tālos atspulgos raugoties. Arī es esmu mācījies Rīgas pilsētas 1. vidusskolā. Šīs skolas skolotāju uzvārdos būtu daži labojumi. Vingrošanas skolotājs nebija Bensons, bet Bernsons; tāpat vecais ķīmijas skolotājs nebija Rūcens, bet Rācens.

Ž. Zentiņš Toronto

UZMANĪSIM SAVU NACIONĀLO STĀJU

Mūsu „trimdas pagastos" viesojās tāls cieminš — no okupētās Latvijas izkļuvušais māc. Maksimiliāns Grīvāns, draudžu saietos pastāstot savus pārdzīvojumus, kad viņu notiesāja par „pretpadomju darbību" un „padomju varas apvainošanu", pēc kam 16 smagus gadus pavadījis izsūtījumā.

Žēl tikai, ka māc. M. Grīvāns — pieņemot, ka viņam vēl maz pazīstama mūsu nostāja nacionālpolitiskos jautājumos — atļāvās mums publiski nodot „Latvijas archibīskapa" J. Matuļa sveicienus. Sveicieni no mācītājiem apspiestajā dzimtenē mūs iesilda, bet sveicieni no Maskavas ieceltā archibīskapa atsaldē. Latvijas baznīcai trimdā ir savs kanoniski vēlēts archibīskaps, kas ir arī Baznīcas virsvaldes prezidents, kamēr māc. J. Matuļa pašreizējās funkcijas noris Maskavas uzdevumā, lai radītu rietumos iespaidu, it kā okupētajā Latvijā pastāvētu ticības brīvība. Viņš dara to, ko uzdod PSRS ministru padomes Reliģijas lietu padome caur savu, tieši Maskavai padoto pilnvaroto Rīgā. Tā ierosmē viņš gadu mijā latviešu mācītājus brīvajā pasaulē apsveica ar „gana rakstu", it kā mēs te būtu viņa avis! Ja viņu sūta uz ārzemēm reprezentēt okupētās Latvijas „brīvo baznīcu", viņš dara arī to, kā tas mule jūnija beigās notika Luterāņu pasaules federācijas (LWF) 6. asamblejā Austrumāfrikā, Tanzanijā.

Šis okupantu ieceltais archibīskaps Tanzanijā oficiāli un asi protestējis pret mūsu Baznīcas virsvaldes sūtīto Latvijas baznīcas trimdā delegāta (māc. Rozīša jun. no Vācijas) iesniegto rezolūciju. Tajā bija pateikta patiesība par Latvijas baznīcas un latviešu tautas stāvokli okupētajā Latvijā, par grūtībām sniegt draudzēm un kristiešiem dzimtenē kādu palīdzību. Rezolūcijas nolūks bija plašajā luterāņu baznīcas vadītāju lielsanāksmē apelēt pie kristīgās pasaules sirdsapziņas. Nostāšanās pret šo rezolūciju ir arī nostāšanās pret latviešu luterāņiem brīvajā pasaulē, pret latviešu tautas centieniem ar Dieva palīgu atgūt brīvību un neatkarību, ko tai nolaupījusi bezdievīgā un sātaniskā vara Kremlī, pakļaujot draudžu dzīvi komūnistu partijas noteikumiem, kādi izdoti vietējām „darba ļaužu deputātu padomēm" (tās pat tiesīgas atcelt ikvienu ievēlēto draudzes valdes un revīzijas komisijas locekli; „archibīskapam" pat nav tiesības pārraudzīt draudžu administrātīvo un saimniecisko darbu) un aizliedzot draudzēm sniegt jebkādu materiālu palīdzību draudzes locekļiem, kam tāda būtu nepieciešama.

Būtībā tā ir dziļa traģēdija, ja ievērojamā starptautiskā sanāksmē okupētās Latvijas garīdzniekam jāveic savas tautas apspiedēju uzdevums un jāvēršas pret latviešu mācītājiem, kas pārstāv ticības brāļus brīvajā pasaulē! Savos principos mēs nedrīkstam palikt remdeni, jo remdenos, kā tas bībelē teikts, pats Dievs reiz izspļaus.

Vanagu Kārlis Indianā

SENO NOTIKUMU ATSKAŅAS

Iepriecina Olģerta Liepiņa dzīves stāsts — Tālos atspulgos raugoties, ko iespiež LA. Stāstījums ir interesants un saistošs, jo Liepiņš latviešu kultūras dzīvē ienācis spēcīgs un drošs. Kā juridiskās fakultātes studentu Arvēds Bergs viņu jau aicināja Latvja redakcijā par literārās un mākslas daļas vadītāju. Tā Latvis izveidojās par literāri nacionālu un intelligentu laikrakstu. Kad vēlāk O. Liepiņš pārņēma Pēdējā Brīdī redakcijas vadību, tas izveidojās par lielāko pilsonisko laikrakstu aiz Jaunākām Ziņām, sasniedzot 80.000 lasītāju.

Atmiņu stāstā (LA 9. jūlija numurā) iesaistīts arī šo rindu rakstītājs sakarā ar viņa tēvoča, turīga Latgales tirgotāja Teodora Beķera nogalināšanu Latvijas atbrīvošanas cīņu laikā. Pēc nepilniem diviem gadiem no šī notikuma jau būs apritējuši 60 gadi, daudz no atmiņas zudis. Kad 1919. g. vasarā iegājām Atašienē, toreiz sauktos Borchos pirmais cilvēks ko ieraudzīju uz stacijas perona, bija gaužī raudošā Beķera kundze ar diviem maziem bērniem. Beķeris jau bija nošauts. To bija izdarījusi cita vienība, kas pirmā ienākusi Atašienē plkv. ltn. Bruņenieka vadībā. Mēs, ieiedami Atašienē, Borchu stacijā ierīkojām plašu sakaru centrāli: ar 50 telefona līniju komūtātoriem un telegrafu. Mums bija sakari ne tikai ar karaspēka daļām frontē un aizmugurē, bet ar visu no lieliniekiem atbrīvoto territoriju; apkalpojām arī dzelzceļu, jo lielinieki stacijas bija galīgi izlaupījuši, izņēmuši pat durvju roktuŗus un atslēgas.

Beķera nonāvēšana bija atstājusi uz vietējiem iedzīvotājiem ļoti sliktu iespaidu, jo viņu uzskatīja par labu un izpalīdzīgu tirgotāju. Kā tas viss bija risinājies? Ienākot Atašienē Latvijas atbrīvošanas cīņu karavīriem, Beķeris bija juties drošs, izņēmis no komūnistiem noslēptās vērtslietas, nodomājis no skolas pārvest mājā arī lielinieku aizvestās klavieres. Ar šīm klavierēm bija iznākusi „kasīšanās", jo virsnieki tās neļāvuši aizvest. Beigās Beķeris apvainots par komūnistu un laupītāju. Viņa mājā izdarīta pārmeklēšana. Sastādīta it kā provizoriska kaŗa tiesa, kas piespriedusi nāves sodu. Par nonāvēto iestājušies divi spēcīgi juristi: Beķera brālis Voldemārs Beķeris, Kalpaka bataljona un Baloža brigādes juris-

(Turpinājums 18. lp.)

Uguns vārdi

Ceturtajā izdevumā iznācis Andreja Eglīša dzejoļu krājums Audiet mani karogā sarkanbaltisarkanā. Šoreiz to izdevis apgāds Ziemeļblāzma Zviedrijā; iepriekšējie izdevumi iznāca Nujorkā. Jaunais izdevums domāts speciāliem mērķiem — iespiests uz ļoti plāna papīra, lai to varētu sūtīt tautiešiem okupētajā tēvzemē, bet to var iegādāties arī rietumu pasaulē.

Ir neparasti, ja dzejoļu krājums parādās ceturtajā izdevumā laikā, kad visur dzird sūdzamies, ka dzejoļu grāmatas nepērkot. Panākumi izskaidrojami ar dzejoļu kvalitāti un nacionālo saturu. Autors pratis uzminēt, kas nospiež trimdinieka dvēseli un to, kas dod veldzi tautiešiem okupētajā tēvzemā. Ne velti okupācijas iestādes šo grāmatu bija ievedušas iznīcināmās literatūras sarakstos un dažus eksemplārus sadedzināja.

Pirmais izdevums parādījās 1972. gadā Ņujorkā. Kad 1973. gadā Klīvlandē Kultūras fonds pārrunāja grāmatas godalgošanas iespējas, kāds no vērtētājiem norādīja, ka dzejoļu krājumam neesot jaunas formas, bet saturs daudz neatšķiroties no autora citiem darbiem. Lasītāji tomēr ir grāmatu novērtējuši citādi, un tā jau trijos iespiedumos izpirkta.

Arī citas Andreja Eglīša grāmatas iznākušas vairākos iespiedumos. Dzejoļu grāmatas Uz vairoga un kantāte Dievs, Tava zeme deg ir sen izpārdotas vairākos iespiedumos. Autors atklāj, ka viņam sagatavots jauns krājums, ko cerot drīzumā iespiest.

Andreja Eglīša grāmatas vienmēr bijušas daudz lasītas. Viņš saņēmis arī Kultūras fonda, Tautas balvu, Zinaīdas Lazdas un citas balvas.

Plānā papīra dēļ jaunais ie iespiedums izskatās plāns, kaut tam 68 lp. Uz vāka Latvijas karogs. Nacionālās temas vairāk vērojamas izdevuma beigu daļā. Ierosmes grāmatas saturam autors guvis no sava ceļojuma pa Afriku un citām zemēm. Beigu daļā autors parāda savu nacionālo stāju, viņš ir brīvības un taisnības cīnītājs. Dzejoļi dod spēku ticēt Latvijas nākotnei, un to lasītāji vēlas redzēt, tāpēc arī grāmatu tik lielā skaitā pērk. **V. I.**

Rietumkrasta dziesmu svētkos Losandželosā bija divi rakstnieku cēlieni, katrs pulcinot ap 300 klausītāju. Abos cēlienos piedalījās tie paši rakstnieki, sniedzot katrā citus lasījumus. Otrā dienā piedalījās arī mūsu laikraksta līdzstrādnieks Edmunds Zirnītis, lasot izvilkumus no sava darba Kaktusu tuksnesī. Pirmajā rindā no kreisās: abu cēlienu vadītājs Ivars Dālbergs, Edmunds Patvaldnieks, Valda Dreimane, Olafs Stumbrs, Sarma Muižniece un Anšlavs Eglītis; aizmugurē no kr.: Ivars Lindbergs, Valdis Krāslavietis, Jānis Klīdzējs un Jānis Gorsvāns.
Foto: J. Liģers

Puikas ābolos

(No Krišjāņa Ozoliņa grāmatas Celies augšā)

Kad jau viss āboliņš sen bija savests un uz siena strēķiem un uz kūtsaugšas jau ilgi gulēts, baltie palagi palika itin raibi un sieņa druskām piebiruši. Siens koda sānos, gulēšana nebija vairs tik salda. Ap lielajām, savestajām rudzu un kviešu kaudzēm jau bija izaudzis liels zelmenis no izbirušajiem graudiem. Arī kaķi kļuva gurdeni no treknajām peļu maltītēm gar lielajām labības kaudzēm. Auzas, mieži un zirņi jau pārvesti mājās un samesti kaudzēs. Drīz nākšot kuļammašīna. Tad būs daudz prieka Robītim ar Krišeli. Kaimiņu ābeļdārzi sāk jau aizmirsties.

Augļu koki kļuvuši tādi kā retāki. Bijušās svaigās, zaļās lapas, kas zem sevis slēpa gardos ābolus, nu tādas kā izbalējušas, un — galvenais, itin nekur neredz neviena ābola. Nu ir tā kā tuksnesī. Tā saprotama lieta. Un katrā ziņā tas nemaz nav pareizi! Kā var cilvēks iztikt bez ābola!? Te nu Krišelim pamazām it kā nemanot sāk rasties kāda mīkla.

Kādu dienu Krišelim gadās iet gaŗām Kvintiņu klētiņai, kas arī ir vecajos, semajos laikos celta no apaļiem baļķiem. Priekšpusē nelielas durvis, tā ka labi jāsaliecas, lai varētu ieiet. Mugurpusē klētiņai tikai viens vienīgas lodziņš tikai galvas vai kāda laba baļķa lielumā. Grīda ir no plēstiem baļķiem,tik labi ar cirvi taisni notesti un arī kopā salaisti, ka tā ir pavisam cieta. Nekur nav nevienas spraugas. — Tīrais meistardarbs, kokus kopā salaižot.

Kvintiņienei bija vislielākais un vislabākais augļu dārzs. Jauns, nesen stādīts Pašreiz tas deva vislielāko ražu un visgaršīgākos augļus. Viņas lepnums pašreiz ir vislabākie serinki (mālāboli, pelēči). Tie ir lieli, bez tārpiem, gludi un tīri, patīkami saldskābenīgi, ar ļoti piemīlīgu miltainumu. Burvīgi garšīgi katram cilvēkam, nemaz nepieminot nabaga Krišeli. Viņam tā garšoja gatavie, mīkstie serinki, ka viņš vai mēli varēja norīt kopā ar serinka ābolu.

Kvintiņienes cerības šogad par skaistajiem āboliem ziemā, ap Ziemsvētku laiku Bauskā saņemt brangu naudiņu. Viņa ar mazo kurvīti un ar vieglām, uzmanīgām rokām, lai augļus neievainotu, nolasa no zara rūpīgi pa vienam atsevišķam ābolam, aiznes kurvīti uz klētiņu un atkal ņem tikai pa vienam ābolam no kurvīša un saudzīgi tos krauj klētiņas vidū uz labi izslaucītas grīdas; tur gaiss vajadzīgā vēsumā un labs. Ar to ābolu uzglabāšanās ir nodrošināta. Tā viņa darbojas katru dienu, līdz dārzs ir tukšs. Pa tam pirmklasīgo serinku guba klētiņas vidū ir cienīgi augsta. Drīz klētiņā sāk rasties ļoti patīkams aromats. Tā kā Ziemsvētku laiks vēl ir patālu, laiks vēl silts, apsegas ābokliem vēl nevajag. Kvintiņiene ar drebošu roku rūpīgi aizslēdz vecās klētiņas durvtiņas un vēl ar apava purngalu labi piesit, vai tikai durvis ir labi noslēgtas. Viņa sajūt patīkamu gandarījumu, ka viss tik labi padarīts līdz aukstākajam laikam, kad āboli būs jāapsedz. Un tad vēlāk brauciens uz Bausku!... Kas būs lielisks! . . . Tie rubļi!... tie rubļi! O!...

Bieži notiek, ka tieši tur, kur vienam notiek īsta nelaime, otram bijusi laime, kaut arī teiksim, „bezkaunīga" laime. Diemžēl, šī mēraukla ir dažreiz stipri staipāma.

Krišelim, svaigājot savās ikdienas gaitās, bieži gadās iet gar Kvintiņienes klētiņu. Dabiski, viņš jūt tik stipru, kārdinošu un patīkamu smaržu, ka visa vecā, pelēkā klētiņa nerātnā zēna prātā šķiet kā salda, reibinoša puķe. Viņš nespēj paiet tai gaŗām bez apstāšanās. Savā iztēlē tas jau nonācis tik tālu, kā iedomās skaidri redz, cik vilinoši, kārdinoši un aicinoši šie āboli uz viņu lūkojas. Viņš arī redz, ka to tur tik daudz. Viņš jūt, cik labi būtu ielaist asos zobus kādā no tiem, sulīgajiem... un tad tikai lēnām, kumosu pēc kumosu mutē noslīcināt, kamēr roka un mute atkal tukša! Viņš var zvērēt, ka āboli te ir!... tikai... kā tikt klāt?! Šis jautājums Krišelim tagad izvēršas par degpunktu visā viņa domāšanā. Savā īsajā, raibajā mūžiņā viņš jau diezgan sadūries ar smagām grūtībām un mīklām, tā ka radušies jau savi piedzīvojumi, laimīgi un nelaimīgi — visu viņš atceras itin labi, kā šodien. Āboli ir pavisam tuvu klāt, bet kā tu dabūsi, teiksim, godīgā kārtā tos ēst? Te nu Krišelim iedrebas sirds par paša teiktajiem vārdiem: „godīgā kārtā". Krišelis apmulst. Bet viņš ķeras atkal par jaunu pie „salmiņa"!

Viņš pasauc Robīti, tad abi vērodami iet apkārt vecajai klētiņai, uzmanīdamies, vai kāds viņus neredz. Nē! Viss ir kluss un mierīgs kā vienmēr. Riņķojot ap klētiņu, viņi apstājas aizmugurē pie kāda lodziņa, labi tuvu. Vai manu dieniņ, nu gluži silta serinku smarža gāžas ārā pa mazo lodziņu! Zēni paliek vai traki. Viņi mīņājās uz vietas un pukojas par netaisnību, ka viņi nevar neviena dabūt. Tādi sen dzirdēti smagi vārdi kā „nedarbs", „palaidnība", vai „pēriens" šajā brīdī ir galvā pazuduši kā mazā, spožā adatiņa, kas iekritusi pelavu maisā. Krišelis pieiet lodziņam tuvu, tuvu... un bez lielām grūtībām iebāž savu galvu un smaržo apgrēcinošos serinkus. „Jā, redz, Robi, te viņi ir . . un kā viņi smejas par mums. Nāc, skaties!" sērīgi izmet Krišelis. „Jā. Te viņi ir!... un cik viņi visi smuki. Un vesela kaudze. Ak tū!!!" nosaka Robītis, galvu vēl lodziņā turēdams.

Kāds nevaldāms instinkts atkal sagrābj Krišeli un viņš, vai nu kā akls vai muļķis, bāž droši savu roku četrstūrainajā lodziņa caurumā tik dziļi, cik vien var. Par to laiku Robītis apvaldīti smejas un saka: „Ja tev roka būtu gaŗāka, tad būtu labi, tad tu sasniegtu to ābolu gubu." Krišelim ausīs skan dīvainie vārdi. Un viņš atkārto tos vairākkārt: „kad... tev.. tā.. ro-

(Turpinājums 17. lp.)

L. Auzānes - Tīcmanes balva Austrai Martinsonei

Latviešu preses biedrības Kanadas kopas valde šī gada pirmajos sešos mēnešos sanākusi astoņās darba sēdēs. Bez tam notikusi viena paplašināta apspriede ar laikrakstu redaktoriem un mākslinieku vienības Latvis valdi par abu organizāciju iecerēto kopējo Preses balli 5. novembrī Latviešu namā Toronto.

Kopas valde atzinusi, ka turpmāk regulāri, vismaz reizi pa trim gadiem, iedarbināms kopas Balvu fonds. Izstrādāti jauni fonda darbības noteikumi un rezervēti 400 dol. balvai prozā, dzejā vai publicistikā par laiku no 1976. līdz 1978. gadam. Autoriem, izdevējiem vai redaktoriem darbi vienā eksemplārā jāiesūta kopas valdes priekšsēdim ne vēlāk par 1979.g. 1. janvāri. Sarakstes ar izraudzītiem vērtētāju komisijas locekļiem kārto prof. Dr. H. Tichovskis. Par 100 dol. balvu vienas Kanadas latviešu organizācijas labākajam apkārtrakstam 1977. gadā lems īpaša vērtētāju komisija ar lielo trimdas periodisko izdevumu redaktoriem.

Lidijas Auzānes - Tīcmanes piemiņas fonda balva 200 dol. apmērā piešķirta Austrai Martinsonei Toronto par darbiem drāmatiskajā rakstniecībā, tās veicināšanā skolu vajadzībām un viņas sabiedrisko darbošanos vispār. A. Martinsone ir otrā šī fonda laureāte.

Dzejnieks Andrejs Eglītis, LNF ģenerālsekretārs Zviedrijā, pieņēmis aicinājumu tikties ar kopas biedriem un citiem interesentiem kādā īpašā sanāksmē vai sarīkojumā novembrī Toronto.

—ls—

Ieteicama grāmata

AGRONOMS J. VENNERS, JAUNAS ATZIŅAS DĀRZKOPĪBĀ

Šī grāmatiņa domāta kā tiešs papildinājums grāmatai Ģimenes mājas augļu dārzs. Autora nolūks ar šīm divām grāmatām dod pilnīgu informāciju par augļu dārziem, ir tiešām sasniegts, varētu teikt, pat ar uzviju. Grāmatiņā aplūkoti potcelmi, jaunas šķirnes, pesticidi (kaitēkļu un slimību apkaŗošanas līdzekļi) un to lietošana, kā arī pašreizējie Amerikas likumi pesticidu lietošanā. Trīs ceturtdaļas no visa izdevuma aptver apcere par pesticidiem. Ar šo daļu būtu jāiepazīstas ikvienam tautietim, kas lieto pesticidus. Pesticidu ir ļoti daudz, daži no tiem ļoti indīgi, pat nāvīgi. Rakstā minēts, ka viens piliens „Timet' uz cilvēka ādas var atnest nāvi. Šo grāmatiņu, ja tā būtu angļu valodā, varētu ieteikt izlasīt ikvienam Amerikas un Kanadas lauksaimniecībā un dārzkopībā nodarbinātam. Dr. J. Cerbuls

Dievam un Tēvzemei

LKSA „DZINTARS" 30 GADU

Latviešu katoļu studentu apvienība Dzintars, atzīmējot 30 pastāvēšanas gadus, pulcināja dzintariešus no visa kontinenta 2. un 3. jūlijā Indianapolē, ASV. Izmantojot Indianapoles latviešu nesen uzceltā nama ērtības, dzintarieši jubilejas atceri iesāka ar darba konventu, izvērtējot paveikto un pieņemot rezolūcijas nākotnei. Kaut arī svešumā pavadīti ilgi gadi, nacionālais gars vēl ir dzīvs un stiprs. Galvenais pārrunu temats bija mūsu tautas liktenis dzimtenē, kur Maskavas neatlaidīgā pārkrievināšana apdraud tautas pastāvēšanu. Pārrunājot galvenās līnijas apvienības darbam nākotnē, izskanēja doma, ka jāveltī visi spēki, lai palīdzētu tautai dzimtenē kā morāli, tā materiāli. Ticīgie, kas, nevērojot vajāšanas, tomēr turas pie savām baznīcām, ir gandrīz vienīgais nesalauztais pretestības spēks pret režīma necilvēcīgajiem plāniem. Darba konventa beigās nosūtīja apsveikuma telegrammas goda filistriem bīskapam B. Sloškānam un monsiņoram K. Ručam Beļģijā, prelātam V. Strelēvičam Demoinā un pateicības telegrammu prezidentam Kārteram par aktīvu iestāšanos par cilvēka tiesībām.

Tās pašas dienas vakarā svinīgo aktu, kurā piedalījās arī dzintariešu draugi un labvēļi, atklāja apvienības prezidente Lidija Odeiko no Indianapoles. Viņa atskatījās uz Dzintara 30 gadu vēsturi, uzsverot, ka toreiz, pēckara gados radusies nepieciešamība dibināt šāda rakstura akadēmisku organizāciju. Prezidente izcēla dibinātāju lielo tālredzību, ka Dzintars dibināts kā akadēmiska organizācija ar izteikti kristīgu raksturu, pēc statūtiem saistītu pie katoļu baznīcas. Dzintars pieder pie internacionālās studentu un akadēmiķu organizācijas Pax Romana. Prezidente nobeidza runu, aicinot vienoties Latvijas valsts himnā.

Jaunais dzintarietis Pēteris Svilāns nodeva zvērestu, ko pieņēma apvienības kaplāns P. Pudāns no Albānijas, ASV.

Akadēmisko runu teica prof. Dr. Izidors Vizulis no Čikagas. Runas temats bija — Prāgmatisms starptautiskajā diplomātijā, „Ne morāle, bet aprēķins šodien valda diplomātijas laukā," atgādināja runātājs.

Apsveikumus ievadīja apvienības kapelāns Juris Pudāns. Viņš aicināja dzintariešus nepagurt cīņā par dzimtenes brīvību.

Latvijas goda konsuls Toronto E. Upenieks uzsvēra, ka mums pārtikušajā trimdā ir sava liela misija, lai palīdzētu savai cietušajai tautai dzimtenē, pieminot Stružānu varoņīgos ciema ļaudis, kas sava vecā ceļmalas krusta vietā iemūrējuši jaunu ozola koka krustu par spīti visiem miliču draudiem. „Viņu krusta uzvara varētu simbolizēt visas mūsu tautas uzvaru — In hoc signo vinces!" beidzot apsveikumu, teica konsuls Dr. E. Upenieks. Dr. V. Mileiko sveica no Bīskapa Rancāna fonda, aicinot dzintariešus godināt savu lielo draugu, atbalstot fondu. S. Gabrāns sveica no Latviešu katoļu apvienības Kanadā, A. Megne no studenšu konkordijas Zinteniece, I. Motivāns no Indianapoles katoļu draudzes. Rakstveida apsveikumus bija sūtījuši mons. K. Ručs no Beļģijas, prāv. B. Baginskis ALKA, kā arī prāv. Mozga no Londonas.

Koncertā brīvmākslinieks V. Meļķis atskaņoja J. Vītola Prelūdes un Šopēna četrus darbus. Vakara viesi pakavējās saviesīgā dzīvē.

LKSA Dzintars 30 g. jubilejas atceres sviības Latviešu centra Indianapolē. Pirmajā rindā no kreisās: apvienības sabiedriskā audzinātāja F. Sventecka, sekretāre B. Melnbārde, rakstniece Janīna Babre, prelāts A. Grosbergs, prof. I. Vizulis, apvienības prezidente L. Odeiko, apvienības dibinātājs un pirmais prezidents B. Laupacis, kapelāns J. Pudāns, J. Liepnieks, konsuls Dr. E. Upenieks un priesteris A. Justs.

Māc. M. Grīvāns televizijā un radiofonā

Pēc ierašanās ASV, māc. M. Grīvāns par savu „pastāvīgo dzīves vietu" izraudzījis Gaŗezeru, lai tā tuvumā pie saviem radiniekiem pavadītu iecerēto atvaļinājumu un jau augusta beigās atgrieztos Zviedrijā. Viņa pirmais spredikis ASV bija 14. jūnija dievkalpojumā Čikagā, tad 26. jūnijā Gaŗezerā, 2. jūlijā Indianapolē, pēc tam Rietumkrasta dziesmu svētkos Losandželosā, Linkolnā, Mineapolē, Kalamazū un vēl daudzās citās vietās.

Māc. M. Grīvāns nevienam nevēlas aicinājumu atteikt, un tādēļ ir vietas, kur viņš spredikō vai runā arī darbdienu vakaros. Paralēli latviešu dievkalpojumiem vai referātu vakariem, viņa stāstījumus labprāt uzklausa arī amerikāņu sabiedrība. Māc. M. Grīvānu jau intervējuši laikraksti Čikagā, bet pēdējās dienās vairāk nekā par jebkuŗu brīvībā izkļuvušu cilvēku ir interesējusies Kalamazū un Grand Rapidu sabiedrība. Kalamazū abi radio raidītāji un televīzijas stacijas katra pārraidīja apm. pusstundu gaŗas sarunas, bet avīze Kalamazoo Gazette 2. jūlija numurā viņam bija veltījusi gandrīz visu lappusi. Šī bija pirmā reize, kad radiofonā vai televīzijā dzirdēja tik ilgi runājam latviešu valodu, jo Grīvāns runāja latviski, bet tulkoja T. Strautkalns. Viņš arī izkārtoja iespējas māc. Grīvānam informēt vietējo sabiedrību par dzīvi okupētajā Latvijā un 16 gadu dzīvi komūnistu cietumos.

Kad māc. M. Grīvānam jautāja, vai viņš pēc visa pārciestā un pašreizējās aktīvitātes negribētu savu tuvinieku vidū kaut vienu dienu pavadīt klusībā, tas ar smaidu atbild: „Dievs man ir devis spēku visu izciest, un tagad jūtu pienākumu par to pastāstīt ikvienam, kas to vēlas dzirdēt."

V. Bokis

Svētdien svinīgs dievkalpojums notika Sv. Marijas baznīcā, piedaloties kuplam dievlūdzēju skaitam. Mesu vadīja prāvests Grosbergs, asistējot prāv. Pudānam un dekānam Justam. Spredikī kapelāns Pudāns aicināja nepiemirst mūsu tautas postu un atgādināja, ka vienīgi stiprā ticībā Dievam un dzīvojot pēc Viņa noteiktās kārtības mūsu tauta varēs atrast ceļu uz brīvību. Pie ērģelēm bija Maruta Granta.

Pēc mesas visi pulcējās atkal Latviešu namā, kur pēc galda lūgšanas, ko teica dekāns Justs, dzintariešus un viesus pacienāja Indianapoles dāmas.

Kafijas laikā dzejniece Paulīne Zalāne runāja par latviešu intellektuāļu problēmām attieksmē pret apmeklētājiem no dzimtenes. Viņa pieskārās daudzām sāpīgām problēmām, neatrodot atbildes pašreizējā situācijā, pieminot kāda lietuviešu bēgļa atzinumu, ka latvieši vēl neesot izšķīrušies par pozitīvu virzienu (?!) cīņā par savu dzimteni. Klātesošie runātāju sveica aplausiem.

Nobeigumā prof. I. Motivāns pateicās visiem rīkotājiem un rīkotājām, kā arī saimniecēm par darbā ieliktajām pūlēm un atvadījās no ciemiņiem ar dziesmu.

Daudzi, kam nebija vēl jāsteidzas atpakaļ uz mājām, pulcējās viesmīlīgajā Jāņa un Lidijas Liepnieku mājā, kur saimniece, bijušā torontiete, sevišķi sirsnīgi uzņēma Kanadas viesus.

— ks

PĀRBĒDZĒJI ARĪ NO KOMŪNISTISKĀS ĶĪNAS

Komūnisiskās Ķīnas gaisa spēku izlūkošanas daļas vadītājs ar džeta lidmašīnu ielidojis Taivanā un pieprasījis bēgļa patvērumu tiesības. Nacionālā Ķīna ziņojusi, ka bēglim bijuši līdz slepeni militāri dokumenti. 41 g.v. Fanjuanjens pārlidojis 100 jūdžu plato Formozas šaurumu un nolaidies Taivanā. Viņš pacēlies no militārās gaisa spēka bazes inspekcijas lidojamam. Šis ir jau piektais gadījums kopš 1960. gada, kad notikuši šādi bēgšanas gadījumi.

23.000 dol. kultūrāliem mērķiem

Latviešu Fonds šī gada nozīmīgajiem latviskās kultūras un izglītības projektiem nolēmis piešķirt 23.000 dol. No šīs summas Fonda padome izsniegusi mazāka apmēra pabalstus Br. Skultes simfoniskās poēmas Daugava uzveduma sarīkošanai Linkolna centrā Ņujorkā un skolotāju semināram šīs vasaras 2 x2 nometnē Kalifornijā. Uz atlikušajiem vairāk nekā 21.000 dolariem šogad pretendē 16 projekti ar 43.500 dol. pieprasījumu.

Visiem Fonda dalībniekiem tuvākā laikā izsūtīs informāciju par šiem projektiem. Dalībnieki tad nobalsos, kuŗi no pieteiktajiem projektiem atbalsāmi. Balstiesīgi ir visi dalībnieki, kas Fondam aizdevuši vai ziedojuši 1.000 dol,. kā arī tie, kuŗi ik gadus kārto maksājumus, lai sasniegtu tūkstoti. Balsis saskaitīs Fonda revīzijas komisija un rezultātus paziņos Fonda dalībnieku 1977. gada kopsapulcē Jaunatnes dziesmu svētku laikā Ročestrā, 7. un 8. oktobrī.

Mūzikas laukā ienākuši četri pieprasījumi: komponista Ādolfs Ābeles piemiņas fondam vajadzīgi 2.000 dol. komponista Vienpadsmit tautasdziesmu solo balsij ar klavieru pavadījumu un angliski tulkoto tekstu izdošanai.

Diriģents Roberts Zuika, kopīgi ar mūzikologu Longīnu Apkalnu un folkloras speciālistiem Kārli Brambatu un Hermani Ratfelderu, iecerējuši Andreja Jurjāna Latvju tautas mūzikas materiālu jaunizdevumu. Viņi no Fonda vēlas saņemt 3.500 dol. atbalstu manuskripta sagatavošanai.

Pēteris Aldiņš no Kembridžas, Masačusetā, lūdz 1.800 dol. dūdu, āžraga, ģīgas, tenora stabules un basa kokles iegādei savam ansamblim, kas popularizē latviešu tautas mūziku seno instrumentu izpildījumā.

Austra Balka no Kalamazū pieprasa 3000 dol. FM raidījumu programmām, kas saukSies „The Sound of Latvian Music" un kuŗas noraidīs Septītas dienas adventistu kolledžu un, iespējams, citu baznīcu kontrolētu kolledžu raidītāji.

Folkloras un tautiskā mantojuma laukā pieteikti pieprasījumi diviem projektiem: Mākslas vēstures un angļu valodas un literātūras maģistre Bitīte Vinklere pieprasa no Fonda 3.000 dol. Latvju dainu izlases un pētījuma latviešu un angļu valodās nobeigšanai, bet Gaŗezera saimnieks A. Tīdemanis līdz 1.500 dol. atbalstu senmantu krātuves otras stikla vitrīnas izbūvei, kas pabeigta šajā vasarā.

Latviešu Institūts pieprasa 4.000 dol. atbalstu Latvju Enciklopēdijas papildsējuma (1962 — 1977) manuskripta nobeigšanai. Šo ievērojamo pasākumu, kuŗa redaktors ir vēsturnieks Dr. Edgars Andersons, Fonds ar plašākiem piešķīrumiem atbalstījis arī iepriekšējos gados.

Prof. Pauls Kundziņš prasa 700 dol. atbalstu, lai izdotu savu monografiju — „Latviešu immigrācijas sākums Albertas provincē Kanadā un Kārļa Pļaviņa sēta; prof. Valdis Zeps vēlas 1.500 dol. atbalstu manuskripta un grāmatas The Placenames of Latgola: A Dictionary of East Latvian Toponyms izdošanai, bet prof. V. Nollendorfs 2.000 dol. redakcijas techniskiem izdevumoem, savācot un apstrādājot materiālus plašākam darbam — Latviešu literātūra rietumu pasaulē.

Vēsturnieks prof. Indriķis Šterns strādā pie grāmatas Latvijas vēsture 1300-1500 un vēlas 700 dol. atbalstu manuskripta materiālu vākšanai.

Interesantam kāršu soēles Ganiņš projektam izglītības darbiniece Austra Liepina Anglijā vēlas 6.100 dol. atmaksājamu aizdevumu, bet 4. Vispasaules latviešu jaunatnes kon-

(Turpinājums 8. lp.)

Jauki dzīvot Vecaucē

PĀRŅEMTS NO LATVIEŠU AGRONOMU BIEDRĪBAS IZDEVUMA ZEME UN TAUTA

Šogad paiet 45 gadi no manas prakses LU lauksaimniecības fakultātes saimniecībā Vecaucē. Mans nolūks nav aprakstīt tur studentu darbu gaitas, bet pakavēties pie viņu atpūtas brīžiem un dzīves prieka.

Ikkatru gadu lauksaimniecības fakultātes pēdējā kursa studentiem — praktikantiem bija sava Auces himna. Kāda bijusi pirmā un kad radusies populārā „Jauki dzīvot Vecaucē" — to es nezinu. Gadskārtējo bijušo praktikantu salidojumos šīs dziedāja vecākuma kārtībā. Manas prakses laikā Vecauces studentu himna bija sekojoša:

Uz Vecauci kad braucām,
Vai mēs to zinājām,
Kāds liktenis mūs gaida
Šai bēdu muižiņā.

Atgriezies, atgriezies
vēl vienu reiz',
Tu, skaistā Vecauce,
man tevis žēl.

Pie darba kad mēs ejam,
Lai būtu tas cik grūts,
Mēs dziedādami smejam,
Kaut Mujabelis rūc.

Atgriezies, atgriezies...

Uz krodziņu kad steidzam,
Kur alus kausos līst,
Tur jokus, strīdus beidzam
Līdz naudas maciņš vīst.

Atgriezies, atgriezies...

Kad amors savām bultām
Pār Vecauci liek diet,
Tad ārā lēkt no gultām,
Uz randiņiem būs skriet.

Atgriezies, atgriezies...

Kad agronomi būsim
Un forši dzīvosim,
Uz Vecauci mēs brauksim
Un vēlreiz dziedāsim:

Atgriezies, atgriezies...

Piezīme: Ar vārdu Mujabelis apzīmēts saimniecības vadītājs. Himnas autors P.F. un Co.

1932. gada vasaras praktikantu jautrības brīžus visus nevaru vairs atcerēties, bet mēģināšu kādus notikumus pastāstīt.

Sagaidot kādu mācības spēku no Rīgas, vai jauktā rindā to aizvadot uz staciju, mēs bieži gājām „zosu" gājienā. Vienu reizi šis gājiens pārvērtās „Gandija" soļošanā, t.i. priekšgalā gāja vadonis, tikai ne ar kazu, bet rokās lielu tējas trumuli bungu vietā. Šis vadonis toreiz bija praktikants L.V. Viņam sekoja pārējie praktikanti plikiem stilbiem — sporta biksēm pārlaistiem baltiem krekliem. Šī gājiena pēdējais soļotājs bija skaistā studente R.K., ieģērbusies gaŗās biksēs un apāvusies vīzēs. Redzot šo savādo gājienu un dzirdot „bungu" rībienus, Vecauces ielās daļa gājēju apstājās un mūs pavadīja ar smaidiem. Dažas vecākās dāmas izsaucās, ka šādus „ērmus" viņas savā mūžā redzot pirmo reizi, kur līdz ar vīriešiem soļojot īsmataina sieviete biksēs.

Kādreiz bija jāpārved klavieres no pils uz pilsētu. Šis notikums izvērtās par „bēru" braucienu, jo uz klavieŗu vāka gulēja „mirušais" — draugs L.V., ar baltu palagu pārsegts, bet goda sardzē stāvēja seši vīri. „Sēru" ratiem sekoja „organizācijas" pārstāvji ar „vainagu" — riepu un pulks pavadītāju sērās noliektām galvām.

Lai veicinātu praktikantiem dzīves prieku, saimniecības vadība reižu reizēm rīkoja ekskursijas gan pie kaimiņiem — mežkopības praktikantiem Lielaucē, gan uz Kaucmindi pie skaistām mājturībniecēm u.c. Tā kā visi praktikanti reizē nevarēja ekskursijā piedalīties, tad mājās palicēji centās atbraucējus ar kaut ko pārsteigt. Tā reiz pēc kādas ekskursijas B. Z. dzīvoklī bija ierīkota „aukstā duša", t.i. istabas iekšpusē virs durvīm bija pakārts ūdens spainis, kas, durvis veŗot, gāzās virsū ienācējam. Tai pašā reizē J.B. bija „polsterēta" gulta — gultas maisā ievietots gumijas pūslis ar ūdeni. Kad noguruša ekskursants gribēja gultā atlaisties, pūslis pārsprāga un saslapināja saļmu maisu. Citiem atbraucējiem mājinieki atskrūvēja gultas, kuŗas sabruka — tajās sēžoties.

Ļoti bieži svinējām vārda un dzimšanas dienas, kad draugi iebaudīja arī kādu stiprāku malku. Vēl šodien labi atceros šādu vakaru pie drauga E.D., kad pusnaktī pēc svinībām, J.B. un E.Ķ. bija atsēdušies mūsu sarkanās mājas ārpusē. Pēkšņi atskanēja pistoļu šāvieni un abus draugus ielenca policisti un aizveda uz iecirkni. Šim notikumam bija sekojoša priekšvēsture. Praktikantiem J. Gr. un V. E. bija palieli motorcikleti. To iestumšanai dzīvojamās mājas priekštelpā bija jālieto pagaŗš dēlis. Lai patraucētu „miega mices", abi motorciklisti sāka „šaudīt" ar dēli — to paceļot un strauji nolaižot uz grīdas. Šo troksni — blīkšķi bija sadzirdis vietējais pastmeistars un ziņojis policijai, ka studenti apdraudot sabiedrību. Jāpiezīmē, ka šim ierēdnim nebija labs prāts uz praktikantiem, jo mūsējie bija apcēluši pasta kantoŗa skaistuli, uz kuŗu arī šefs bija metis savas acis. Bez tam pastmeistara rokās bija nokļuvis mūsu „ieroču" saraksts, kas lekcijās ar gaŗlaicību cīnoties bija izgatavots. Tas bija mūsu asprātību „šaujamo" ieroču saraksts, ar kuŗu pasta vīrs mums gribēja atriebties. Protams, pēc mūsu draugu apcietināšanas līdzšinējās labās attiecības ar policiju pasliktinājās. Lai kaitinātu policistus praktikanti dažu nakti, atgriežoties no krodziņa, samainīja maiznīcas un kurpnieka darbnīcas izkārtnes vai ielu nosaukumus un padarīja citus „trikus".

Jau labu laiku pirms draugu apcietināšanas bija nodibinājies „Auces akadēmiskais raidītājs". Tas sastāvēja no pagaŗas taures, kas tika izbāzta caur dzīvojamās mājas bēniņu caurumu. Ar to praktikanti B.R. un V.T. „raidīja" dažādus Auces dzīves notikumus. Kad policija atteicās likvidēt mūsu nevainīgo draugu protokolus, mēs sākām paplašināt raidījumus. Kādā pievakarē mēs „pieslēdzāmies" B. jun. laulībām Rīgā, kur seniors B. rāja savu dēlu, ka viņš pametis J.Z. jaunkundzi. Citā saulainā vakarā, kad bija salasījies liels pulks klausītāju no pilsētas, pēkšņi „raidītājs" ziņoja, ka tuvojas „negaiss" un tāpēc raidījums jāpārtrauc. Ļaudis nesaprašanā skatījās apkārt, bet nekādu negaisu nevarēja ieraudzīt. Pēc dažām minūtēm „raidītājs" ziņoja, ka „negaiss" bija saimniecības vadītāja K. kundze.

Kad policija vēl vilka gaŗumā mūsu draugu lietu, kādā naktī aizgājām uz policijas iecirkņa priekšnieka māju un tur sākām soļot un pusbalsī sarunāties. Uz iecirkņa priekšnieka jautājumu, ko mēs gribam, neviens viņam neatbildēja. Arī pēc sava kaŗaskolas biedra P.E. aicināšanas pie sevis, kas atteicās, viņam neizdevās mūsu demonstrāciju pārtraukt. Tikai kad iecirkņa priekšnieks mūs visus uzaicināja ienākt pie viņa un sadzert „Tu" brālības un novērst pārpratumus, mūsu pretakcija policijai izbeidzās.

Sevišķi jautrs notikums saistās ar praktikantēm R.K. un V. Kādā saulainā pēcpusdienā abas šīs studentes bija aizgājušas uz netālo upīti pasauļoties. Drīz viņām pieklīduši divi jaunekļi, kuŗi vēlējušies tuvāk iepazīties. Lai uzbāzīgos puišus atvairītu, praktikantes norunājušas satikšanos turpināt nākošā dienā. Pārnākot no upes, praktikantes šo piedzīvojumu atstāstīja saviem kolēģām. Praktikanti L.V. un L.R. nēma šos Auces puišus izzēt. Pārgērbušies iepriekš minēto studenšu kleitās, abi draugi nākošā dienā nogāja pie upes. Pēc neilga laika ieradušies meitu kārie jaunekļi. Lai tik ātri sevi nenodotu, studenti vairījušies no gaŗām sarunām un sejas slēpuši saules sargu aizsegā. Kad Auces puiši sākuši aptvert savu iekrišanu un taisījusies pazust, viens no studentiem uzsaucis, lai tie nebaidās, jo viņām esot speciālas kartiņas. To dzirdot, puiši sākuši strauji soļot uz pilsētas pusi, bet „dāmas" tiem sekojušas uz pēdām. Glābdamies no sekotājām „dāmām", bēdzēji ieskrējuši kādā vīriešu frizētavā, bet „nekaunīgās dāmas" devušās tiem pakaļ. Drīz pēc tam vienā no Auces avīzēm parādījās raksts „Kā studenti izāzēja meitu medniekus".

Viena no šīm „dāmām" šai pašā reizē izāzēja arī vecāko praktikantu J. Šim jokam piepalīdzīga bija lopkopības pārzine Sk. kundze, kuŗa iepazīstināja J. ar „dāmu" kā savu draudzeni. Būdams liels džentlmenis, J. steidzies noskūpstīt „dāmas" spēcīgi pasniegto roku. Tikai tuvāk ielūkojoties „dāmas" sejā J. pazinis pārģērbušos L.V. un izplūdis smieklos.

Manā prakses gadā pirmo reizi arī vīriešus sāka apmācīt slaukšanā. Uz šo svarīgo notikumu nozīmētie praktikanti — slaucēji ieradās frakās un baltos cimdos. Tā kā lopkopības pārzine bija stingra darbu pildīšanā, viņa likusi frakotajiem sēsties uz ķebļiem un sākt goteļu pupu spaidīšanu, no kuŗiem piens šķīdis uz visām pusēm, mazāk slaucenēs.

Šai vasarā notika arī jaunie šu iesvētīšana Vecauces bazmīcā. Mēs jau laikus bijām saskatījuši iesvētamo meitu vidū dažas skaistules. Tas mūs pavedināja uz domām — pēc iesvētīšanas akta viņām pasniegt rozes, ko arī izdarījām. Pārsteigums bija ne tikai viņām, bet vēl lielāks viņu vecākiem. Protams, mēs tad tikām ielūgti uz meitu iesvētīšanas svinībās viņu mājās. Tur putoja alus, dzirkstīja vīns, ziedēja un smaržoja arī rozes — pašas iesvētītas jaunavas. Tikai pirmdienas rītā prakses darbu „slodze" bija grūti izturama.

Kaut mūsu izrīcība vienu otru reizi kaitināja arī saimniecības vadītāju, beigās no viņa saņēmām uzslavu, ka 1932. gada praktikantu „triki" bijuši bagāti ar izdomu, humoru un jautrībām, bet nav traucējuši mācības.

Agr. P. Finartijs

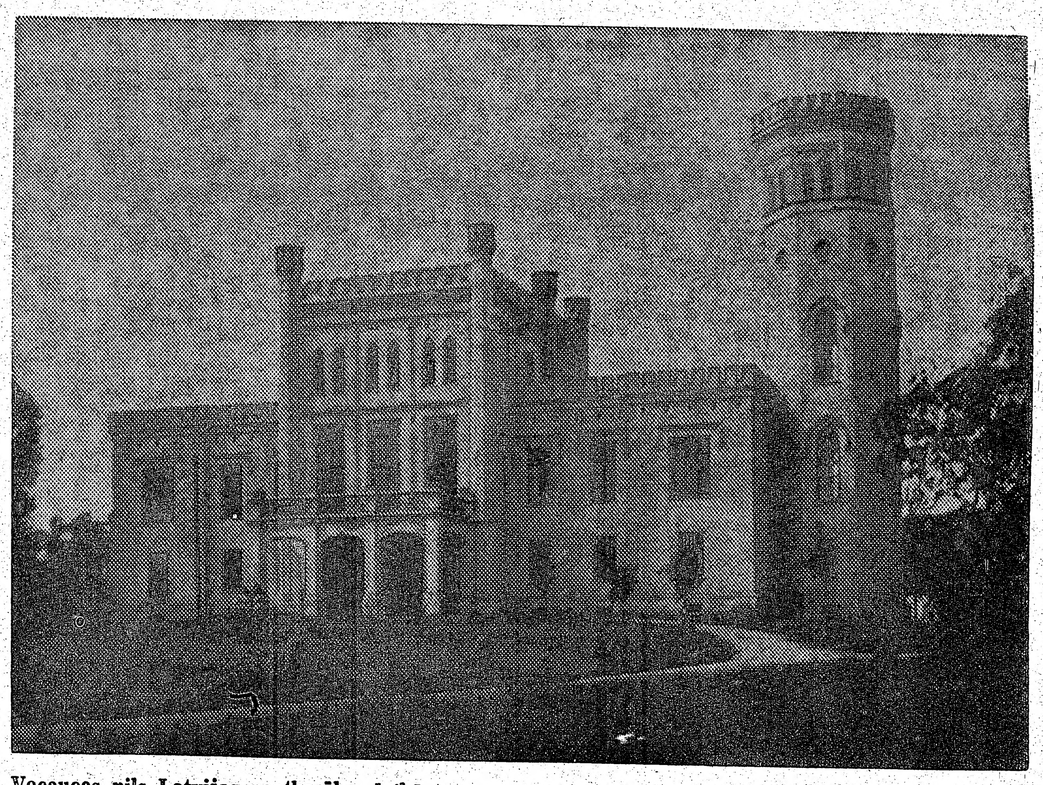

Vecauces pils Latvijas neatkarības laikā

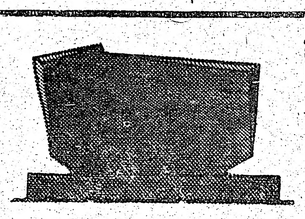

PIEMINEKĻI

Īgauņu uzņēmums
YONGE MEMORIAL LTD.
2019 Yonge St., Toronto
Starp Eglinton un Davisville
Prasīt pēc E. J. Hopp
487-2147, vakaros 445-8955
Kvalitātes darbs un
eiropiešu mets

BROADVIEW WOOLS, ARTS & CRAFTS

Īpašn. Elza Avots

Veikali Toronto:
674 Broadview Ave., pie Danforth, tel. 469-2005
9 Queen St. East, pie Yonge ielas 368-5011

Lielā izvēlē īstas un sintētiskas vilnas dzijas, vietējās un ārzemju; aužamās dzijas, vilnas dzīpari. Materiāli dažādu latvisku rokdarbu sagatavošanai, linu materiāli, diegi, audekli, kaneva visādos rupjumos. Dāvanām dažādi rokdarbi un audumi, atsevišķi tautas tērpu gabali. Padomi rokdarbu jautājumos.

Veikali atvērti:
Pirmd., otrd. un trešd. no 9 rītā — 6 vak.;
ceturtd. un piektd. no 9 rītā — 8 vak;
sestdienās no 9.30 rītā — 4 pēcp.

Atkal vecajā Eiropā

JŪLIJA POPEĻA CEĻOJUMA PIEZĪMES

Roma — vēstures kapenes. Jaunā dzīve, jaunā kulturā pret to, kas ir bijis, izskatās kā zāle, kuŗa uzrāpusies uz vecas klints.

K. Skalbs

Sen gribēju redzēt Romu, mūsu kultūras pirmavotu. Tā kā „visi ceļi ved uz Romu", izvēlējos lētāko — naudā un laikā, caur Angliju. Ar British Airline sabiedrību.

Lidojums uz austrumiem pāri okeanam ir kā Jāņu nakts. Tā aiziet līgojoties mākoņos, vējos un kuplā sabiedrībā. Esam cieši saspiesti šaurajos krēslos.

Braucēji no mūsu puses ir ļoti iecienījuši Kanadas „rudzīti". Kad pienāca mana kārta pasūtināt atspirdzinājumu, krājums jau bija iztukšots. Es sēdēju 10. rindā, nesmēķētājos. Aiz manis vēl 50 rindas. Tie tāpat ņēma, kas bija palicis. Vai nav vienalga, no kā noreibst! Britu lidmašīnu satiksmē kārtība ir laba. Braucēji disciplīnēti, stāv rindās, gaida savu kārtu. Ne tā, kā dienvidos, kur visi baros un grūstās.

Londonas lidlaukā chaoss. Kā Vācijā pēc kaŗa. Visās malās būvē. Gružu kaudzēs, barikādēs, sastatņu mežos pazūd jaunceltnes. Daudz jāiet kājām, kamēr atrod savu vietu, savu piestātni. Labi, ja var dabūt stumjamos ratiņus savu mantiņu transportam. Man par laimi lielajam čemodānam apakšā bija ritentiņi, tāpēc varēju vilkt pa gludām grīdām. Citreiz ņemšu līdz mazāk mantu...

Londonā ar visu miegu braucu apskatīt „slavenās" vietas divstāvu autobusā, bez jumta. Diena vēsa, mākoņaina. Paslīd gaŗām torņi, tilti, ziedu pilni parki. Kā sapnī. Jāņu naktī nokavētais miegs un autobusa šūpošana veŗ acis cieti un aizklāj visam sapņu plīvuru...

Vakariņas viesnīcā bagātīgas un lētas. Sešas angļu mārciņas par diviem, bez dzēriena. Visi veikali slēgti jau sešos. Tik reibinātāju dzērienu veikali un viens otrs pārtikas veikals vaļā. Dzērienu veikalos var dabūt arī „atšķaidāmos". Par rokā nesamo turzu jāmaksā kāds nieks.

Pret veco, šauro viesnīcu pāri ielai ir liela baznīca London Oratorium. Plaša, varena. Vienā laikā divi dievkalpojumi. Dievgaldu saņem ceļos. Jauni un veci.

Nākošā diena saņem ar sauli un spriganu lietu. Tipiski angliska. Vilciens ved caur Londonas priekšpilsētām, tuneļiem, rindu mājām. Daudz drupu, no vecuma. Ārpusē zaļi lauki, piesēti baltām aitām un pavasaŗa jēriem. Birztaliņās zeme noklāta ziliem pulkstenīšiem.

Lamanša kanālī kuģi krietni šūpo, bet kā par brūnumu jūras slimība nepiemetas. Laikam krietnā porcija zāļu palīdz. Tās var dabūt abos kuģa galos pie stoikas. Nopērku arī pudeli Drambui liķieri. Lēti, bez akcīzes. Ceļojot pāri valstu robežām tas atļauts, ja vien iznāk kuģot vai lidot pa starptautisku ūdeni vai gaisu. Pēc trīm stundām pa jūru izkāpjam Ostendē. Tā ir zvejas osta. Zivju stendi gar ielu malām. Pilni ar kūpinātām, žāvētām un jēlām zivīm. Nogaršot nevaru, jo ar steigu mūs visus sasēdina autobusā. Priekšā esot gaŗš ceļš.

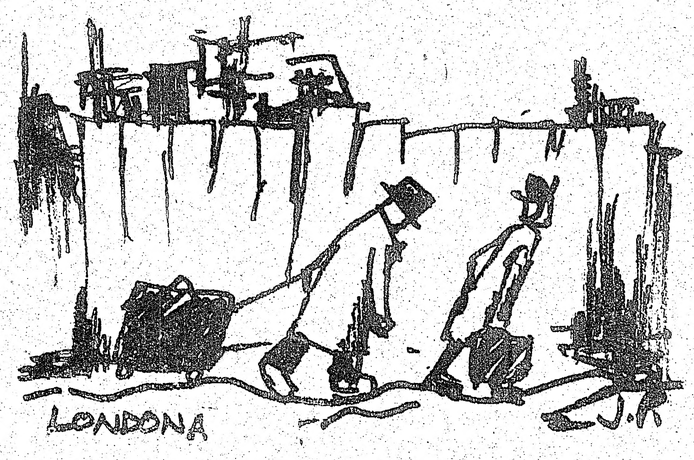

Apgabals starp Ostendi un Briseli atgādina Holandi. Līdzens. Gar kanāļiem rindās soļo dzelteni zaļie, caurspīdīgie vītoli un slaikās, brūnganās apses un papeles. Visi koki pusplaukuši, tikai ievas, ābeles un ķirši apsegušies baltām ziedu vīlainēm. Bērziem zari vēl kaili, tomēr vienam otram saules pusē cauri rūsganai ziemas mizai ir izsprāgušas bāli zaļas, sīkas lapiņas.

Briselē apstājamies pie grezna viesnīcas pilsētas centrā izstaipīt kājas un atspirdzināties. Izeju cauri kafejnīcai ar ātro pašapkalpošanos. Ēst negribas. Nopērku pastkartes Atpakaļ autobusā. Līdzbraucēji šķendējas. Esot aplaupīti. Paņemta barga nauda par nieka ēdienu un dzērienu. Beļģijā no tā jāuzmanās. Tur tirgotāji „pārskatās" sev par labu, skaitot naudu.

Nakti pārguļam mazā beļģu pilsētiņā Bowrang. Tīra viesnīca, laba apkalpošana, kaut apkalpotājas nerunā angliski. Katrā stāvā pa divām mazmājiņām. Jāsaģērbjas, kad iet „sevis pēc". Nav tā kā mājās, toties var redzēt dažādas naktstērpu modes. No „maksi" līdz „mini".

Nākošajā rītā iebraucam Ardanu kalnos. Tie drūmi, apauguši eglēm. Vietām bērzu puduŗi, bet lapu kokiem nav dzīvības, tikai pūpoli mēģina plaukt saulainās piegāzēs. Naktī nolijis lietus. Visi grāvju pilni ūdens. Zemi daudz vietās pāršķēļ melni pelēkas klintis. Daba ir drūma, un tādas ir arī akmeņos kaltās cilvēku celtās mājas. Tām kailajās sienās tik retumis šaurs logs, tāpēc izskatās pēc cietokšņiem. Aizsardzībai pret bargo dabu? Pret cilvēkiem? Varbūt tās izteic iemītnieku raksturu un dzīves uzskatu.

Luksemburgā iebraucām nemanot. Daba tāda pati kā Beļģijā. Robežkontroles nekādas. Mājas izskatās glītākas, piemāju dārziņi labāk apkopti. Galvaspilsēta Luksemburga interesanti augusi vertikāli, neplašumā. Atklāti sakot, plašuma nav, bet daudz vietās, uz leju skatoties, reibst galva. Ātrā solī izstaigājam kalnainās takas ap vecām un visvecākām pilīm un drupām. Atpakaļ autobusā. Traucam tālāk uz dienvidiem.

Pusdienas mūs gaida Nancy, Francijā. Karafīte sarkanvīna, zirņu vira, cāļa cepetis, saknes. Vīniņš labs, sauss. Noskalo pupu ķiploku garšu.

Moseles ielejā mūs aizvada koši zaļi lauki un mazpilsētas. No Francijas 50 miljoniem iedzīvotāju 6 miljoni dzīvo Parīzē, pārējie mazpilsētās!

Ceļš lokās arvien ciešākos līkumos caur šaurām ciemu ielām, augstāk Vosges kalnājos. Kalni aug arvien stāvāki, tāpat ceļš un gar to augušie ciemi. Pretīm plūst straujās, kalnu sniegu barotās upītes. No kalniem veļas migla. Caur to vietām saskatu melnās drānās tērptus stāvus. Tie mākšķernieki! Tīko pēc forelēm, kuŗām šeit, vēsos ūdeņos, ir dzimtene.

Kalni kļūst arvien stāvāki. Baznīcu torņi šaurajās ielejās ir gari, slaiki. Tie sacenšas ar kalniem. Pēc svētības no debess? Pēkšņi skatam atveŗas zālains līdzenums. Tā ir Reinas ieleja. Autobuss uzņem straujāku gaitu. Drīz atstājam līdzenumu, izskrienam cauri Bazelei. Tā esot Šveices flotes baze! Nevienu kuģi neredzēju.

Vēlu vakarā iebraucam Richtentales viesnīcā. Klusā ielejā, lauku vidū, seno laiku atmiņās iegrimusi „kūrmāja". Tās ziedu laiki bijuši tad, kad uz Šveici brauca veseloties no „krūšu kaitēm". Ap mājām varenas egles, to laiku liecinieces, kuŗu šalkoņa ir nedzirdētu putnu dziesmu pavadmūzika dabas koncertā.

Pēc vakariņām noeju krodziņā iedzert tasi kafijas, jo pie maltītes to nedod. Krodziņš pilns ar „pašu" ļaudīm, vietējiem. Čalo, padzied pa dziesmai. Arī es paņemu „kiršu", šinī apvidū brūvētu dzērienu. 2,50 Šv. Fr. par glāzīti. Saldi rūgtens, atgādina „pašbrūvēto". Labs „nīkšanai", jo nevar iedzert daudz vienā reizē. Kad nobeidzu otru, laiks doties pie miera. Rīt būs jāceļas agri, jo plānots gaŗš brauciens pāri Alpiem.

Agrā rīta stunda dod vairāk laika apskatīt Lucernu. Raitā gaitā pakaļ ekskursijas vadītājai, enerģiskai italietei augšā kalnā pie ievainotā lauvas piemineklja. Tas klintī kalts 18.g.s. kritušo Šveices kaŗavīru piemiņai. Kopš tā laika šveiciešiem nav bijis jākaŗo, lai aizstāvētu savu zemi. Laimīga tauta!

Pāri 14.g.s. celtajam koka tiltam uz Raiss (Riusse) upes. Uz tā 147 gleznas, bagāto ģimeņu samaksātas. Cilvēki grupās, lielākās un mazākās. 14. g.s. sensācija tagad neko nesajūsmina. Cilvēki sastinguši, krāsas izbalējušas.

Vienu „brīvo" stundu, kad nav jāseko vadītājai, izlietoju apskrienot un fotografējot šaurās ielas, baznīcas, jaunāku un vecāku piļu tuvskatus. Apmākusies diena ir ideāla smalkai krāsu nianšu uztveršanai krāsainos diapozitīvos.

Atspirdzināties ieeju mazā kafejnīcā, otrā stāvā. Logs atveŗ skatu uz upi. Nogaršoju kūkas ar kafiju. Ruma vietā kūkās lietots brendijs. Stingrs. Pie blakus galdiņa sēž mūķene melnā tērpā un par kaut ko dzīvi spriež ar vecāku cienījama izskata kungu. Vai viņi pārrunā klosteŗa saimniecību vai garīgās dzīves strāvojumus? Caur logu pāri upei ir baznīcu un veco celtņu mežs. Kā priežu sils.

(Turpinājums sekos)

Širinu Jāni,

dzim. 1911. g., meklē māsa Tekla Širins Latvijā.

Rakstīt Tekla Širins,

124 Millwood Road,
Toronto, Ont. M4S 1J7

NJUJORKA

● Ņujorkas draudzes latviešu skolas šogad beiguši 20 audzēkņi, pamatskolu grupā un 20 vidusskolā. Pamatskolu Jonkeros beiguši 8 skolēni, Ņudžersijā 6, Longailendā 5 un Bruklinā 1 skolēns. Arī vidusskolu grupā lielākais beidzēju skaits bijis Jonkeros — 11, Longailendā 8 un Bruklinā 1. Skolēnu sekmes bijušas dažādas: no ļoti labām līdz vājām zināšanām. Ir pulciņš skolēnu ar izcilu latviešu valodu un zināšanām, bet labai tiesai zināšanas ir pavājas un latviešu valoda sagādā grūtības. Ar centību un piespiešanos eksāmenos, dažreiz arī ar skolotāja palīdzību daži nepraša izkuļas cauri skolas gaitām. Talkā jāaicina vecāki, tāpat kopā ar ģimeni biežāk jāapmeklē dievkalpojumi. Pēc Ņujorkas mācītāju novērojumiem, pirms 10 gadiem baznīcā biežāk varēja redzēt jaunāko audzi kopā ar vecākiem.

● Maijā un jūnijā Ņujorkas latviešu ev. lut. draudzē mirušī 15 draudzes locekļi, 5 kristīti un salaulāti 5 pāŗi. Draudzē 18 locekļi vecāki par 90 gadiem un 9 ir 90 gadu veci. Vecākais draudzes loceklis ir 97 g. v. E. Lagzdiņš, A. Krums-Krūmiņš 94, M. Stroķe 93, P. Mendians, L. Šariņa un E. Balode 92, P. Daniela, A. Celmiņš un A. Grīslis 91 gadu veci.

● Jonkeros novietotajā Ņujorkas draudzes Bronksas pamatskolas un vidusskolas bibliotēkā atrodas ap 2000 grāmatu. Pirmajos 15 gados, (kopš 1951.) bibliotēkas grāmatas krājušās lēnām, tikai ap 500 grāmatu, bet pēdējos 10 gados grāmatu un žurnālu skaits audzis krietni ātrāk, sasniedzot tagadējos 2000 eksemplārus. Daļa grāmatu saņemts no mirušiem draudzes locekļiem, daļa dāvinātas, citas iegādātas par skolas līdzekļiem. Draudzes namā Bruklinā ir bibliotēka ar grāmatām, žurnāliem un draudžu vai organizāciju biļeteniem.

Toronto latviešu kreditsabiedrība

491 College St., Toronto, Ont.
M6G 1A5
T. L. Kred. sab.

HAMILTONAS NODAĻA

16 Queen Street North,
Hamilton, Ont. L8R 2T8

T. L. Kred. sab.

LONDONAS NODAĻA
R. Bērziņa mājā

MAKSĀ

A) 8% pensionāriem par ne mazāk kā $2000.00 noguldījumu bez dzīvības apdrošinājuma, aprēķinot procentus katru mēnesi.

B) 8% par 1 gada termiņa noguldījumu ne mazāk par $1000.00.

8% par 3 gadu termiņa noguldījumiem ne mazāk par $1000.00.

Procentus aprēķina par ceturkšņiem, dzīvības apdrošinājums līdz $2000.- procentuāli atkarīgs no biedra vecuma iemaksāšanas brīdī. Naudu var izņemt pirms termiņa, maksājot 1% sodu par izņemto naudas daļu.

9% par 3 gadu termiņa noguldījumu ne mazāk par $1000.00 (% saņemot termiņa beigās). Dzīvības apdrošinājums ar tiem pašiem noteikumiem kā iepriekšējiem noguldījumiem.

C) 8,5% par 1 gada termiņa noguldījumu ne mazāk kā $2000.00.

8,5% par 3 gadu termiņa noguld. ne mazāk kā $1000.00.

9,25% par 5 g. termiņa noguldījumu ne mazāk par $1000.00. Procentus pieskaita vienreiz gadā bez dzīvības apdrošinājuma. Noguldījumus var izņemt tikai pēc termiņa izbeigšanās.

IZSNIEDZ

apdrošinātus personiskus aizdevumus līdz $10.000,00, māju obligācijas līdz $75.000.

Toronto birojs atvērts no pirmdienas — ceturtd. no 10 rītā — 7.30 vak., piektd. no 10 rītā — 8.00 vakarā. Sestdienās no pl. 10 rītā līdz 1 pēcp. Vasaras brīvlaikā, no 15. jūnija līdz 15. sept., birojs sestdienās slēgts.

Tālrunis 922-2551

Hamiltonas birojs atvērts otrd. un ceturtd. no 6.30 vak.—9 vak.

TĀLRUNIS 529-7939

Londonas birojs atvērts trešd. no pl. 7 vak. — 9 vak.

Lailraksta

LATVIJA AMERIKĀ

atsevišķus numurus var pirkt Toronto latviešu veikalos un DV grāmatnīcā 491 College St. kā arī spiestuvē

(8. turpinājums)

Kaut gan neesmu tautsaimnieks, nevaru nepieminēt lielo Kārli Balodi, pie kuŗa mums bija obligāti jāsaņem ieskaite tautsaimniecības ievadā. Balodis ir starptautiska figūra, tātad arī viņa pelēkā grāmata ar šo ievadu — „Kultūras Balss" izdevums — vēl tagad ļoti vērtīga. Redzams, ka autors vispārējo priekšmetu nav sastrādājis ar svešiem materiāliem, bet uzrakstījis tekoši no galvas, pēc savām zināšanām un paša iegūtiem datiem. Viņš lasīja universitātes ķīmijas klausītavā, kur amfiteātrī klausītāji dziļā cienībā sekoja sirmajam kungam ar zelta acenēm un spīdīgu pulksteņa važiņu pāri samta vestei.

Dzimis statistiķis, viņš reizē ar faktiem un teorijām nosauca arī skaitļus un reizēm pierakstīja lielo sienas tāfeli pilnu. Viņš bija lepns, ka pārspējis Marksu ar norādēm, ko darīt pirmajā dienā pēc „sociālisma uzvaras". Viss tas bija smalki iestrādāts vairāku sējumu plašā darbā ar virsrakstu Nākotnes valsts, sacerētāja pseudonims Atlanticus. Patiesībā visi dati bija dzīvē redzami, Baloža „nākotnes valsts" nebija nekas cits kā pagājušā gadsimta beigu Amerikas technoloģijas apraksts, kas bija aizsteigusies pāris gadu desmitus Eiropai priekšā.

Viņš prata arī saredzēt jaunās valsts snaudošās iespējas. Nepiekusis tas daudzināja iespēju izveidot savu „Daugavbūvi" elektriskai enerģijai, kā arī bija aplēsis „trako" projektu, ka Latvijas valsts var visiem saviem iedzīvotājiem nodrošināt vecumdienas. Šo projektu toreiz apzīmogoja par galīgi nereālu. Tagad par tādām lietām neviens vairs nesmejas, un visas valstis maksā visiem vecuma pensijas.

Uz lekcijām gaidot, ķīmijas ēkā ievēroju arī citus izliktos ziņojumus — tur lasīja docents, vēlākais profesors Aleksandrs Janeks. Biju dzirdējis par viņu kā Budas mācības izplatītāju un „vienota" pasaules uzskata nodibinātāju. Pajauns, toreiz tikko pāri 30 gadiem, gludu seju, vienkāršu, paklusu balsi, diezgan simpatisks, no Daugavpils. Beidzis Pēterpils universitāti, mācījies Vladivostokā, kur arī iepazinies ar austrumu mācībām.

Nevarēju viņa uzskatus pieņemt, tādēļ iespiedu Latvijas Vēstnesī polemistisku rakstu „Indieši", kas palika bez atbildes.

STUDENTA MĪLESTĪBA

Arī tad, kad bija jau baltā cepurīte galvā, dažas reizes apmeklēju vēl Martu Silabriedi-Hartmani, par ko jau stāstīju. Biju iesācis rakstīt humoristiskus pantus, un nākamajā pavasarī „Latvī" parādījās viņai veltīts dzejojums:

Ak mana jaunkundze Briedīte,
Kas esi noaugusi slaika kā smeceres
sila priedīte,
Tu mana Dulcineja Valodu institūtā,
Kāpēc ziedoņa gaidās pēkšņi ļimsti tu tā?

Marta tikās ar otru saikavieti, arī Martu, Elksnīti, kas nāca no Dzeņa skolas un mācījās konservātorijā dziedāšanu pie Pāvula Jurjāna. Šī Marta bija man tuvāka, jo visu iesvētes mācības laiku pie prāvesta Avota Ļaudonā iepriekšējā vasarā bijām pavadījuši kopā, un viņa vienīgā no visām meitenēm veltīja man uzmanību.

Kad gāju uz teātŗu pirmizrādēm, allaž piegādāju viņai pa pastu vai pienesu mājās biļeti uz vietu sev līdzās, pēc tam vadīju uz mājām, un kautrs skūpsts bija atmaksa.

Man bija toreiz jābrauc avīzes uzdevumā mazākos komandējumos, jo pēc paražas, dažādās provinces svinībās laikraksti sūtīja savus pārstāvjus, lai iegūtu vai paturētu lasītājus.

Liels sarīkojums bija Lielvārdē kādai kultūras biedrībai. Bija sabraukuši no nesenajā karā izpostītās Daugavas malas ļaudis, kas pirmajos brīvības gados bija jau tiktāl atspirguši, ka varēja papriecāties. Daudz jaunības, daudz cerību! Neesmu nekāds dejotājs, bet satiku meiteni zilām acīm, piemīlīgu sejiņu, glītā kleitiņā ar baltu apkaklīti, ar ko gribēju iepazīties, un to nekavējoties pateicu viņas mātei, kas arī bija klāt.

„Labi," tā teica, „tikai ievērojiet, ka viņa vēl ir skolniece!"

Man līdz kā kollēga bija atbraucis vēlākais Krimuldas mācītājs Jānis Baumanis, ļoti veikls dejotājs, kas, tāpat kā Marta, nāca no Dzeņa ģimnazijas un bija ļaudonietis. Viņš valkāja „šēzi" (ketoveju) un mazu ūsiņu. Dzeņa skolotājs Jānis Akmens bija ielicis savu skolēnu par Latvijas Vēstneša redakcijas locekli. Es tomēr Sigrīdai Landovskais, tā meiteni sauca, patiku labāk. Mani savukārt varbūt pievilka viņas jaunība, jo Marta, kaut arī izskatīga, slaika kā visas malēnietes — mana iesvētes laika biedrene, bija piecus gadus par mani vecāka (lasītāja zināšanai atkārtoju, ka sāku studēt 16 gadu vecumā).

Meitene gāja Rīgas pilsētas 2. ģimnazijā, kur arī es biju laiciņu mācījies līdz ar komponistu Jāni Kalniņu un rakstnieku Anšlavu Eglīti. Viņai rakstīju vēstules uz turieni — atkal ar kādām biļetēm, pirktām par sākuma honorāriem. Sarakstīju viņai skolas vajadzībām vāciski apcerējumu par Šūmani, tātad viņai vajadzēja būt jau diezgan augstā klasē. Pavadīju kādas reizes. Pamazām pazīšanās izbeidzās, varbūt nevaļas dēļ, varbūt tāpēc, ka Marta tomēr bija pazīstamāka un mana „pastāvīgā" simpatija, vai arī parastā kārtā — viņas jau ir tas, kas mūs atstāj, kad rodas šķietami labāka izdevība — saka kāds rakstnieks. Sveiciens Tev, ņiprā Sigrīda, agrās jaunības zvaigznīte, ja esi vēl dzīva un dabū šīs rindas lasīt!

Kas ir divi sēmestri pirmā kursa studentam? Kā vispār novērots, prāts un griba tad gan nopietnības iezīmēta un ar labu apņēmību saskaņota, cītība liela, bet kas vairs februārī apturēs pavasari? Izkusa pēdējās zilganās sērsnas, sāka tecēt lāstekas un rūkt urgas. Gada beigu eksāmeni, un tad pa laukiem izklīda jautrais jauniešu bars, lai rudenī atkal pulcētos.

Lieldienu brīvlaikā Dūškupos saņēmu krāsainu aprīļa kartīti tepat ar Ļaudonas pasta zīmogu. Tur bija redzams jaunskungs ar lieliem brieža ragiem un parakstu: sveicina A. Pril jkdze. Tas bija Martas raksts. Laikam nozīmēja, lai neskatos apkārt, citādi arī viņa var man „uzlikt ragus".

Kartīti novietoju spoguļa priekšā uz kumodes, lai redz, ka man jau sava meitene, kas raksta. Varēja redzēt, ka mammai tas lāgā nepatika.

Būtu es par Martu dziļāk piedomājis, varētu jau aizstaigāt uz viņas mājiņu, kas bija tik nedaudz kilometrus no Dūškupiem, Aiviekstes krastā. Bet es vēl nebiju tā nobriedis mīlestībai, kā Heine saka:

Zelta cirtas jautri vijas
Tam ap vieglprātīgo galvu,
Pilnai rožu sārtām domām.

J. Raiņa tulkojums

(Turpinājums sekos)

TORONTO ZIŅAS

● Austrumu draudzes dievkalpojumā Tālavā 17. jūlijā piedalījās 80 dievlūdzēju un to ievadīja draudzes māc. A. Briedis, bet svētrunu teica viesis no Rietumvācijas prāv. V. Sanders. Pēc tam draudzes pēcpusdienā prāvests pastāstīja par savu pēdējo okupētās Latvijas apmeklējumu, kur Liepājā pārveda un apglabāja savas mirušās dzīvesbiedres pelnu urnu Centrālkapos, piedaloties lielam pulkam pavadītāju. Prāvests uzturējies Liepājā vienu dienu un ievērojis, ka pilsētas centrā nav vairs agrāk iekoptais Rožu laukums, tāpat jūrmalas apstādījumi nekopti.

● Māc. J. Cālītis kristījis Stīvenu Aleksandru Hačinsonu, Maikela un Silvijas, dzimusi Rauska, dēlu.

● Toronto latviešu pensionāru apvienības 59 dalībnieki priekšsēža vietnieka M. Prikuļa vadībā 21. jūliju pavadīja izbraukumā Springvotera parkā. Šis izbraukums divos īrētos autobusos bija veltīts kā atzinība apvienības vēlētiem un brīvprātīgiem darbiniekiem par viņu aktīvo darbošanos visu gadu pārējo biedru labā. Dāmu komiteja E. Retigas vadībā rūpējās par kafiju un uzkodām. Trešais un pēdējais šīs vasaras izbraukums paredzēts 10. augustā ar 37 dalībniekiem uz Perisaundu un pēc tam ar kuģi pa Džordžien līča 30.000 salu rajonu. Piedalīšanās izbraukumā 24,50 dol.

● Jorkas latviešu kapos 14. jūlijā apglabāja 30. janvārī mirušā DV vīru koŗa Kanadā diriģenta un vīru ansambļa Kalvis dziedātāja Arnolda Saulītes pelnu urnu, dievvārdus sakot māc. J. Briedim. Nelaiķa dzīvesbiedre Lisa un 4 meitas turpina vadīt nelaiķa uzņēmumu Toronto, kas gatavo elektriskos vadus un kābeļus IBM un citu firmu elektronisko aparātu vajadzībām.

● Jorkas latviešu kapos 23. jūlijā apglabāja 20. jūlijā mirušo 65 g.v. inž. Artūru Salnu, izvadot māc. J. Cālītim. Kapsētā no aizgājēja atvadījās akadēmiskās vienības Austrums pārstāvis A. Ezers, noliekot ziedus. Apbedīšanas mājā pie aizgājēja šķirsta stāvēja austrumieši, jo A. Salna piederēja pie akadēmiskās vienības Austrums. Nelaiķim paliek dzīvesbiedre ārste Marta un dēls Jānis.

● Mount Pleasant krematorijā 29. jūlijā pārpelnoja 69. g. vecumā mirušo Vili Griķi, izvadot māc. Ā. Čopam. V. Griķis dzimis 1909. g. 11. martā Rīgā, studējis Latvijas konservātorijā, Kanadā strādājis par klavieru skaņotāju un vadīja TILTA sestdienas ģimnazijas audzēkņu orķestri. Nelaikim paliek Toronto dzīvesbiedre Zenta, dēls Andris, vedekla Olga, mazmeita Gunta un mazdēls Laris Vankuverā un meita Anda, znots Aleksandrs, mazmeita Laura un mazdēls Marks Timinsā, Ont. Kapsētā no nelaika atvadījās akadēmiskās vienības Līdums, pie kuŗas saimes nelaikis piederēja, pārstāvis Ž. Zentiņš un TLTA ģimnazijas direktrise V. Slavieša. Ziedu naudu piederīgie lūdza ziedot latviešu ģimnazijai.

● Latviešu kreditsabiedrības bilance uz 1. jūliju jau sasniegusi 11 milj. 271.000 dol., pie kam jaunā saimniecības gada pirmajos trīs mēnešos ieņēmumi pārsniedza 270.000 dol., un tīrā peļņa bija 36.360 dol. Uz 1. jūliju bilances pasīvos bija rezerves līdzekļu 32.238 dol. Personiskos aizdevumos bija izsniegti 1,2 milj. dol. un hipotēkāros aizdevumos — 7,5 milj. dol., speciālā depozītā noguldīti 0,8 milj. dol. un stabilizācijas fondā uzkrāti pāri par 91.000 dol. Biedru kopnoguldījumi ir pāri par 10,5 milj. dol., pie kam 5,9 milj. dol. bija ilgtermiņu noguldījumos.

● Aleksandrs Cauka ģimenes un draugu vidū, 1. jūlijā Allendorfā, Ont. atzīmēja savus 80 mūža gadus. No Londonas, Ontario, bija ieradušies Z. Petrovskis un A. Rezebergs, apsveicot sirmo jubilāru ar ziediem un velti no DV Londonas nodaļas, latviešu draudzes un pensionāru biedrības. Sveicienus no okupētās Latvijas bija atsūtījusi jubilāra māsa.

● DV Toronto nodaļas meistarsacīkstes šaušanā 16. jūlijā TLMM kluba īpašumā Bērzainē bija apvienotas ar dažādām sporta spēlēm un zaļumballi. Nodaļas meistara godu arī šogad ieguva 18 g.v. Pēteris Grauds. Viņš ir arī Kanadas DV 1976. g. meistars, un pērngad korespondences sacensībās ieguva jaunatnes meistara titulu Kanadas mērogā ar smagā un vieglā tipa šautenēm. DV Toronto nodaļas meistarībā viņš ieguva 581 no iesp. 600 punktiem un 28 centra trāpījumus Nākošās abas vietas izcīnīja Pēteŗa tēvs Oskars Zvirgzdgrauds ar 570 p. un S. Dambergs ar 566 p. Snaiperu klasē no 5 dalībniekiem uzvarēja A. Birznieks ar 522 p., aiz viņa L. Rūdolfs (516) un E. Viškers (505); strēlnieku klasē no 6 dalībniekiem 1. v. J. Treijs (468 p.), 2. v. J Miķelsons (379) un 3 v. V. Veidemanis (363). Dāmu klasē no 2 dalībniecēm uzvarēja L Rūdolfa. Šaušanā ar 22 kal. šauteni piedalījās 19 šāvēji, bet šaušanā ar pistolēm 12, kas varēja iegūt 200 punktu. Uzvarētājs A klasē bija S. Dambergs (183), sekojot P. Graudam ar 156 un O. Zvirgzdgraudam ar 144 punktiem, bet B kl. uzvarēja A. Vjakse (106), aiz viņa K. Šverns (103) un nodaļas priekšsēdis Z. Akots (101). Māla baložu šaušanā A klasē meistars kļuva J. Miķelsons (21 no 25 p.), 2. J. Beitiņš (20) un 3. K. Šverns (18), bet B klasē 1. S. Dambergs, 2. J. Purviņš un 3. R. Goldmans. Spininga mešanā mērķī veiksmīgākais no 8 dalībniekiem bija J. Miķelsons, bet no dāmām B. Pīlādze. Futbola bumbas sišanā tālumā uzvarēja Z. Akots, dāmu klasē L. Rūdolfa. Sacīkstes vadīja O. Zvirgzdgrauds ar astoņiem palīgiem. Saviesīgajā vakarā notika balvu izdalīšana.

● Toronto latviešu mednieku un makšķernieku kluba vispārējās makšķerēšanas sacīkstes 7. augustā pl. 7 no rīta Simko ezera Oro līcī. Varēs piedalīties visi interesenti. Klubs rīko 13. augustā pl. 7 no rīta Bērzainē eksternās sacensības māla baložu šaušanā un šaušanā ar 22 kal. šautenēm un pistolēm. Vakarā zaļumballe, deja pie I. Ķipja skaņu lentšu mūzikas. Ieeja brīva.

● Māc. A. Briedis Tālavā salaulājis Ojāru Tūteru un Diānu Farmeru.

● Katoļu draudzes lauku īpašumā Mežciemā 23. jūlijā pulcējās ap 50 dalībnieku jauniešu noorganizētā draudzības vakarā, lai reizē pārrunātu nākotnes darbības jautājumus. Pie Mežciema pārvaldes nolēma dibināt sporta klubu, ko vadīs A. Niedra, P. Stivriņš un K. Garjāns. Sporta nodarbības paredzētas volejbolā un basketbolā. Ziemā varētu izdarīt apvidus slēpēšanu 130 akru lielajā Mežciema platībā, kur var labi izveidot 10 km slēpēšanas ceļu. Uz tuvējo Breisbridžas pilsētu divreiz mēnesī varētu noorganizēt autobusu satiksmi un moteli pārnakšņošanai. Septembŗa gaŗajā nedēļas nogalē, Darba svētkos, Mežciemā notiks vasaras nometnes nobeiguma vakars.

Saulaines nometnes komandants J. Ozols iepazīstina ar galveno zēnu nometnes vadītāju P. Miniatu un galveno meiteņu vadītāju Maiju Barušu. Pa labi māc. J. Cālītis un teoloģijas studente L. Lagzdiņa. Aizmugurē Saulaines pārvaldes priekšnieks G. Tannis.
Foto: Jānis Tannis

Jubileja ar daudziem septiņniekiem

Reti kad kādā jubilejā iegadījušies tik daudz septiņnieku kā Žaņa Zentiņa 70 mūža gadu atcerē, kuŗu viņam 17. jūlijā bija rīkojusi Latviešu spota apvienība Kanadā kopā ar LPB Kanadas kopas valdi, jo jubilārs ir vienlīdz labi pazīstams ne tikvien kā sportists un žurnālists, bet arī kā dziedonis, kas ar savu skanīgo tenoru kuplinājis daudzus latviešu sarīkojumus. Grūti pateikt, kas no šiem dotumiem viņam ir tuvāks. Liekas — visi trīs! Viņš ir arī dzimis liepājnieks, ienākdams pasaulē 1907. gada 17. jūlijā. Ja ņemam vērā visus jau minētos skaitļus, kuŗā katrā ir pa vienam septiņniekam un pieskaitām vēl suminašanas dienas datumu, kuŗā arī ir viens septiņnieks, tad sanāk jau pieci septiņi. Bet tas vēl nav viss: jubilāra vasaras mājā Sidrabenē bija ieradušies 37 organizāciju pārstāvji, draugi un paziņas, kas dod vēl vienu septiņu pēc kārtas.

Liepāja ir izauklējusi daudzus skatuves māksliniekus, atzīstamus operdziedoņus, mūziķus, žurnālistus un citus gara darbiniekus, bet daudzus no tiem atdevusi mūsu metropolīgiem. Latvijas Vanagu vienībā piedalījās basketbola meistarsacīkstēs. Studiju laikā viņš virslīgas vienības rezerves sastāvā sāka spēlēt arī futbolu. Sportista gaitas viņu satuvinājušas ar viņa dzīvesbiedri Valeriju, kas spēlēja arī basketbolu un volejbolu, ar kuŗu mūža derību noslēdza 1938. gadā. Arī viņu dēls Jānis, augdams sporta mīlētāju ģimenē, mantojis no vecākiem mīlestību pret sportu, parādot izcilus veikumus arī Sidrabenes jauniešu vadībā.

Jau tūliņ pēc ierašanās 1949. gadā Kanadā Žanis Zentiņš sāka organizēt šejienes latviešu sporta dzīvi, rūpējoties arī par baltiešu sportistu sadarbību un daudzus gadus vadot Kanadas baltiešu sporta federāciju, būdams arī Zemeļamerikas baltiešu sporta federācijas priekšsēdis. Viņš daudz pūļu veltījis Toronto latviešu YMCA kluba darbam, sākot tā vadību jau kopš 1950. gada. Ilgus gadus bijis Latviešu sporta apvienības Kanadā vadībā.

Jubilāru LPB Kanadas kopas vārdā apsveica kopas valdes priekšsēdis O. Liepa, kas arī pieteica apsveicējus. LSAK jubilāru sveicināja A. Tīcmanis un pasniedza balvu ar mākslinieka Alfreda Jaunzemja zīmētu adresi, savā runā cildinot viņa veikumus sportā. No akadēmiskās vienības Līdums sveicināja V. Plampe, no YMCA, kuŗu Ž. Zentiņš vadījis 14 gadus, sveicināja J. Daugavietis, no vieglatlētiem H. Helguts. Laikraksta Latvija Amerikā sveicienus nodeva K. Sidars, bet no laikr. Laiks — M. Čulītis, nododot arī veltes. Agrākais Sidrabenes pārvaldes priekšnieks P. Plīsis atminējās jubilāra lielos nopelnus Sidrabenes sporta laukuma izbūvē. Kopīgu apsveikumu bija veltījuši Indra un Gunārs Gubiņi. Ar rakstu jubilāru bija sveicinājusi dzejniece Biruta Senkēviča.

Atbildot apsveicējiem, jubilārs atcerējās savas sportista un žurnālista gaitas Latvijā un trimdā. Lai gan Žanis Zentiņš no Toronto pilsētas pašvaldības darba aiziet pelnītajā atpūtā, kā to uzsvēra apsveicēji, viņa sabidriskais darbs turpināsies vēl enerģiskāk, jo tagad tam varēs veltīt vairāk laika.

K.S.

Žanis Zentiņš

23.000 dol. . . .

(Turpinājums no 4. lp.)

gresa rīkotāji gatavojas aicināt rindu vidējās un vecākās paaudzes viesu, kuŗu ceļa un uzturēšanās izdevumu segšanai vēlas 2.000 dol. atbalstu.

Ārsts Eduards Saule no Kalifornijas sakopojis plašus datus par Latvijas zemi, dabas bagātībām, iedzīvotājiem, ko vēlas publicēt grāmatā Mūsu tēvzeme Latvija, prasot no Fonda 8.500 dol. aizņēmumu.

Un beidzot, divu jau izdotu grāmatu autori nonākuši finansiālās grūtības straujās inflācijas un valstu savstarpējo valūtu likmju maiņu rezultātā. Rakstu krājuma Profesors Dr. Phil. Jānis Alberts Jansons sakārtotājs un rediģētājs Artūrs Plaudis no Austrālijas vēlas 1.300 dol. izdevuma iztrūkuma segšanai, kas radušies Austrālijas dolara devalvācijas dēļ. Dzejniece Irma Bērziņa Vācijā izdevusi divvalodu latviešu-vācu dzejoļu krājumu Ohne Gesicht (Bez sejas), kuŗa sagatavošana un izdošana strauji sadārdzinājusies, un autors no Fonda lūdz 2.000 dol. atbalstu izdevumu segšanai.

OJĀRS CELLE

BRĀĻU KAPOS, Katskiļu kalnos

Kapu svētku dievkalpojums

ar urnu izvadi

notiks svētdien, 21. augustā, pl. 1. dienā.

Dievkalpojumu vadīs

māc. R. Zariņš, piedaloties māc. M. Ķirsonam, M. Millereiem Grasmanei (arpa) un A. Šturmam (flauta).

* * *

Sestdien, 20. augustā, pl. 9. vak. svētbrīdis Brāļu kapos.

Brāļu kapu pārvalde

Sviniga dziesmu svētku izskaņa Losandželosā

GANDRĪZ IZJUCIS SVĒTKU GĀJIENS

7. Rietumu krasta latviešu dziesmu svētku koŗu koncertā 10. jūlijā Losandželosā dziedātāju bija nedaudz zem 200, bet klausītāju skaits tuvojās 2500. Virsdiriģenti bija Ernests Brusubārdis, Daira Cilne, Pēteris Galiņš, Fanija Matīsa, Arvīds Purvs un Brigita Ritmane—Ose.

Pirms koncerta orķestra pavadījumā notika svētku gājiens, kuŗā piedalījās svētku rīcības komitejas priekšsēdis J. Taube, virsdiriģenti, koristi, tautas deju dejotāji un citi svētku dalībnieki tautiskos tērpos. Līdzās karogu nesējiem gājiena priekšgalā, ASV desantu spēku (Marines) virsnieku parādes uniformā tērpies, soloja kapteinis Alfons Mednis, kas palika arī karogu sardzē auditorijas priekštelpā līdz koncerta sākumam.

Pirms gājiena sākuma svētku rīkotajiem bija jāpārdzīvo sasprindzinājuma pilni brīži, un karogotais gājiens gandrīz nemaz nenotika: gājienam sarunātais amerikāņu orķestris bija ieradies ar kādu pusduci tā saucamo „karogu meiteņu" (flag girls), kam visām bija svētku garam neatbilstoši sarkani karogi. Dziesmu svētku rīkotāji lūdza šīs daiļavas gājienā nepiedalīties ar minētajiem karogiem. Šāds lūgums pagalam saniknoja orķestra vadītāju, un viņš veltīja dusmu pilnus vārdus rīkotājiem un visam pasākumam. Radās iespaids, ka te bija darīšana ar apzinātu provokāciju. Svētku rīcības komitejas locekļi J. Taube, Dr. J. Cilnis, L. Veiss un citi pašā pēdējā brīdī ar lielām grūtībām gājienu tomēr saglāba, un tas notika, kā bija iepriekš paredzēts — bez nevēlamajiem karogiem.

Pats svētku koncerts, ko ievadīja, sākās bez jebkādām runām. — Tām rīkotāji bija paredzējuši laiku atklāšanas aktā, kas notika jau svētku pirmajā dienā — 6. jūlijā. Koncerta pirmajā daļā bija dzirdamas jauktā koŗa dziedātas latviešu tautasdziesmas, viena no tām — E. Melngaiļa Cīruļu vedības — ar jauno solisti Silviju Erdmani. Komponisti Andrejs Jansons un Imants Mežaraups, kas bija devuši pa aranžējumam šai koncerta daļai, paši bija koristu vidū un katrs saņēma pa rožu ziedam no diriģentes, kas diriģēja viņa dziesmu.

Koncerta otrās daļas sākumā sieviešu koris, vīru koris, un tāpat arī jauktais koris, katrs nodziedāja pa divām dziesmām, kas arī visas bija tautasdziesmas izņemot sieviešu koŗa nodziedāto J. Cīruļa Saule laivā. Sieviešu koŗa otrā dziesmā — Maza biju neredzēju — solo dziedāja Silvija Erdmane, bet vīru koŗa nodziedātajā V. Baštika Gara mane šī naksniņa solists bija Andrejs Krūmiņš. Jauktais koris savas divas tautasdziesmas dziedāja koklētāju pavadījumā, un viena no tām — D. Cilnes diriģētā A. Salaka (A. Jansona pārlikumā) Pērkons veda vedekliņu — bija jāatkārto, paklausot nemitīgajiem aplausiem. Programmas turpinājumā E. Dārziņa Senatni un J. Vītola Karālmeitu nodziedāja jauktais koris, kas arī kopā ar solisti Melitu Mičuli iepriecināja klausītājus ar gandrīz visos dziesmu svētkos dzirdēto, bet vēl vienmēr pieprasīto A. Jurjāna kantāti Tēvijai. Turpretim pirmo reizi dziesmu svētkos svešumā bija iespēja dzirdēt tā paša komponista otru kantāti Līgojat, līksmojāt, ko kopā ar galveno kori dziedāja dziedātāju grupa: Silvija Erdmane, Dace Kārkliņa (no Losandželosas), Māra Rozentāle, Ivars Gaide, Pauls Berkolds un Matīss Kārkliņš. Abas kantātes dziedāja simfoniskā orķestra pavadījumā.

Svētku koncerts beidzās ar Latvijas valsts himnu, kuŗas dziedāšanas laikā uz skatuves kopā ar kori bija arī visi diriģenti un visi solisti. Pat no zāles attālākajām vietām bija redzams, ka izmisīgi, bet veltīgi ar asarām cīnījās pašu mājinieku diriģente un šo svētku mūzikālās daļas vadītāja D. Cilne. Mirkli vēlāk visā lielajā zālē būtu bijis grūti sameklēt sausu acu pāri: ar asarām cīnijas ne tikvien tie, kam šī himna atgādināja latviešu tautas brīvību, neatkarīgo Latvijas valsti un daudzos upuŗus, bet arī tie koncerta apmeklētāji, kas šīs dziesmas nozīmi spēja tikai nojaust. — Bez jebkādiem mākslīgiem vai neikdienišķiem līdzekļiem bija sasniegts šo dziesmu svētku nacionālo jūtu kulminācijas punkts. Par to bija gādājušas latviešu dziesmas, Latvijas valsts himna un ... dažas asaras.

Lai nākošos dziesmu svētkos mūsu dziesmas tiešām skanētu vēl spēcīgāk un mūsu karogi plīvotu augstāk, kā to daži pareģoja, kad koncerta otrās daļas sākumā līdz ar priekškaru augstu pie zāles griestiem tika pacelts arī dziesmu svētku karogs.

Novakarē pēc koncerta bija svētku apmeklētājiem kopējas vakariņas. Pie vairākiem galdiem svētku rīkotāji un draugi ar dziesmām sumināja dziesmu svētku rīcības komitejas priekšsēdi Jāni Taubi.

Pirms dejošanas sākuma svētku ballē, kuŗā ieradās pavisam ap 2000, notika populārāsmūzikas dziedātājas Larisas koncerts. Māksliniece bija ieradusies tieši no Vācijas. Likās, ka zāles lielais plašums (zāli parasti lieto izstādēm) un daži trūkumi skaņu pastiprinātajos bija kavējuši — sevišķi koncerta pirmajā daļā — nepieciešamā kontakta radīšanai starp dziedātāju un klausītājiem. Atsaucīgu aplausu tomēr netrūka.

K.K.

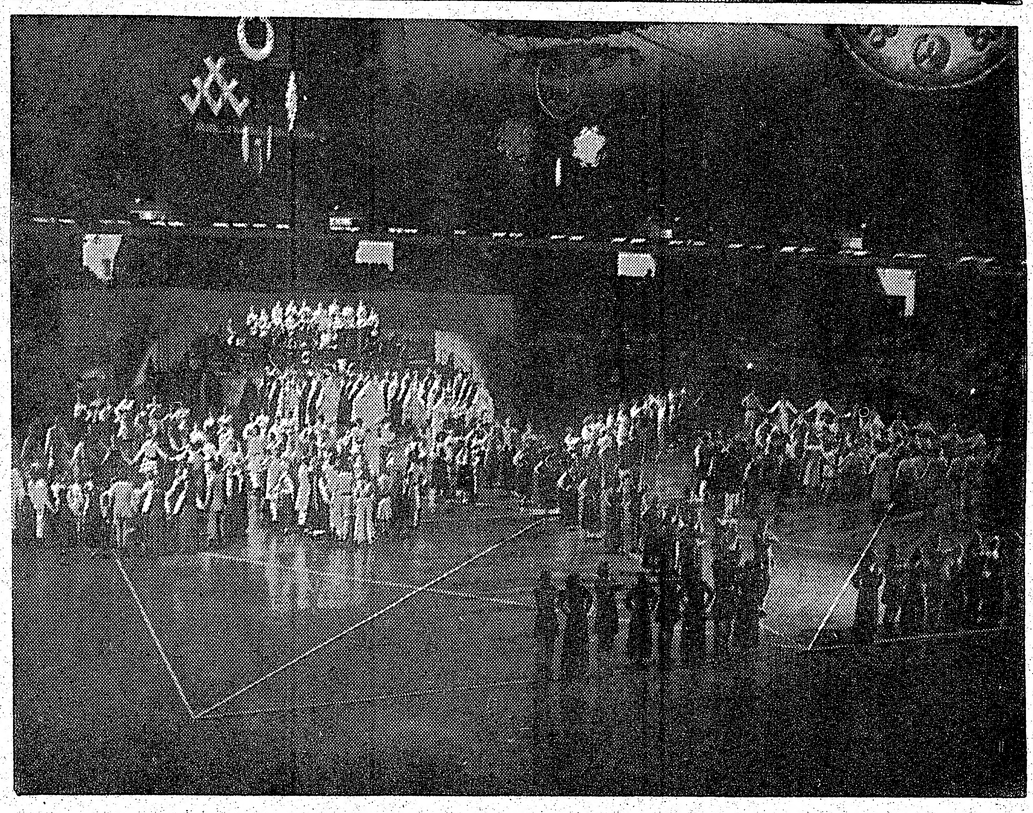

Rietumu krasta dziesmu svētku tautas deju skates beigu aina Anaheimas izstāžu centrā. Tuvu pie 300 dejotāju no ASV un Kanadas veido Austras koku. Priekšplānā redzams Toronto Diždancis, aizmugurē pārējās tautas deju grupas. Foto: J. Liģers

Toronto Diždancis un Diždancītis soļo Rietumkrasta dziesmu svētku gājienā Losandželosā. Diždancīša plakātu nes Andris, bet Diždanča — viņa tēvs Zigurds Miezītis. Visi pieci Miezīša ģimenes locekļi bija dejotājos. Foto: J. Liģers

Piezīmes garāmejot

Ķegumnieks trāpīgi izvērtējis (LA 11. jūnija nr.), ka ASV prezidents Kārters brīvo demokratiju uzvaru pasaulē pamato ar amerikāņu tautas gara spēku un politisko renesansi jeb atdzimšanu. Drūmas domas iezogas par mūsu, trimdas latviešu, politisko rensesansi. — ASV pusē sāk pietrūkt patriotiskas dzirksts, sporādiski uz āru izpaužas strāvojumi, kas apdraud trimdas nacionālpolitisko vienotību, pietrūkst Gravas Ulža izdarīgā vēriena un mērķtiecīgā konstruktīvisma. Par latviešu trimdas nacionālo citadeli arvien biežāk piemin tautas brāļu saimi Kanadā. To cildina par nesvārstīgu, neiztapīgu, nelokāmu un kas atceras upuŗus, kas sadega uz tēvu zemes altāŗa, lai mēs šeit varētu cīnīties par savas tautas brīvību.

Jaunā ALA valde savā 4. jūnija sēdē Ņujorkā atzīmēja vērtīgu „jaunatklājumu" — ukraiņiem, lūk, bijusi pieņemšana ASV kongresa telpās, kur ieradušies ap 50 ASV likumdevēju. ALA ieskata, ka līdzīgu pieņemšanu noteikti šoruden vajadzētu sarīkot arī baltiešiem.. Vai tad bāliņi sevī tik cieši ierāvušies, ka nezina, cik lielisku pieņemšanu Otavā Kanadas likumdevējiem noorganizēja šejienes baltieši? Mūsu Kronbergs ar baltiešu kollēgām parlamenta sēdē pat lepni sēdēja diplomātu ložā. Diezin, vai ASV ukraiņi, uz kuŗu veiksmu tagad ALA runas vīri un runas dāmas (ALA valdē puse locekļu ir dāmas), šo pieņemšanas ideju nav nočiepuši no mūsu gala?

Kur rodas mūsu rozā iekrāsotie latviešu liberāļi? Aizejot no vecāku paspārnes un latviešu pagastu rosmju ietekmes, kolledžu kampusos viņus saindē turienes liberālā gaisotne. Grūti iedomāties, ka ASV ir augstākās, valsts atbalstītas mācības iestādes, kur par mācības grāmatu ir tāds darbs kā „Sacelties pret amerikāņu mītu" (Up against the American Myth), kuŗā uzsvērts, ka „kapitālisms smird" un sabiedrība savas sociālās problēmas atrisinās tikai tad, kad būs izbeigts kapitālisms un viss, kas to šeit atbalsta. Jaunieši apmulst, zaudē skatu dzīves īstenībā, nesaredz, ka šejienes kapitālisms ir tas, kas viņiem palīdz nostiprināties dzīvē, ka šejienes „smirdošā" saimnieciskā sistēma ir tik sekmīga, ka spēj ar saviem pārpalikumiem apgādāt puspasauli ar dzīvē nepieciešamiem ražojumiem.

Liberālie profesori, iepaukājot jaunajās galvās atziņu, ka ASV ir imperiālistiskas valstis, pamazām novirza viņu domāšanu marksisma teorijas jomās. Vai būtu kāda pretpote? Darīt visu, lai mūsu jaunieši, pirms tos liberālisma maldugunis ievelk purvos, kas atrodas pa kreisi no ceļa, nostiprinātu savus nacionālos ieskatus mūsu jaunatnes kursos, 2x2 nometnēs, latviešu pagastu nacionālpolitiskajos pārrunu vakaros (gaužām maz mums vēl tādu ir). Tam jākļūst par nepieciešamību, īpaši tagad, ja „Padlatvijas" kultūras sakaru komitejas izplānotajos kursos šovasar Rīgā zināšanu kāro no Kanadas, ASV, Anglijas u.c. trimdas zemēm pieteikušies. Vispirms skološot tos, kam vājākas latviešu valodas zināšanas, lai „palīdzētu to piesavināties". Tur apslēpta sava gudrība: tiem, kuŗiem vāja tēvu valoda, būs vājākas zināšanas arī par mūsu tautas likteni 1940. — 41. g. un tādējādi tie vieglāk paklausāmi smadzeņu mazgāšanai. Plāns un grafika, kā ievazāt sarkanā mēŗa bacili mūsu pusē...

Kārlis Krauja

Sarīkojumu Kalendārs

TORONTO

13. augustā pl. 9 no rīta Bērzainē TLMM kluba eksternās šaušanas sacīkstes un vakarā balle. I. Ķipja deju mūzika. Ieeja brīva.

20. — 28. augustam Saulainē Latviešu draudžu dienas 77.

22. oktobrī ALT Vašingtonas ansambļa divas viesizrādes, R. Blaumaņa Trīnes grēki, Bickford Park vidusskolā.

4. nov. DV teātŗa pirmizrāde, Neila Simona komēdija — Trīs dienas Plazas viesnīcā.

5. nov. pl. 7.30 vak. Latviešu namā Preses balle, rakstu un mākslu jampamps. Informācija, ieejas un galda kartes tel. 766-0806.

27. novembrī Dainas koŗa tautasdziesmu koncerta atkārtojums.

TORONTO KONCERTU APVIENĪBAS 1977./1978. G. SEZONAS KONCERTI

25. oktobrī pl. 8 vak. Town Hall bass-baritons Kārlis Bauers-Zemgalis, no Šveices.

13. novembrī pl. 2 Sv. Andreja baznīcā Bruno Skultes Daugava. 120 izpildītāju. Apvienots Ņujorkas latviešu un Rotas koris Konektikatā, solisti, teicēji, ērģeles. Diriģents — Andrejs Jansons.

26. janvārī, 1978. g., pl. 8 vak. Town Hall, čelliste Linda Alļe no Filadelfijas, ASV

1978. GADĀ

14. janvārī komp. Imanta Saksa JUBILEJAS KONCERTS.

ŠELBURNA

13. augustā DV Druvas un Bramptonas nodaļas rīko šaušanas sacensības un zaļumu balli M. Kalniņa saimniecībā.

5. novembrī Šelburnā Leģionā zālē DV Druvas nod. rīko Varoņu piemiņu un nodaļas 15 gadu darbības atceri.

Pabalsts ateistiem

ASV prezidents Kārters, kas vienmēr uzsvēris, ka ir „atdzimis baptists", dubultojis mēneša maksas Amerikas ateistiem. Atbalstu grupas vadītāja Medelīna Ohara izteikusies: „Ja es nebūtu ateiste, varētu pat sacīt, ka Dievs ir ar mums". Ateistu vadītāja par dubulto piešķīrumu paredz atvērt jaunu Amerikas ateistu centru Austinā, Teksasā.

Tautiete,

ja esi vientuļa kā es, raksti, mūsu vientulība beigsies. Esmu 55 g. v., nesmēķētājs un nedzērājs, gaŗa auguma, labas dabas.

Lūdzu raksti šai avīzei ar norādi „Vientulim".

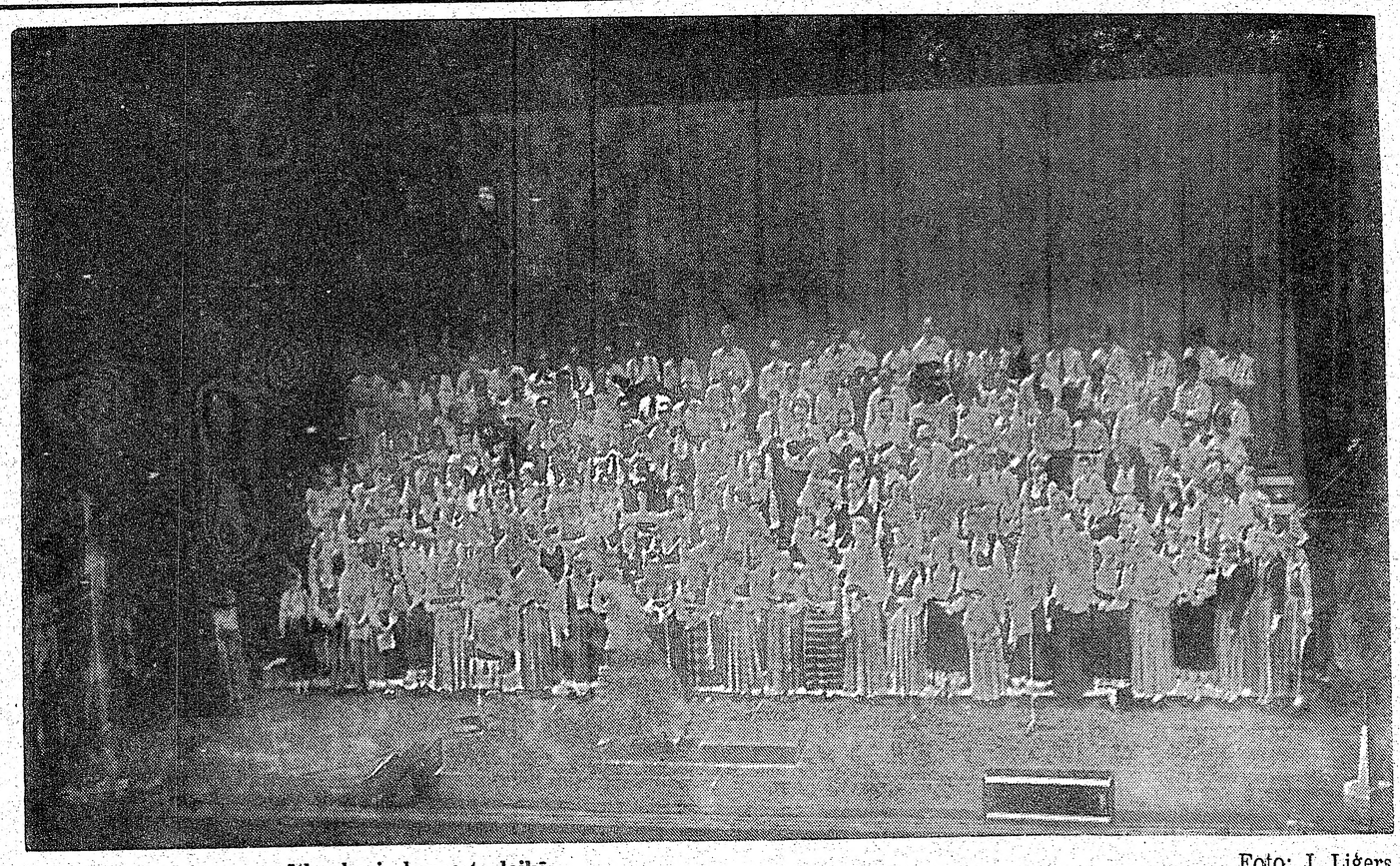

Rietumkrasta dziesmu svētku koris koncerta laikā. Foto: J. Liģers

Bērnu svētki Saulainē

Vasaras nometnes bērnu un sporta svētki Saulainē jau 26. gadu pēc kārtas, šogad 30. un 31. jūlijā, pulcināja ap 400 apmeklētāju. 30. jūlijā kā vieni no pirmajiem viesiem ierādās sidrabenieši, skaitā 46. Svētkus karoga laukumā ievadīja Saulaines pārvaldes priekšnieks G. Tannis un īsu uzrunu teica māc. I. Gaide. Pēc tam sporta laukumā jaunieši sacentās vieglatlētikā Elmāra Puķīša vadībā, bet otrā dienā Notāvāsāgas upē risinājās peldēšanas sacīkstes. Veiksmīgākie vieglatlēti bija Vilis Ozols un Lisa Preisa. Sestdienas programmu beidza ar ugunskuru, ko vadīja viena no Saulaines vadītājām — Aija Abene un viena no Sidrabenes vadītājām — Sandra Klepere. Ugunskuru iededzināja mācītāji J. Cālītis un I. Gaide. Priekšnesumos piedalījās Saulaines un Sidrabenes nometņotāji un vadītāji.

Tradicionālais bērnu svētku dievkalpojums notika svētdienas rītā pie Kritušo kaŗavīru pieminekļa, ko vadīja māc. I. Gaide ar viesi māc. J. Cālīti. Dievkalpojumu ar dziesmām kuplināja Sidrabenes un Saulaines meiteņu ansambļi. Brīvdabas baznīcā bija ap 300 dievlūdzēju. Pēc svētbrīža saulainieši ar viesiem devās uz pļavu, kur risinājās priekšnesumi. Svētkus atklāja LNAK valdes priekšsēdis T. Kronbergs, izteicot pateicību Saulaines vadībai par darbu jaunatnes audzināšanā un pasniedza nometnes atbalstam čeku. Sekoja Saulaines bērnu priekšnesumi, ko pieteica Sandra Budeniece un Sandra Bādere. Mazie bērni dziedāja, cēla piramidas, piedalījās tēlojumos un humoristiskos priekšnesumos. Vecākie zēni un meitenes izdarīja vingrojumus. Bija iekārtota arī Saulaines nometņotāju darbu skate, kuŗā piedalījās visi nometņotāji. Par bērnu apmācīšanu zīmēšanā bija rupējusies Gunta Sebre, Ņina Jurševska (keramikā), A. Liepiņa (rokdarbos) un J. Zālītis (ādas izstrādāšanā). Labāko darbu izstrādātāji saņēma godalgas.

Pēc pusdienām bērni rādīja savas zināšanas un veiklību dažādās nodarbību novietnēs, kuŗas vadīja A. Tiltiņa. Saulaines nometnes gadskārtējo žurnālu Saulziņas, kas dod ieskatu par Saulaines nometnes nodarbībām, bija rediģējuši vadītāji Maija Baruša un Jānis Semba. Svētku ballē ar skaņu lenšu mūziku dejotājus iepriecināja J. Girgensons. Peldēšanā un vieglatletikā uzvarēja Saulaine ar rezultātu 184,5:115,5 p., saņemot ceļojošo draudzības balvu. Volejbolā arī uzvarēja Saulaine — 15:9; 15:3, izcīnot ceļojošo balvu. Labākie volejbolisti bija Lisa Preisa, Saulaines volejbola komandas vadītāja, un Vilis Ozols, kas abi saņēma balvas. Godalgu izdalīšanu vadīja K. Ozolņš. Par svētku viesu pacienāšanu rūpējās Sv. Jāņa draudzes dāmu komiteja.

Saulainē 6. augustā, pl. 8 vak. izrādīs lugas Sprīdītis piekto tēlojumu Paula Miniata režijā, piedaloties nometņotājiem.

—ls—

Vēl vienmēr raidījumi

Televīzijas pārraidījumā no Bafalo — „60 minūtes" — 31. augusta vakarā Marks Valass kādas 15 minūtes veltīja 72 g. v. Maikovskim, vispirms parādot viņa attēlu un nosaucot viņu par kaŗa noziedznieku. Iecelojot ASV, visiem immigrantiem bijis jāparaksta apliecinājums, ka nav ne pret vienu noziedzies rases vai tautības dēļ. To esot parakstījis arī Maikovskis. Tādējādi viņš esot melojis. Ja Maikovskis būtu iecelojis gadu vēlāk, tāds apliecinājums no viņa nebūtu vairs prasīts, jo noteikumi mainīti. Maikovskim tagad draudot deportācija, kaut gan neesot valsts, kas viņu uzņemtu. Intervēja arī lieciniekus — amerikāņus un žīdus. Daži ieteica saukt Maikovski pie atbildības par kaŗa noziegumiem Latvijā, citi, ievērojot apsūdzētā vecumu, sacīja, ka viņam jātiekot pašam galā ar savu sirdsapziņu un ka Maikovskis esot priekšzīmīgs pilsonis ASV. Pret Maikovski jau viena tiesas izmeklēšana izbeigta.

LATVIEŠU NAMS
491 College St., Toronto
IZĪRĒ TELPAS
sarīkojumiem - viesībām
kläj viesību galdus
Tel. 922-2931

ATRAITNE

pusmūžā, materiāli nodrošināta, vēlas iepazīties ar vientuļu tautieti no 50 — 60 g. v. draudzības nolūkos.

Rakstiet šai avīzei ar norādi:

Vientuļā atraitne

VĒL NAV PAR VĒLU...

Vientuļš tautietis, 53 g. v., vēlas iepazīties ar dāmām **kopīgam dzīves ceļam.**

Rakstīt Box 283, Station D, Toronto, Ont. M6P 3J9

Bērnu un jauniešu nometnes dievkalpojumā Saulainē. Pa kreisi māc. J. Cālītis un teoloģijas studente Lauma Lagzdiņa. Foto: Jānis Tannis

Jauna

Ievērojot
meklētāju sk
bija ieradies
draudzības
un 24. jūlijā
māc bažas p
— vai šāds
māk būs be
spējams un
bas dienas t

Pēc 24 ga
dienu nāko
tiska, domā
no šī gadsk
binātājiem.
nojās arī ta
mitejas p
Barkāns. I
grūtības, k
ar nepietie
skaitu, P.
Draudzību
mas tikai k
būt pat at
grammas
ties tikai a
šos un citu
apskatīs rī
košajā sēd
kāns, kas
gada Draud
ram 30 ap

„Ko esam
kā?" jautāja
bildēja: „
laiku. Tas
mūsu trin
Viņa uzruna
valsts himn

Svētbrīdi
Prauliņš, ko
brīd mēs k
spēki sāk iz
rēsies pie D
savai tautai

Koncertā
klausītājiem
jušais rīcīb
sēdis A. Št
tāji Draudz
mā bija
rāms), Laim
te (alts) un
nists).

Mūzikālo
Lilija Gleš
žus dzeju
Viņas uzved
mā bija ga
rakstūra,
tautasdzies
nistu aranž
kei šajā ko
nopietna .
kālā veidā
tas Laimd
jaumos ģit

Draudzība
Pēteris Za

Jaunatnes un draudzības dienas Niagara

Ievērojot samērā mazo apmeklētāju skaitu (ap 250), kāds bija ieradies 24. Jaunatnes un draudzības dienās Niagarā 23. un 24. jūlijā, rīcības komiteju māc bažas par šo dienu nākotni, — vai šāds sarīkojums turpmāk būs bez zaudējumiem iespējams un cik bieži Draudzības dienas būtu rīkojamas?

Pēc 24 gadu pastāvēšanas šo dienu nākotne šķiet problemātiska, domā Pauls Treiers, viens no šī gadskārtējā pasākuma dibinātājiem. Šādai domai pievienojās arī tagadējais rīcības komitejas priekšsēdis Francis Barkāns. Ievērojot financiālās grūtības, kas radušās sakarā ar nepietiekamo apmeklētāju skaitu, P. Treiers ieskata, ka Draudzību dienas būtu rīkojamas tikai katru otro gadu, varbūt pat atmetot oficiālo programmas daļu un apmierinoties tikai ar sadraudzības balli. Šos un citus izteiktos uzskatus apskatīs rīcības komitejas nākošajā sēdē, izteicās F. Barkāns, kas oficiāli atklāja šāgada Draudzības dienas apmēram 30 apmeklētāju klātienē.

„Ko esam ieguvuši šajā laikā?" jautāja F. Barkāns un atbildēja: „Mēs esam ieguvuši laiku. Tas ir svarīgs faktors mūsu trimdas problēmās." Viņa uzrunai sekoja Latvijas valsts himna.

Svētbrīdi vadīja mācītājs J. Prauliņš, konstatējot, ka „dažbrīd mēs kļūstam vāji; mūsu spēki sāk izsikt. Bet tie, kas turēsies pie Dieva, nekad nezudīs savai tautai."

Koncertā māksliniekus ar klausītājiem iepazīstināja bijušais rīcības komitejas priekšsēdis A. Šteinbachs. Koncertētāji Draudzību dienu sarīkojumā bija Lilija Gleške (soprāns), Laimdota Gleške-Anšmite (alts) un Pēteris Zariņš (pianists).

Mūzikālo sarīkojumu ievadīja Lilija Gleške ar Marijas Urnežus dzeju Sarautās dienas. Viņas uzvedums šajā sarīkojumā bija galvenokārt mūzikāla rakstura, skandējot latviešu tautasdziesmas dažādu komponistu aranžējumos. Lilijai Gleškei šajā koncertā bija radusies iespēja „konkurence", kas vokālā veidā izpaudās viņas meitas Laimdotas dziesmu izpildījumos ģitaras un kokles pavadījumā. Lilijai Gleškei ir t.s. daiņotājs balss, zietikti teātrāla, kas labi iederas tautasdziesmu atskaņojumos.

Laimdotas samtainā, labi modulētā un liriskā balss vislabāk plūst mākslinieces mecco reģistrā. Dziedātāja ir arī mūzikāli izteiksmīga kokles un ģitaras spēlē. Visa stundu garā programma bija veltīta latviešu tautasdziesmām. Daļu no tām viņa bija aranžējusi savai alta balsij un jau pieminētajiem instrumentiem, bet pārējos mūzikālos aranžējumus bija devuši mūsu vecākās paaudzes skaņraži, starp tiem J. Kalnietis, V. Dārziņš un A. Šturms.

Vispatīkamāko iespaidu atstāja tautasdziesmu dueti. Sevišķi patīkami izskanēja L. Gleškes-Anšmites aranžētās Trīs jaunas māsas un Ziedi, ziedi, rudzu vārpa. Lilijas Gleškes panākumu kontā ieskaitāma tautasdziesma Es dziedāju, gavilēju, kuŗu viņa nodziedāja ar labu humoristisku nokrāsu.

Instrumentāli vokālu saturīgu sniegumu koncertam piedeva Laimdota ar Lēni, lēni jūŗa krāca(kokles pavadījumā) un ar liriski meditēto Meitiņ sēdēj' aiz ūdeņa (ģitaras pavadījumā). Jaunās paaudzes pianists Pēteris Zariņš bija uzmanīgs un smalkjūtīgs pavadītājs.

Vakarā sākās Draudzības dienu otrā daļa — balle, kas spēja pulcināt ap 200 jauniešu. Deju mūziku spēlēja Hamiltonas Runči. Bija rīkota arī izloze ar desmit laimestiem. Vistālāko ceļu uz Niagaras draudzības dienām bija mērojušas māsas Janne un Marita Ribes no Norvēģijas.

Otrā dienā kupls skaits jauniešu pulcējās Garden City pludmalē, Ontario ezera krastā, uz sporta spēlēm un atvadu balli. Uzmanības centrā bija populārā Niagaras balvu izcīņa volejbolā vīriešu un sieviešu komandām, ko arī šoreiz rīkoja Latviešu sporta apvienība Kanadā. Atvadu balē par mūziku rūpējās H. Šteinbergs.

Aleksandrs Kalniņš

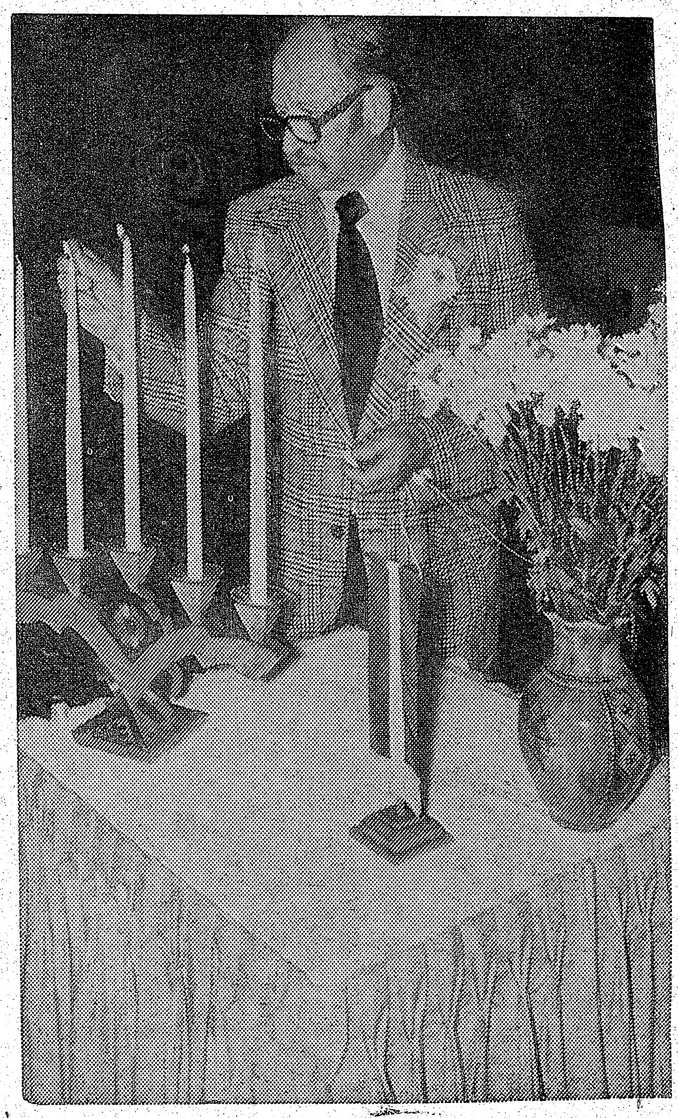

Rīcības komitejas priekšsēdis F. Barkāns aizdedzina draudzības sveces Jaunatnes un draudzības dienās Niagarā.
Foto: Aleksandrs Kalniņš

Debesmannā un pelēkie zirņi

LATVIEŠU GAIDAS UN SKAUTI STARPTAUTISKĀ NOMETNĒ

Kanadas etnisko gaidu un skautu apvienību kopdarbības rezultātā pag. g. rudenī nolēma šovasar rīkot kopēju gaidu — un skautu nometni, no katras tautības piedaloties vienam kopam skautu un kopam gaidu 14 — 16 gadu vecumā. Nolēma arī aicināt piedalīties kanadiešu gaidas un skautus. Igauņu skauti piedāvāja nometnei savu īpašumu Kotkajarve pie Huntsvilles, kas kopā ar pāris igauņu privātīpašumiem sastāda apm. 3000 akru kopplatību, kuŗa visa izmantojama skautu un gaidu vajadzībām.

Nometni nosauca „Harmony 77," un tā notika no 2 — 10. jūlijam. No latviešiem piedalījās 8 skauti no Rīgas 72. vien. Toronto un Jelgavas 5. vien. Sv. Katrīnās ar vadītājiem Juri Līviti, Ausekli Pērkonu un Pēteri Blatchinu. Piedalījās arī 7 latviešu gaidas no Gaujas vienības Toronto un Ventas vienības Hamiltonā ar vad. Inu Majoriņu. Nometnes vadībā no latviešiem vēl piedalījās vad. Edm. Ozols kā nometnes avīzes redaktors. Piedalījās latviešu, lietuviešu, igauņu, poļu un ukraiņu skauti un gaidas, kā arī kanadiešu gaidas. Ungāri un kanadiešu skauti dažādu apstākļu dēļ nebija sūtījuši savus dalībniekus.

Nometnes nodarbību programmā bija arī paredzētas katras tautības nacionālās dienas, kuŗās vajadzēja būt arī vismaz vienam šīs tautības tipiskam ēdienam. Latvieši savā dienā mācīja nometņotājiem puzuru gatavošanu, tautas rotaļas, tautas dejas, seno latviešu ticējumus, ornamentus un demonstrēja kokli. Līdzīgi norita arī pārējo tautību dienas. Bija arī maza katras tautības izstāde. Latvieši savās pusdienās pasniedza vārītus pelēkos zirņus ar speķi, kas pārējo tautību starpā neieguva lielu piekrišanu, toties vakariņās „debesmanna" tika apēsti bez pārpalikuma.

5. jūlijā notika pētniecības gājiens ar pārnakšņošanu ceļā. Tas bija grūtākais posms visā nometnes laikā, jo nospraustais ceļš gāja cauri mežam, odu pilniem muklājiem un pāri bebru dambjiem. Tādu, likās, nebija piedzīvojis neviens gājiena dalībnieks, un tas deva labu ieskatu par zēnu un meiteņu izturību. Nometnē visās nodarbībās zēni un meitenes bija sadalīti pa grupām, visām tautībām kopā.

Gājiena dalībnieku nogurums un sabeigtās kājas aizmirsās, nonākot pārnakšņošanas vietā, kur tos gaidīja ezera dzidrais ūdens un izkurināta pirts. Otrā rītā pēkšņais pērkona lietus izmērcēja visus līdz ādai, guļot zem zvaigžņotās debess, daudzi nebija padomājuši par kādas nojumes vajadzību. Notika arī ugunskura vakari. Bija arī sporta diena, kas bija saulaina un karsta, kā arī citas jautras nodarbības. Bija jauki vērot,cik sirsnīgi gaidas un skauti sadraudzējās savā starpā, nākot no dažādām tautībām ar savādākām paražām un kultūru.

Nometnes priekšpēdējā dienā notika vispārēja Kanadas etnisko skautu un gaidu vadītāju konference, piedaloties arī Kanadas skautu un gaidu organizāciju vadības pārstāvjiem. Tajā piedalījās arī Kanadas skautu jendas priekšnieka vietnieks G. Kārkliņš, Kanadas gaidu jendas pr-ce I. Kalniņa ar vadītājām M. Vilku un M. Budrevicu un vad. Edm. Ozols.

Konference pārrunāja trimdas skautu un gaidu organizāciju mērķus. Pēc konferences notika pieņemšana, ko rīkoja Kanadas etnisko skautu apvienība sakarā ar tās 10 gadu pastāvēšanu. Latviešu pārstāvji piedalījās arī nometnes slēgšanas ceremonijā. „Harmony 77" ar prāvu naudas piešķirumu atbalstīja arī Ontario un federālā veldība.

„Harmony 77" lielā ugunskura ballē spēlēja baltiešu deju kapella „Baltic Bash".

EDM. OZOLS

Draudzības dienu koncertā Niagarā. No kreisās Laimdota Gleške-Anšmite, Lilija Gleške un Pēteris Zariņš.
Foto: Aleksandrs Kalniņš

Atbrīvoti poļu disidenti

Polijas valdība atbrīvojusi piecus prominentus disidentus, filozofu Jaceku Kuronu, esejistu Adamu Mičniku, vēsturniekus Pjotru Naimski un Antonu Macireviču un atomfiziķi Miroslavu Čojevski, kas visi atradušies apcietinājumā, paziņojot, ka izmeklēšana pret viņiem izbeigta. Atbrīvotie simpatizēja Strādnieku aizstāvēšanas komitejai,kas iestājas par notiesāto strādnieku atbrīvošanu. Tā nodibināta 1976. g. strādnieku pārtikas nemieros Radomā un Ursu pilsētā. Polijas valdība uzskata komiteju par nelegālu un tiesas gadījumā apcietinātiem būtu paredzēts līdz 10. g. cietuma sods. Amnestija notikusi Polijas valsts svētkos 23. jūlijā. Poļi domā, ka šis negaidītais valdības solis uzskatāms par mērenā spārna uzvaru. Turpretim Rietumu novērotāji saskata Polijas bažas, ka Belgradas konferencē varētu pieminēt Polijas valdības izrēķināšanos ar opoziciju, ja tiktu runāts par opozicionāru vajāšanām Austrumu blokā.

PĀRDODAMS MANTOJUMS

12 istabu māja Rīgas Jūrmalā, Pumpuros. Gada ienākums 1000 rubļu. Iespēja pirkšanu radiem kārtot no šejienes vai Rīgas.
Tuvākai informācijai zvanīt 439-5061

Sidrabenes nometnes svētkos

Nometnes svētku rīts atnāca saulains un silts. Pirmie svētku viesi ieradās Sidrabenē jau agrā rīta stundā. 52 saulainieši atbrauca kopā ar Saulaines nometnes vadītāju Jāni Ozolu un mācītāju Ivaru Gaidi. Brīvdabas baznīcas zvanam atskanot, sidrabenieši, saulainieši un daudzie viesi devās uz dievkalpojumu, kuŗu vadīja mācītāji Juris Cālītis un Ivars Gaide. Dievkalpojumā dziedāja saulainiešu meiteņu korītis un sidrabeniešu meiteņu kvintets.

Pirmā programmas daļa notika basketbola laukumā, skatītājiem novietojoties pakalnē, koku paēnā. Par labu dzirdamību gādāja skaņu aparātu sistēma. Darba pilnas rokas bija nometnes vadītājam Andrim Lagzdiņam, kas rūpējās par priekšnesumu raito norisi. Programmu ievadīja nometnes „kopkoris" ar — Dzied, māsiņa, tu pret mani. Meiteņu, zēnu un mazo bērnu dziesmas, vingrojumi, tēlojumi un tautiskās dejas rādīja, ka arī īsā laikā ir iespējams sagatavot labus priekšnesumus. Slavējami braši skanēja mazo bērnu dziesmas. Labi bija tautasdziesmu tēlojumi ar atzīstami labu latviešu valodu.

Pēcpusdiena bija veltīta jautra rakstura sacensībām, kuŗās sidrabenieši un saulainieši piedalījās jauktās grupās. Skaļi ritēja buŗu laivu „regata", kuŗā lielo saulainiešu „jachtu", vēja pūsmām mainoties, iedzina sidrabeniešu sacīkšu burenieks un ieguva pārliecinošu uzvaru.

Vislielāko interesi saistīja tradicionālā Sidrabenes un Saulaines volejbola sacīkste. Šajā spēlē pa lielākai daļai bija dominējusi Sidrabene, bet šoreiz jau saulainiešu „iesildīšanās" demonstrācija V. Ozola vadībā rādīja, ka gados jaunākiem sidrabeniešiem būs pagrūti gūt kāroto uzvaru. Saulainiešu pārākums bija jūtams visā sacīkstē. Slavējama bija sidrabeniešu cīņas griba un techniski tīrā spēle, vēl jo vairāk tāpēc, ka sidrabeniešu sastāvā sākumā bija tikai viens zēns, kuŗam otrā setā pievienojās otrs, gados jaunāks. Saulainiešu panākumi izteicās uzvarā divos setos ar 15 — 4 un 15 — 4.

Sidrabeniešus bija sagatavojuši vadītāji brāļi Skujiņi.

Pēc abu nometņu kārtējās spēles sacentās saulainiešu un sidrabeniešu vadītāji. Ja sākumā šķita, ka šoreiz uzvarētāji būs sidrabenieši, tad pāris paviršību, izšķirošos momentos zaudētas „serves" un saulainiešu vadītāju neatlaidība, nosvēra uzvaru saulainiešu pusē. Kaut arī pēdējā setā Sidrabene veda ar 14 — 9, tā tomēr zaudēja. Saulaine uzvarēja ar 8 — 15, 15 — 8 un 16 — 14.

Ļoti jauka un skaisti sakārtota bija rokdarbu izstāde, kuŗa rādīja, ka ar maz līdzekļiem un labu gribu iespējams noorganizēt nodarbības šinī laukā. Bērni piedalās tajā ar vislielāko interesi un parāda savus dotumus un gaumi.

Bija izdota gadskārtējā nometnes avīze — Zils un Balts vadītājas Silvijas Nāgeles redakcijā.

Ž. ZENTIŅŠ

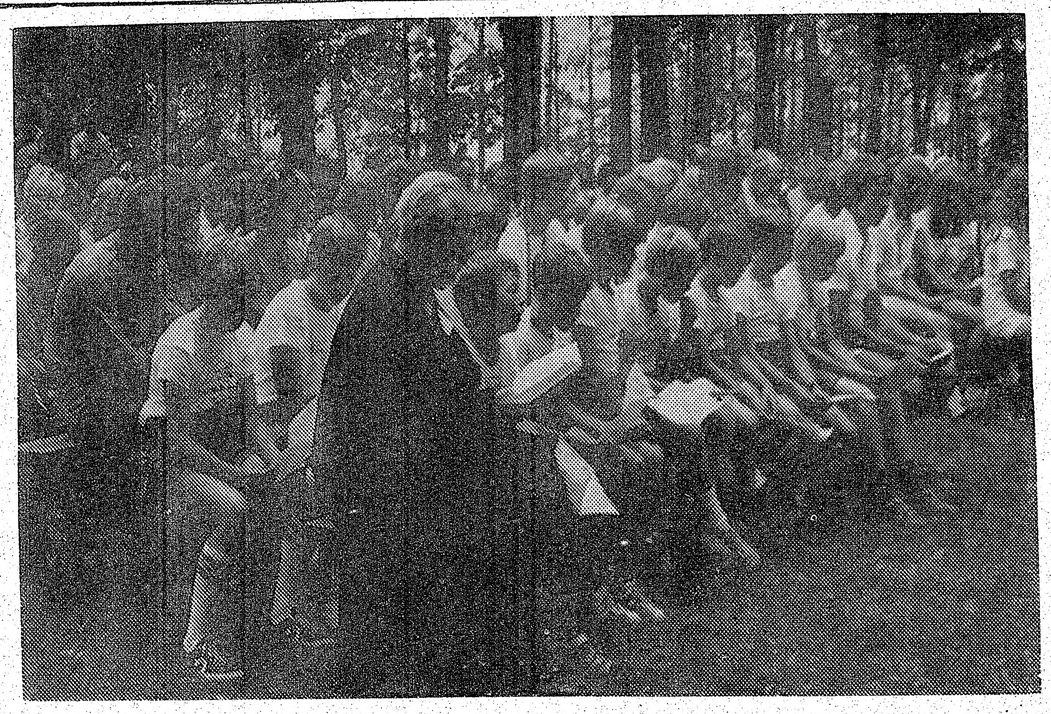

Sidrabenes vasaras nometnes atklāšanas svētbrīdī brīvdabas dievnamā. Attēlā pirmais no kreisās māc. Ā. Čops ar Sidrabenes nometņotājiem. Foto: R. Cālīte

Vecvieglatlēti Montrealā

Kanadas vecvieglatlētu šīgada meistarsacīkstes notika 9. un 10. jūlijā Olimpiskā stadiona treniņlaukumā. Pirmais iespaids tāds savāds — pērnā gada kņadas, burzmas, valodu jūkļa un sprieguma pilnas sacensību gaisotnes vietā nu stājies tukšums un klusums. Pati „cementa beka" stāv kā stāvējusi — ar visu celtni uz jumta. Laika zobs jau gan iegrauzis vienu otru plaisu, rūsē betona nesegtās dzelzs stiegras, un no ārpuses visai iespaidīgās sportistu mītnes stāv tukšas un neapdzīvotas.

Pērn sacīkšu celiņos bija redzami jauni, slaidi cilvēki, šoreiz — vairāk salīkuši augumi, ar matiem dažādās sirmuma un kupluma pakāpēs. Sacīkstēs piedalījās arī daudzi amerikāņi. Tās bija tik sīvas, ka uzvarētājus nereti šķīra tikai sekundes simtdaļas vai nieka centimetrs. Krietni 150 dalībnieku konkurencē turējās 8 LVK seniori, kopā izcīnot 12 Kanadas meistartitulus resp. zelta medaļas, plūs vēl krietnu daudzumu sudraba un bronzas. No mūsējiem labākais neapšaubāmi bija Kārļa Pavasara pasaules klases rezultāts tāllēkšanā — 5.37 m. Teicami arī viņa sniegumi trīssolī (11.45 m) un 100 m skrējienā (13.0). Lūk, ko nozīmē labs, elastīgs celiņš. Varens, apm. 52 m. tāls šķēpa raidījums padevās pasaules meistaram Miķelsonam, taču pēc visiem olimpiskiem likumiem tiesājot, metienu neatzina.

Bez Pavasara jaunu Kanadas rekordu tāllēkšanā (3.36 m) septiņdesmitgadnieku grupā sasniedz Tīcmanis, kam kopsumā tika 3 zelta un 4 sudraba zīmes. Arī Poltroks izcīnīja 3 uzvaras: diskā pār montrealieti Hjūmu, veseri ar pēdējo metienu pār Kanadas rekordistu Montrealas ungāru Ketonu, un lodē par vienu centimetru pieveicot tautieti Purgali, tādējādi revanšējoties par neseno zaudējumu Ontario meistarsacīkstēs Hamiltonā, kad „mazais cinītis gāza lielo vezumu". Savainotās kājas dēļ ar otru vietu 400 metru skrējienā bija jāsamierinās Teterim, bet Helguta 5000 m 22:39,5 laikā tam deva bronzas medaļu. Trūka Virkava un Ildena, nestartēja arī Kārkliņš, kam šīgada sacīkstēs vēl nav izdevies pietuvoties saviem Sidrabenes rezultātiem diskā un veserī.

Vērojumiem sekoja atziņas: pirmā un bēdīgākā — vecie vieglatlēti mums nesalīdzināmi pārāki par jaunajiem. Nu jau labi pasen, kopš mūsu jauno sacensībām ir vairāk piknika nekā nopietnu sacīkšu raksturs. Vieglatlētikā tas attiecināms kā uz sacīkšu izkārtojumu un norisi, tā arī uz skrejceļa un laukuma ierīcēm. Veco aizstājējus tā nu gan neizaudzināsim, un ar katru gadu vairāk un straujāk mūsu jaunatnes sacīkšu rezultāti paliek aiz kanadiešu skolnieku iespētā. Un kad neapturamā laika ritumā no zaļā vieglatlētikas laukuma pazudīs sirmās galvas, tad paliks bēdīgs tukšums — nevajadzēs pat mācītāja, kas pasaka skumīgu „āmen".

Otra atziņa, patiesībā — jautājums: kas liek vienai latviešu paaudzei uz saviem kamiešiem iznest divu vai pat triju paaudžu nesamo — darbā, dzīvē, mākslā, sportā un itin visās citās sadzīves nozarēs? Vai tā ir muļķība vai lepnums un spīts? Kas pateiks?!

A.Z.

BIJIS PIE AMINA UGANDĀ

No Ugandas atgriezies 41. g. v. kanadiešu žurnālists Džeralds Utings, kas tur bijis ieslodzīts kopš 22. jūnija. Ugandas radio noraidījis prezidenta Amina paskaidrojumu, ka žurnālists apcietināts, „lai citi mācītos, ka ar Ugandu nevar jokoties". Žurnālists cietumā zaudējis 20 mārc. no sava svara, jo pārticis galvenokārt no vārītām pupiņām, kukurūzas maizes un ūdens. Utings ieceļojis Ugandā, lai gan apstākļi tur bijuši ļoti saspīlēti, sakarā ar 13. atentāta mēģinājumu pret Aminu.

Jauna kultūras bagātināšanas programma

Kanadas daudzkultūras ministrs Jozefs Geijs (Joseph P. Guay) jūlija sākumā Kanadas daudzkultūru padomes sesijā Vankuverā paziņoja jauno kultūras bagātināšanas programmu. Tās ietvaros bezpeļņas etniskās kultūras organizācijas, kas būtu tieši atbildīgas par etnisko valodu kursu rīkošanu, saņems federālās valdības piešķīrumus caur daudzkultūru ministriju. Programma paredz financiālu atbalstu šīm organizācijām īsterminā apmācību sesiju izveidošanai, lai uzlabotu šo kursu instruktoru personāla zināšanas. Pabalsts paredzēts arī mācības līdzekļu iegādei, ko izmantotu šajos kursos.

Šīs etniskās organizācijas, kas vadīs valodas kursus un kas skaidri varēs definēt savas financiālās vajadzības, varēs saņemt pabalstus: 4 dol. stundā par mācīšanu klasē; maksimums 50 stundas klasē mācību gadā. Papildpiešķīrumu varēs izlietot algās, telpu īres maksājumos, mācību līdzekļu sagādei un citu izdevumu segšanai, kas saistīti ar kursiem.

Programma arī sagādās piešķīrumus sponsorējošai organizācijai, lai atlīdzinātu skolotājam, kas piedalās programmas izveidošanā. Piešķīrumu 15 dol. dienā sponsorētā organizācija sadalīs mācīšanas izdevumu segšanai, ceļa naudām vai arī izlietos, lai subsidētu apmācības sesiju izveidošanu un darbību. Palielināts financiālais atbalsts valodas mācības līdzekļu iegādei, kas nav angļu vai franču. Pabalstu saņems etniskās kultūras organizācijas līdz 50 proc. no maksimāliem izdevumiem. Piešķīrums arī nosegs pilnu maksu par mācību grāmatu vienreizēju iespiešanu.

Organizācijām, kas pieprasīs piešķīrumus, būs jāvada valodas kursi ārpus oficiālās publisko vai privātskolu sistēmas Kanadā un ārpus normālām skolu mācību stundām. Lūgumu veidlapas par kultūras bagātināšanas programmas trim segmentiem saņemamas vietējās provinces valdības sekretariātā.

Voldemars Janitens

dzimis 1908. gada 13. jūlijā,
miris 1977. gada 8. jūnijā Rīgā, Latvijā.

Sv. Jāņa ev. lut. latviešu draudzes Toronto
Palīdzības fonds

Skyline Real Estate Ltd.
2100 Dundas St. West,
Toronto M6R 1W9
Tel. 533-8553

NEKUSTAMI ĪPAŠUMI
AUTO UN MĀJU
APDROŠINĀŠANA

Tel. 533-8553 Ilmārs Jankovskis

Gaŗezera sarīkojumi

ERIKAS BEITANES UN VALDEMĀRA MEĻĶA KONCERTS

Gaŗezera sarīkojumu sezona nu jau pusceļā. Mākslinieki parasti uzstājas bez atlīdzības vai vienīgi par niecīgiem ceļa izdevumiem, tādā veidā atbalstīdami Gaŗezera daudzās vajadzības. Viņu ieguvums tomēr tas, ka var reprezentēties lielas, intelliģentas un atsaucīgas publikas priekšā. Dažreiz gan jākoncertē bez nopietnākas sagatavošanas iespējām, arī šinī gadījumā: Meļķis, kurš māca Gaŗezera vidusskolā dziedāšanu, pēdējās nedēļās reti bija redzams pie pusdienu vai vakariņu galda, jo vienīgi tad viņš var netraucēts vingrināties pie Kronvalda zāles koncertklavierēm. Tā ir milzīga uzņēmība un mākslinieka slavējama stāja.

Diedone Erika Beitāne ir simpatisks soprāns, ar labu skolu. Programmā Jāzepa Vītola un Alfreda Kalniņa tautasdziesmu aranžējumi, bet otrā daļā — J. Zālīša un Jāņa Mediņa dziesmas. Dziedonei tīra intonācija, apmierinoša dikcija, solids priekšnesuma veids, bet dinamikas skālā un tempos trūkst dažādības, iekvēlošanās: visas dziesmas izskan ļoti līdzīgi viena otrai.

Pianists Meļķis kādreiz „Vācijas laikos" un trimdas sākuma gados Latvian Trio sastāvā bija mūsu „lielā cerība". Daudzu gadu tecējumā notikušas dažas pārmaiņas, tomēr arī tagad viņš iepriecina klausītāju ar kompoziciju interpretāciju un vispār — ar nobleso mūzicēšanas veidu, kaut arī sen vairs neuzstājas kā koncertplanists.

Sīki izstrādātas un iejutīgi interpretētas izskanēja divas Jāzepa Vītola preludes un Karnīna. Vītola mūzika Meļķim arvien gulējusi smadzenēs un sirdī, arī šoreiz. Kaut arī piecos Šopēna darbos dažviet pagadījās kāds atmiņas robiņš vai nejauša „pārķeršanās", tomēr arī šie atskaņojumi bija lietpratīga, rutinēta mūzicēšana. Pelnīti aplausi, piedevas. —

J. KALNIETIS

Jaunatnes sports

Saulaines nometnes bērnu svētku lakā Notavasagas upē risinājās peldēšanas sacīkstes, bet sporta laukumā jaunieši sacentās vieglatlētikā E. Puķīša vadībā, piedaloties Saulaines un Sidrabenes bērnu vasaras nometnes dalībniekiem. Kopvērtējumā ar 184,5 punktiem uzvarēja saulainieši.

Sacensību rezultāti peldēšanā jaunākās grupas meitenēm: 1.v. Sarma Gaide, 2.v. Kelija Hilla. Skriešanā: Sarma Gaide, Sarma Cālīte, Kelija Hilla. Augstlēkšanā: Linda Kronberga, Sarma Gaide, Kelija Hilla. Tāllēkšanā: Sarma Gaide, Annele Rutenberga, Linda Kronberga. Kopvērtējumā uzvarētāja — Sarma Gaide. Meitenēm peldēšanā vidējā gr.: Elviga Sebre, Inta Bregže. Skriešanā: Maira Berkholde, Kristina Kaņķe, Inta Bregže. Tāllēkšanā: Maira Berkholde, Kristīna Kaņķe, Vilma Vītola. Augstlēkšanā: Vilma Vītola, Elviga Sebre, Kristīna Kaņķe. Lodes grūšanā: Kristīna Kaņķe, Maira Berkholde, Elviga Sebre. Kopvērtējumā uzvarētāja Maira Berkholde. Peldēšanā meitenēm vecākā gr.: Lisa Preisa, Astrīda Kalna, Ilze Ezergaile. Skriešanā: Lisa Preisa, Astrīda Kalna, Ilze Spalviņa. Augstlēkšana: Lisa Preisa, Astrīda Kalna, Ilze Ezergaile, Anna Pauzera. Tāllēkšanā: Lisa Preisa, Astrīda Kalna, Ilze Spalviņa. Lodes grūšanā: Lisa Preisa, Astrīda Kalna, Ilze Spalviņa. Kapvērtējumā uzvarētāja ir Lisa Preisa.

Peldēšanā zēniem jaun. gr.: Mārtiņš Gaide. Skriešanā: Normunds Berkholds, Leons Plons, Māris Grinbergs, Mārtiņš Gaide. Augstlēkšanā: Leons Plons, Egils Korīnins, Normunds Berkholds. Tāllēkšanā: N. Berkholds, L. Plons un E. Korīnins. Kopvērtējuma uzvarētājs — Normunds Berkholds. Peldēšanā zēniem vidējā gr.: Pēteris Grasmanis, Elmārs Tannis, Mārtiņš Veinbergs. Skriešanā: Andris Briedītis, Mārtiņš Veinbergs, Elmārs Tannis. Augstlēkšanā: Pēteris Grasmanis, Elmars Tannis, Mārtiņš Veinbergs. Tāllēkšanā: Mārtiņš Veinbergs, Pēteris Grasmanis, Elmars Tannis. Lodes grūšanā: Andris Briedītis, Elmārs Tannis, Mārtiņš Veinbergs. Kopvērtējumā uzvarētājs — Pēteris Grasmanis. Peldēšanā lielie zēni: Raimonds Kalniņš, Aldis Vagners, Vilis Ozols. Skriešanā: Vilis Ozols, Andris Miķelsons, Andris Bāders. Augstlēkšanā: Vilis Ozols, Alberts Vītols, Andris Miķelsons. Tāllēkšanā: Vilis Ozols, Andris Miķelsons, Juris Ezergailis. Lodes grūšanā: Vilis Ozols, Juris Ezergailis, Andris Miķelsons. Kopvērtējumā uzvarētājs ir Vilis Ozols.

—ls—

Autobusu satiksme uz Saulaini

Uz draudžu dienām Saulainē abās nedēļu nogalēs paredzēta autobusu satiksme. Svētdien, 21. augustā, pl. 9. no rīta autobuss aties no Sv. Andreja baznīcas un pl. 9.15 no Sv. Jāņa baznīcas. Atgriešanās Toronto pl. 10 vak., pieturot pie abām baznīcām. Sestdien, 27. augustā, autobuss aties pl. 8 no rīta no Sv. Andreja un pl. 8.15 — no Sv. Jāņa baznīcas, atgriešanās pilsētā pl. 10.30 vak. Svētdien, 28. aug., atiešanas laiks pl. 9 un 9.15 no rīta, atgriešanās pl. 4 pēcp. Braukšanas maksa ap 5 dol. no personas abos virzienos; vienā virzienā 3 dol. Pieteikšanās līdz 18. augusam, zvano Valdim Pētersonam, tālr. 769-3946.

Pēc grūtām ciešanām no mums šķīries mūsu mīļais vīrs un gādnieks

inž. Artūrs Salna

dzimis 1911. gada 15. decembrī Ventspilī,
miris 1977. gada 20. jūlijā Toronto

Par viņu sēro

sieva, dēls, māsa un radi ASV un Latvijā

Mūsu mīļais vecbiedrs

inž. Artūrs Salna

dzimis 1911. g. 15. decembrī Ventspilī,
miris 1977. g. 20. jūlijā Toronto

Kam tu lūzi, ozoliņi,
Vai nav koku lūzējiņu . . .

Sēro

Akadēmiskā vienība Austrums

Mūsu mīļais tēvs un vectēvs

Antons Lizinskis

dzimis 1897. gada 21. decembrī Rīgā,
miris 1977. gada 28. jūnijā Rīgā

Viņu mīļā piemiņā paturēs

dēls, vedekla un mazbērni Kanadā

Dieva mierā aizgājis mūsu mīļais

Vilis Krēsliņš

dzimis 1916. gada 22. janvārī Līgatnē,
miris 1977. gada 29. jūlijā Toronto.

It kā gaiša saule bija
Tava labā, mīļā sirds.
Lai pār mums nu staro dama
Viņas laipnā gaisma mirdz.

Viņu mīļā piemiņā paturēs:

sieva, audžumeita ar ģimeni un brālis ar ģimeni Latvijā.

(40. turpinājums)

Pie kamīna sienas, tieši virs kurtuves, bija piekārta Ceriņa glezna. Tās vietā gan būtu labāk iederējies kāda atzītāka mākslinieka darbs ar rudzu statiņiem, lauku pirtiņām vai nošķiebušos riju, bet tādas gleznas maksāja baigu naudu, kamēr Ceriņa triepumi nemaksāja nekā, ja neskaitīja pudeli, kuru Pastalnieks pats bija līdzējis mākslinieka izdzert.

Pastalnieks bija centīgi pircis lozes vai katrā latviešu sarīkojumā, lai laimētu kādu vērtīgu latvisku gleznu, bet loterijā viņam nebija laimes. „Tā tev ir mīlestībā," Pastalnieks atminējās Lūcijas Vāveres vārdus. Vai tā nav vērtīgāka dāvana nekā pāris par dārgu naudu pirktie rudzu statiņi un vecā pirtiņa krūmainā nogāzē, kuru kolchozu traktori tagad varbūt jau sen nolīdzinājuši ar zemi? Pastalnieks nemaz nenožēloja izdoto dolaru par tukšo lozi, ja par to varēja iegūt laimi mīlestībā.

Viesi bija sasēdušies kur kuŗais. Vecās pilsētas mājās viesistabas nebija tik liela, la visus varētu izsēdināt visapkārt mīkstos sēdekļos vai uz popētiem ķeblīšiem, bet vai ciešāk saspiežoties nebija omulīgāk? Pastalnieks bieži turēja savu karsto plaukstu uz Prieduļa kundzes apaļā ceļa, lai ciešāk saspiežoties citiem viesiem būtu ērtāka sēdēšana. Viņš no Mirdzas ceļgala noņēma roku tikai tad, kad sekretāre piecēlās, lai apnēsātu cieminiem paplāti ar sagatavotām siera un zušu maizītēm. Pastalnieks pa to laiku skopi uzpildīja iztukšotās glāzes un pudeli atkal nolika sev priekšā, lai kāds sliktāk audzināts cieminš neizlēktu no rindas un nedomātu apkalpoties pats. Patiesībā jau paši viesi, kas gadu vēl nebija noslīcinājuši šīs zemes labumos, pudeles bija sanesuši, bet Pastalniekam taču vajadzēja domāt arī par rītdienu. Viņš ievēroja, ka Narda laiku pa laikam uz viņu zīmīgi paskatījās un nervozi grozījās krēslā. Tas bija draudzīgais aicinājums, ka jāsāk kaut kas darīt lietas labā. Sestais prāts Jānim Pastalniekam darbojās teicami. Ne jau sanāksmi bija rīkota, lai notīrītu viņa zušu maizītes un izpilinātu tukšas visas tumšās un gaišās pudeles.

Pastalnieks gausi piecēlās un savu glāzi rokā turēdams atgādināja, ka kolchozu filmas izrāde vairs nav aiz kalniem un ir pēdējais laiks mērķtiecīgi rīkoties.

„Kaujinieciski," kāds viesu pulkā zobgalīgi iesaucās. Laikam jau bija stiprāk ieķēris.

„Jā, protams, kaujinieciski," Pastalnieks pārdabūja pār lūpām, sajuzdams, ka pakrūtē kas nelabi sagriežās, un turpināja:: „Mūsu vidū ir Alvils Kaluma kungs, kas šovakar pie mums viesojas un drīz atkal aizbrauks. Viņš var būt jums neaizstājams palīgs. Vai ne, Kaluma kungs?" pagriezies pret savu īrnieku, Pastalnieks jautāja.

„Cik zinu, tad Linards, tavs dēls, šīs lietas sāka kārtot," Kalums ierunājās.

„Es domāju, ka viņu nevarēsim pārāk apgrūtināt ar latviešu lietām. Linardam drīz sāksies studijas, par dakteri nav viegli kļūt," Pasalniekam bija iebildumi. Viņš raudzījās savos viesos, it kā gaidīdams apstiprinājumu, bet tie klusēja. Kultūra bija svarīgāka par visām medicīnas studijām.

„Kā es varu jums palīdzēt?" Kalums piekāpās, cerēdams iegūt jaunus materiālus savai iecerētai grāmatai.

Arī Pastalniekam nebija īsti skaidrs, kā šī palīdzība varētu izpausties? Viņu izpestīja sakarniece Narda:

„Kaluma kungam būtu tikai jāiegūst latviešu adreses, pēc kuŗām izsūtīsim aicinājumus apmeklēt izrādi. Prieduļa kundze strādā birojā, viņa varēs kādu laiku kartotēku aizdot."

„Tā, bez biedrības valdes ziņas? Tas neiet!" Mirdza iesaucās.

„Tā nav problēma. Pastalnieka kungs ir biedrības valdes priekšsēdis, te nekā nelikumīga nav," Narda paskaidroja un neuzticīgi paskatījās uz Prieduļa kundzi. Augstsirdīgi izlaista no Latvijas pie sava vīra, bet, raugi, kāda šai nu reakcionāra valoda? Būtu labāk palikusi pie kolchoza cūkām un cēlusi savu dzimteni.

„Arī es domāju, ka tik vienkārši nav," ierunājās Pastalnieks. „Biedrības kartotēku nekādā ziņā nedrīkst svešām personām no biroja izdot, kaut vai manam īrniekam.

„Tad lai adreses izraksta Prieduļa kundze, viņa ir uzticības persona!" iesaucās Narda.

„Viņa ir tikai algota darbiniece, ne ievēlēta amatpersona," Pastalnieks protestēja.

Narda steidzīgi tvēra pēc glāzes, kas viņas rokā tik stipri drebēja, ka ledus gabaliņi ieskanējās. Vai arī Pastalnieks tagad būtu kļuvis par īstās latviešu lietas jaucēju un kaitnieku?

„Ko mēs te par niekiem strīdamies!" iesaucās Džēms Kollins. „Biedrības birojā var taču izcelties ugunsgrēks un kartotēka sadegt. Vai tādi gadījumi nav jau bijuši?"

„Tas būtu noziegums, kuŗa sekas grūti pārredzēt," mierīgi ierunājās inženieris Rājums, nobraucīdams savu labi kopto bārdu un rīkodamies ar pīpi. „Un ja nu kartotēka tiešām sadeg, varbūt pat nodeg viss latviešu nams, ko tad? Vai mēs cietēji nebūsim visi? Varbūt Prieduļa kundze apdomāsies un adreses mums izrakstīs, mēs par darbu atlīdzinātu. Protams, atlīdzībai vajadzētu būt tik lielai, lai segtu arī risku. Pāris tūkstoš dolaru šādā gadījumā nebūtu nauda," Rājums praktiski sprieda.

„Es domāju, ka tas ir idejisks darbs, par ko neviens atl dzību neprasa," Nardai bija iebildums.

(Turpinājums sekos)

Valdis Mežezers

MAZAS NAKTS DZIESMAS

Vēl visos ziedos tumsa dus.
Ne putnus dzird, ne bites san.
Pilns smaržu gaiss. Un
dārzs ir kluss.
Un labi klusēt — Tev un man.

Nav tālu rīts, kad rasa krīt.
Drīz saules staros diena sils.
Vēl, sapņu stundu aizvadīt,
Mums pārliecies zied
ceriņš zils.

Kvēlo rozes tā kā ugunskuri.
Tev tās visas vēlos nosūtīt.
Viena mani savā sirdī turi.
Rožu smaržā gribas Tevi tīt.

Vai Tu gaidi nama durvīs savās,
Kas tik vēlu atnākt ciemos var?
Domās ielieku es
savas rokas Tavās
Tā kā vakar, tā kā aizvakar.

Valentīne Hermane

MUŠMIRU DVĪŅI

Trimdā mušmires aug,
Visos gada laikos!
Kas indes pilnās bekas
Nav mācījies atšķirt,
Tos valdzina, kā senāk mušas
Koši sarkanās krāsas
Ar uztrieptiem baltpunktiem.

Delikatese jānogaršo . . .

Lai nebūtu par vēlu,
Pirms ignorances vests
Ne debesīs, bet drīzāk
Morāliskā ellē tiksi
Uz mūžu — mūžiem mests,
Ir sēnes jāprot šķirot!

Daba radīja mušmires knišļiem,
Kas radīja cilvēkos
Mušmiru dvīņus?

Edvarts Tūters

NOKĀPŠANA PIE SEVIS

Ir labi —
Ai, cik labi
Ir atrast klusuma brīdi
Un nokāpt pašam pie sevis —
Kaut mazu, mazu sprīdi —,
Tuvāk un dziļāk
Pašam pie sevs,

Tuvāk un dziļāk —
Pašam pie sevis.
Tur ieskatīties Saules gados,
(Kā Jānis Kalmīte to dara),
Tur ieskatīties dienās baigās —
Melnā ļaunuma pusē,
Sarkanais negars kūr klaigā.

. . . Ir labi —
Ai, cik labi
Ir atrast kļusuma brīdi
Un nokāpt pašam pie sevis:
Tur aprunāties ar bēdām
Un pamielot prieku —
Noliekot sāpi zem pēdas.

Alma Richtere

SVĒTĀ GARA SPĒKS

To nevar izteikt vārdos,
Ko dažreiz dvēsle cieš,
Kad dzīves ceļos skarbos
Kāds akmens sirdi spiež . . .

Ikkatram dvēsles sāpe
Ir sevī jāizcieš.
To nevar atņemt māte,
Ne draugi palīdzēt.

Kad šķiet, nav spēka dzīvot,
Tad ceļos nometies,
Un Jēzus Kristus vārdā
Ar Dievu runājies . . .

Tad Svētā Gara spēku
Tu sevī jutīsi . . .
Tas atņems dvēslei sāpi
Un dzīvi apskaidros.

RELIĢISKĀ DZĪVE

Saldus baznīcas tornis un zvans

Ziņas par Saldus baznīcu sākas ar zvana dāvināšanu, kā lasāms Teodora Kalmeijera (Kallmeyer) **dokumentēto ziņu grāmatā . „Die evangelischen** Kirchen und Prediger Kurlands", kur 126. lp. sacīts, ka ordeņa laikā Saldū bijusi baznīca, **tai 1555. gāda Kuldīgas** komturs Kristaps f, Nīnove (Christoph v. Nienhove gen. v. d. Leyen) dāvinājis zvanu.

Baznīcas vēlākajās vizitācijās atkārtoti pieminēti zvani, piem., **1679. gadā atzīmēts, ka** tornī trīs zvani. Tā ir pirmā reize, kad pieminēts tornis. Divdesmit gadus vēlāk, 1699. gadā, vizitācijā konstatēts, ka „blakus baznīcai pagalmā stāv zvanu **nojume (Gerūst), viņā novietoti visi tris zvani, bet tor**nis jāceļ no jauna". 1713. g. vizitācijā atzīmēts: „visi zvani vienmēr vēl baznīcas pagalmā". 1730. gadā bijis „tas pats stāvoklis". Tikai 1772. g. konstatēts: „Baznīcai tagad tornis ar kārniņu jumta segumu, un visi trīs zvani tur novietoti, bet jumts un mūris tuvu sabrukumam (baufällig)." Citētā teikuma pēdējā daļa nepārprotami attiecināma uz šo baznīcu. Izejot no pirmā, t.i. 1679.g., konstatējuma („tornī trīs zvani"), jāsecina, ka tie būs bijuši nelieli, ja visus tos varēja sakārt tornī, jo par torņiem no daudziem aprakstiem zināms, ka ne vienmēr tie bijuši stipras un masīvas būves. Lai gan tieši par Saldus tolaiku baznīcas torņa konstrukciju mums trūkst jebkādu ziņu, taču manam secinājumam (ne visai stipra un masīva būve!) var noderēt tā paša Kalmeijera vērtīgais un diezgan pilnīgais apraksts par Lutrinu baznīcu (133, lp.), kur sacīts „1784. g. celtā baznīca (Neubau) bij no aptēstiem baļķiem, uz samūrēta laukakmeņa pamata, ar salmu segumu jumtu, uz zelmiņa atradās mazs tornītis režģu būvē." Arī par Rendas baznīcu 1644. g. sacīts: „zelminis draud iebrukt".

Citi avoti arī liecina, ka pēc senāko laiku paražas lauku baznīcas zvanu torņi celti uz baznīcas gala sienas virs jumta čukura (jumtgalē). Tas tā varēja būt bijis arī Saldū, turienes pirmajās baznīcās. Šādu būvju tipiski paraugi saglābāti arī zīmējumos.

Vai nu zvanu skaitam bijusi kāda sevišķa nozīme, vai arī vienkārši tikai laikmetīga paraža (varbūt kunga kāda „labvēlības" vai „gadības" izrādīšana), bet senākajās baznīcās allaž bijuši vairāki zvani. Piemēram varētu minēt bez Saldus baznīcas trim zvaniem vēl tās pašas Kuldīgas diecēzes Vānes baznīcu (Kalmeijerā teikts, ka vienam no viņas zvaniem latīņu valodā bijis uzraksts: „Verbum Dei manet in aeternum" līdz ar tās cēlēja, hercoga padomnieka Salomona Henninga vārdu un gada skaitli 1572) vai atkal Muižciema—Gaiķu baznīcu, kuŗai savā laikā, kā Kalmeijers atzīmē, bijuši saglabājušies divi zvani ar gada skaitli 1642 un 1645. Šādus — tornī vai stabu nojumē iekārtus — zvanus zvanīja, raustot virvi, piesietu t.s. zvana mēlei, kas tika sista pret zvana malām.

Kā no augstāk minētajiem vizitācijas izrakstiem redzams, Saldus baznīcas zvani vairāk nekā pussimt gadu stāvējuši pagalmā zvanu nojumē (L. Ādamovičs savā Vidzemes baznīcu vēsturē, 362. lp., šādu ierīci sauc par „zvanu balstiem"), — varbūt jau no laika itin drīz pēc 1679. g. vizitācijas līdz jauna torņa uzcelšanai 1737. gadā!

Latvju Enciklopēdijā, III sēj. 2244. lp., teikts, ka tagadējā baznīca, romāņu stilā, celta 1737. gadā. Manuprāt gada skaitlis kļūdaini attiecināts uz baznīcas celšanu, jo 1737. g. būs celts tikai jauns baznīcas tornis. Torņa apakšējā stāvā, tā sauktajā baznīcas priekštelpā, sienā virs durvīm, kas ved uz zvanu telpu, iemūrēti kaltas dzelzs cipari, apzīmējot torņa celšanas gadu. Tuvāk nepārzinot vietējos apstākļus, šis gada skaitlis it viegli var maldināt, liekot domāt, ka ar to apzīmēta pilnīga baznīcas jaunbūve, ieskaitot arī torni. Ka tas tā nav bijis, redzams no T. Kalmeijera piezīmes, atreferējot šo 1772. g. vizitāciju, kuŗā konstatēts, ka „jumts un mūris ir pie sabrukuma". Ja 1737. g. būtu celta arī jauna baznīca un 1772. g. tā aradusies jau tuvu sabrukumam, tad būtu secināms, ka tā aizgājusi bojā kādā ārkārtīgā dabas katastrofā, par kuŗu tomēr trūkst ziņu. Bet 1737. g. celtais tornis stāv vēl šobaltdien, pācietis Kurzemes ielenkumā 1945. gadā vairākas lielkaujas, zaudējot tikai savu koka konstrukcijas torņa smaili.

Tornis ir taisns četrstūris, celts četros stāvos, lietojot skaldītus laukakmeņus un daudz kaļķu javas. Apakšējais stāvs, kā jau iepriekš šeit noradīts, ir baznīcas priekštelpa; tās sienu augstums ir līmenī ar baznīcas centrālās jomas sienu augstumu, bet baznīcas grīda ir divus kāpienus zemāka par torņa grīdas līmeni. Torņa dienvidus malas sienā iekārtotas galvenās ieejas durvis, divpusveŗamas, ar dubulti, diagonāli savienotiem dēļiem. Kaltas dzelzs apkalumi, arī atslēga, t. s. „caurdurvju slēdzamā", ir senlaicīga.

Šīm durvīm pretpusē ir ieejas durvis baznīcā, arī divpusīgi veŗamas, bet tikai durvju apakšējais panelis ir koka, visa augšdaļa ir stikla; tā darīts ar nolūku, lai aizkavējušies baznīcēni, redzot dievkalpojuma norisi, varētu iet baznīcā, netraucējot lūgšanas vai svētīšanas brīžus.

Abās sānu sienās ir mazākas durvis, aiz kuŗām sākas riņķa trepes, iebūvētas pusapaļā tornītī abos stūŗos no zvanu torņa ārsienas uz baznīcas gala sienu. Šie tornīši un riņķa trepes iekārtoti tikai baznīcas 1899. gada pārbūvē, pirms tās kādas šauras trepes bijušas no stāva torņa iekšpusē. Tagad pa šīm riņķa trepēm — pa vienām — kreisajā pusē — var uzkāpt līdz zvanu telpai, pa otrām — labajā pusē — nonāk korī un pie ērģelēm.

Torņa otrā stāvā dienvidu sienā ir tikai viens logs, gar sienām soli; agrākos laikos šī telpa lietota kā iesvētījamo mācības vieta, tagad tur stāv (resp. stāvēja) zvanītājs. Sienas te palikušas kā celtas, proti, nav ne apmestas, nedz krāsotas, un tā labi var redzēt tās būvmateriālus — skaldītos akmeņus un kaļķa javu. Trešais stāvs ir zvanu telpa — tur iebūvēts masīvs „zvanu krēsls", kuŗā iestiprina zvanu (vai zvanus, ja vairāki un tos gribētu vienā reizē zvanīt). Zvanus valsta ar šī krēsla malā ierīkotu zobratu, kur tad zvana malas sitas pret mēli. Ja krēslā ir liels zvans, un tāds ir Saldus baznīcā, tad zvanītājam jāstāv stāvu zemāk citā telpā, jo zvana dimdoņa ir par stipru cilvēka ausīm tādā tuvumā, t.i., stāvot pie paša zvana. Aŗī zvana valstīšana ir daudz vieglāka, ja virves piestiprinātas pagarinātam zobrata rokturim un izlaistas cauri griestiem stāvu zemāk.

Ceturtais stāvs ir koka konstrukcijas torņa smaile, no ārpuses apšūta ar skārda plāksnēm. Torņa smaile nebalstās uz mūŗa ārsienām, bet it kā izaug torņa centrā, ko ieslēdz uz ārsienām atbalstītie trīsstūŗa torniši. Pēdējā kaŗā (1945.g.) tornis zaudējis savu ceturto stāvu un smailes vietā to sedzot tikai stūreniski salaists jumtiņš. Agrākā torņa augstums no pamatiem, ieskaitot smaili, bija apm. 27 metri.

Pirmā pasaules kaŗa laikā arī Saldus baznīcas zvani evakuēti uz Iekškrieviju, bet pēc miera līguma daži ir atdabūti (1921. g.). Atmiņā pagaisis sikāk par to visu, bet noteikti atceros redzētu zvanu krēslā vienu zvanu. Zvans bija tā iekārts, ka no dienvidu sienas varēju lasīt tur iekaltos uzrakstus: ar romiešu cipariem rakstītu gada skaitli, liekas, dāvinātāja vārdu un titulu — bet tos visus neatceros. Ko atceros, ir teikums vācu valodā, ka zvans dāvināts Saldus (vāciski: „Frauenburg" — tā sauca ne vien ordeņa celto pili, bet arī Saldus pilsētu) baznīcai; tad lieliem burtiem sekoja teikums: „Ich rufe Lebendigen zur Busse und Toten zur Ruhe". Pilnīgi iespējams, ka tas ir Kuldīgas komtura priekš apmēram četri simts gadiem dāvinātais zvans, ko gan neņe-

(Turpinājums 17. lp.)

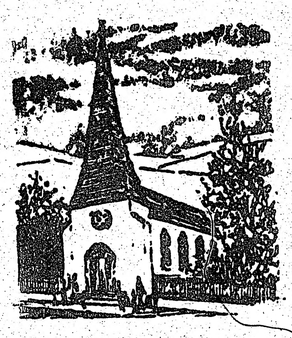

BAZNICU ZIŅAS

TORONTO

Māc. I. Gaide, 12 Worthington Cress., Toronto 21, Ont., tālr. 766-5525. Sv. Jāņa draudze, tālr. 921-3327, 200 Balmoral Ave.

Sv. Jāņa draudzes māc. I. Gaide vasaras mēnešos sastopams baznīcā pirms un pēc dievkalpojumiem, vai citā laikā pēc iepriekšējas sazināšanās. Mācītāja mājas tālrunis 766-5525, Saulainē — 1(705) 424-1118.

7. augustā pl. 10.30 no rīta dievkalpojums Saulainē.

7. augustā pl. 7.30 vak. dievkalpojums dievnamā.

14. augustā pl. 10.30 no rīta dievkalpojums Saulainē.

14. augustā pl. 7.30 vak. dievkalpojums dievnamā.

18. augustā pl. 7.30 vak. ceturtdienas dievkalpojums dievnamā.

21. un 28. augustā pl. 11 no rīta dievkalpojumi Saulainē ar mācītāju viesu piedalīšanos sakarā ar Draudžu dienām.

Māc: J. Cālītis. Sv. Andreja draudze, tālr. 924-1563, Carlton St. un Jarvis St. krustojumā, Toronto, Ont., M4G 1V5. Tālr. Toronto. Mājā 8 Rolland Road, 482-5743.

Māc. J. Cālītis vasaras mēnešos būs sastopams pēc iepriekšējas sazināšanās. Mācītāja mājas tālr. 482-5743 vai Sidrabenē, tālr. 1-335-2030.

7. augustā pl. 10 no rīta dievkalpojums dievnamā. Māc. Ā. Čops.

7. augustā pl. 5 pēcp. dievkalpojums Sidrabenē. Māc. Ā. Čops.

14. augustā pl. 10 no rīta dievkalpojums Sidrabenē.

21. augustā pl. 11 no rīta dievkalpojums dievnamā. Māc. Ā. Čops.

28. augustā pl. 11 no rīta Draudžu dienu dievkalpojums Saulainē. Māc. M. Grīvāns.

Māc. A. Briedis, 44 Marilyn Cr., Toronto 16, tel. 757-2739. Toronto Austrumu ev. lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā 361 Danforth Avenue.

14. augustā pl. 11 no rīta dievkalpojums Tālavā.

Baptistu draudzes dievkalpojumi svētdienās pl. 4 pēcp. — Bībeles studijas trešdienās pl. 8 vakarā Walmer Road baptistu dievnamā.

Lūgšanas trešdienas vakaros jūnijā, jūlijā un augustā nenotiks. Atsāks atkal septembrī.

Māc. prāv. Dr. B. Kokins, 100 Sunnyside Ave., tālr. 533-9456 Toronto katoļu vienības dievkalpojumi notiek Kristus Augšāmcelšanās (lietuviešu) baznīcā 1021 College Str. Dievkalpojumi katra mēneša otrā svētdienā pl. 1 dienā.

HAMILTONA

Hamiltonas latviešu ev. lut. Kristus draudze 18. Victoria Avenue South. Māc. K. Kuškēvics, 55 East 44th St., Hamilton, Ont. L8T 3G8, tālr. 385-9838.

Māc. K. Kuškēvica runas stundas baznīcas telpās ceturtdienās no pl. 7.30 —9.30. Tālr. 527-5810. Ieeja birojā no baznīcas aizmugures.

Mācītāja atvaļinājuma laiks līdz 13. augustam. Steidzamu vajadzību gadījumos sazināties ar draudzes priekšnieku V. Dāboliņu, tālr. 383-8136.

Jūlijā un augustā dievkalpojumi būs vienu stundu agrāk nekā parasts — pl. 10 no rīta. Dievkalpojumi baznīcā nebūs 17., 24. un 31. jūlijā, kā arī 7. augustā pārbūves darbu un mācītāja atvaļinājuma dēļ. Šinī laikā vajadzības gadījumā sazināties ar dr. priekšnieku V. Dāboliņu, tel. 383-8138.

14. augustā pl. 10 no rīta kapu svētki Woodland kapsētā, dziesmu lapiņas.

MONTREALA

Prāv. A. Veitkus, 3433 Rosedale Ave., Montreal H4B 2G8 P.Q. Tel. 489-3224. Montrealas latviešu ev. lut. Trīsvienības draudze, Sv. Jāņa baznīcā, 4345 Marcil Ave.

14. aug. pl. 11 no rīta Brīvības cīņu piemiņas dienas dievkalpojums Ezerkalnos. Māc. E. Lange. Dziesmu lapiņas.

28. augustā pl. 7 vak. dievkalpojums.

11. septembrī pl. 1.30 pēcp. dievkalpojums.

OTAVA

Māc. E. Lange, 364 Pleasant Pk. Rd., tel. 733-3986, Otavas latv. ev.-lut Miera draudzes Sv. Pētera lut. baznīcā, 400 Sparks ielā.

7. augustā pl. 11 no rīta dievkalpojums Spridīšos. Pēc tam draudzes izbraukums.

21. augustā pl. 7.30 vak. dievkalpojums baznīcā.

4. septembrī pl. 2 dienā dievkalpojums baznīcā bērniem un jauniešiem sakarā ar jaunā mācības gada sākšanos. Pēc tam jauniešu I grupas sanāksme.

Latviešu misijas radio raidījums

„BRĪTIŅŠ AR DIEVU"

Nepārtraukti 22. gadagājumā

Katru svētdienas rītu no pl. 9 — 9.30

Vilnis 1270 AM

No Niagaras WHLD raidītāja

Vadītājs A. Laksmanis, 106 Dorset Rd. Scarborogh, Ont. Tālrunis 261-4218

PRIEKA VĒSTS

Kristīgs latviešu radio raidījums katru svētdienu pl. 2.45 pēcp. no Niagaras WHLD raidītāja

Vilnis 1270 AM

Vadītājs Dāvids Miķelsons 60 Stevenson Rd., Rexdale, Ont., tālrunis 749-0832

KLAUSAITIES GARĪGOS RAIDĪJUMUS

107.7 un TV 29. staciju pl. 11.30 no rīta.

Tuvāka informācija, 700 CLUB, CBN FM radio tel. 889-3126.

„Cilvēks nedzīvo no maizes vien, bet no katra vārda, kas iziet no Dieva mutes". Mateja ev. 4—4.

Klausaities latv. radio raidījumu katru svētdienu pl. 2.45 pēcp. no Niagaras WHLD raidītāja. Vilnis 1270.

1977. gada izpārdošana

apmeklējiet mūsu SKATES TELPAS

CHEVROLET - CHEVELLE - CAMARO
OLDSMOBILE - CHEVY II - VEGA

Sazinieties nekavējoties ar mūsu latviešu pārstāvi

HANS PLAUDE Tālr. HO 6-1131

Robertson Motors Ltd.

1555 Danforth Av., Toronto 6.

SAIŅI UZ BALTIJAS VALSTĪM un P.S.R.S.

Mēs pārsūtām apdrošinātus drēbju un apavu sainīšus līdz 19¾ märc. netto

LIELA MANTU IZVĒLE MŪSU VEIKALĀ

Biroja laiks — pirmd., otrd., ceturtd. un piektdien no pl. 9.00 — 7.00,
ceetdienās no pl. 9.00 — 5.00, treškienās birojs slēgts.

Baltic Exporting Co.

482 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont.

M6R 2N5 Tālr.: 531-3098.

LAIKRAKSTAM **LATVIJA AMERIKĀ**

125 BROADVIEW AVE., Toronto, Ont. M4M 2E9

Lūdzu sūtiet man LATVIJU AMERIKĀ uz

☐ vienu gadu $25.—
☐ 6 mēnešiem $13.50
☐ 3 mēnešiem $ 6.50

Mr., Mrs., Miss .....

Adrese .....

Jauns abonents ☐ pagarinājums ☐

Čeku lūdzam rakstīt uz

LATVIJA AMERIKĀ PUBLISHING LTD. vārda

JAUNAS GRĀMATAS

A. Voitkus — Vēja nestas lapas, rom.		$9.00
U. Ģērmanis — Tālu tālumā, lielā plašumā		$9.00
V. Mobergs — Zaldāts ar salauztu šauteni		$8.00
Alf. Dziļums — Plosti sēklī		$ 7.50
G. Janovskis — Kaijas kliedz vētru, rom.		$ 8.50
A. Michelsons — Gambija, rom.		$ 7.50
Confrontations with tyranny, sešas lugas angļu valodā sak. A. Straumanis		$15.00
Archīvs I — V un XI — XVI	katrs	$10.00
B. Dunsdorfs — Latvijas vēst. atlants		$12.00
V. Klīve — Vai jums ir filozofija?		$ 7.00

DAUGAVAS VANAGU GRĀMATNĪCĀ
491 College St., Toronto, Ont. M6G 1A5.
Tālr. 921-7121
Pasta sūtījumiem jāpieskaita 10%

GARDENIA
FLOWERS & GIFTS

362 Danforth Ave., Toronto, Ont. M4K 1N8
(Pie Chester" pazemja pieturas)
466-1951 vai 466-1502
ZIEDI KATRAI VAJADZĪBAI
LIETIŠĶĀS MĀKSLAS IZSTRĀDĀJUMI
ZELTKAĻA A. GUGĀNA ROTAS
Veikals atvērts ceturtdienu vakaros līdz pl. 8. vakarā.
Māra Gugāns-Lūsis

PAVASARA **LE 1-7353**
DELIKATEŠU VEIKALS UN KONDITOREJA
361 RONCESVALLES AVE. Īpašnieks St. ČUKULS

BROADVIEW DELIKATEŠU VEIKALS
141 DANFORTH AVE.
Tel.: HO 5-9905 *Ausma Miķelsone*

A. Eglītis - TV RENTALS
161A Roncesvalles Ave., Toronto M6R 2L3
Tel. 537-1401

BĒRZIŅŠ Realty Ltd. — Arnolds Bērziņš
NEKUSTAMI ĪPAŠUMI, APDROŠINĀŠANA UN NOTĀRS

226-0950
5385 Yonge St. Suite 20,
(Northtown Shopping Plaza)
Willowdale, Ont.

445-5325
72 Northdale Rd.
Willowdale, Ont.

sovereign GENERAL INSURANCE COMPANY
LIFE ASSURANCE COMPANY

Iznācis

ANNAS E. OZOLIŅAS

dzejoļu krājums

ATMIŅU ZIEDI

autores izdevumā. Grāmata iesieta greznos audekla vākos. Tajā sakopoti turpat 150 dzejoļu, kuŗos silti notēlota dzimtenes daba un tēvu sēta, paužot dziļu mīlestību pret mūsu tēvu zemi. Ļoti piemērota dāvana katram gadījumam.
Maksā 5 dolari.

Dabūjama DV grāmatnīcā Toronto

PAVADIET ATVAĻINĀJUMU un
NEDĒĻAS NOGALES
skaistajā Nipissing ezera 10,5 akru salā

SANALULU CAMP

PRIEŽU MEŽS, ZIVJU BAGĀTĪBA, PELDĒŠANĀS SMILŠU LĪCĪ

Tuvākai informācijai lūdz zvanīt: K. SUNTAŽS
Toronto, (416) 751-6829 — Nipissing (705) 724-5910,
vai rakstīt — 51 Wexford Blvd., Scarborough, Ont. M1R 1L2

Saldus . . .

(Turpinājums no 15. lp.)

mos apgalvot. Šo zvanu vēlāk pārvietoja uz draudzes Čapātāju kapsētas zvanu torni.

Mācītāja Nikolaja Ozoliņa mudināta, divdesmito gadu vidū draudze pasūtināja Bochumā, Vācijā, jaunu, lielu zvanu. Sakarā ar zvanu firmas daudzajiem techniskajiem jautājumiem mums bija vairākkārt jākāpj tornī līdz zvanu krēslam, lai tos uz vietas noskaidrotu. Tā man radās izdevība tuvāk iepazīties ar torni un tā vēsturi.

Kad jaunais zvans bija atvests, uzvilks tornī un iestiprināts krēslā, noskaidrojās, ka torņa zvana stāva logi ir par maziem un tie sevī aiztur skaņas. Nolēma šos četrus logus paplašināt. Salīgtais uzņēmējs Pēteris Saulītis u. c. nākošā dienā atteicās no darba turpināšanas, jo „torņa mūris esot tik ciets kā dzelzs". Darbus, kaut stipri samazinātā izmērā, tomēr veica: izkaļot pastāvošo logu platumu gandrīz līdz grīdai, kur bija domāts izkalt visu pusapaļo logu. Katrs, kas skatījies baznīcas foto attēlu, redzēs un sapratīs — ko nevarēja paveikt.

Vēl tagad, domājot un atminoties šo piedzīvojumu, nevaru saprast savādo izteicienu „tuvu sabrukumam", teiktu par baznīcu, it kā celtu 1737. gadā reizē ar šo vareno zvanu torni.

Mans sirsnīgs vēlējums tornim: Stalti un spītīgi stāvēt, līdz kamēr mirušos un dzīvos sauks mājās Latvija!

Draudzes mācītāja Romāna Vanaga laikā zvanīšanas kārtība bija šāda: iezvanīja svētvakarus ap saules rietu; svētrītus — plkst. 8-os; zvanīja, kad mācītājs ieradās baznīcā; dievkalpojuma laikā, skaitot svēto lūgšanu, pie vārdiem „Tev pieder tā valstība" iedimdējās zvans un arī pēc dievkalpojuma, t.s. izvadīšanā. Tās visas bija īsas zvanīšanas. Mirušos apzvanīja ilgāk, bet apbedīšanas laikā zvanīja no gājiena sākuma līdz beigām.

Draudze algoja zvanītāju, kuŗa pienākumos bija arī apkopt baznīcu un pagalmu.

Mākslinieks Jānis Rozentāls savā diplomdarbā, eļļas gleznā „Pēc dievkalpojuma" (literātūrā bieži saukta: „No baznīcas"), iemūžinājis ne vien daļu no vecās baznīcas jumta un sienas, bet arī torņa divas sienas. Glezna nobeigta 1894. g., tā glabājās Rīgas pilsētas mākslas mūzejā.

Savā laikā arī daudzi no tagad trimdā izklīdušās vecākās paaudzes ir skatījuši šo skaisto darbu viņa glabāšanās vietā, dažkārt neko nezinot par „modeli". Gleznošanas laikā tornis jau bija stāvējis tuvu pie 160 gadu un izskatījās apdrupis. 1899. gadā baznīcas pārbūvē to pienācīgi apkopa.

Vēl pieminamas gleznas — „Pēc dievkalpojuma" reprodukcijas, ko labā krāsu technikā izdevis apgāds „Burtnieks" Indianapolē. Skaista piemiņas dāvana un īsti vēsturisks dokuments, kuŗā visam ir savs stāsts.

E.S. (Ceļa Biedrs)

Puikas āb

(Turpinājums
ka... būtu.... gaŗā
ŗāka!!! Un Krišē
re tūlin piesien
vārdiem, kas nāk
mutes. „Ak tu
taču var padarī
vai ne!?" Kriš
sumā vēl jautā.
var!" arī Ro
„Tiešām . . . pas
to... piesien gal
tu dabūsi gaŗāk
sniegsi ābolu g
garini, piesien
dieniņ... nu tad
rokā labi gaŗu
būsi pie guba
beidz Krišelis.
nav pirkstu",
„Ei tu, muļķi
asu galu. Nagl
sitīsim galā, u
Nu ir atslēga
ni ir ļoti laimī
Abi kā spārn
žagaru kaudzes
licis gaŗas, gaŗ
tiņas, jaņem p
mērotā gaŗumā
ka kājas lido
viņi atskrien
tiņas aizmugur
ŗums... Nu
kā vajadzīgs.
gals? Viņi ied
naglu, un galu
va vīlīti. Tā!
mīgi galā. Ja
grūdīs ābolu
kāds tur uzķe
ārā pie mums
būs āboli!
Abi zēni n
Sevišķi Krišel
soli brīvāk,
tikvien ābolus
bet atrisinājus
uzdevumu, ko
nevarēja ne
rādīt, kā bez
klētiņā un
Lielajiem bij
aizdomas, bet
saprašanas va
Vislielākā tr
pašu Kvintiņie
neša, kad zēn
labi „iestrād
klētiņas vai pu
bet otru pus

VĀCU U
va
mie
Z
691-2861,

PĀRDODAM
12 istabu mā
lā, Pumpur
kums 1000
pirkšanu ra
šejienes vai
Tuvākai info
43

LATVI
491 Colle
I Z
T E
sarīkojun
klāj v
Tel.

Puikas ābolos

(Turpinājums no 3. lp.)

ka... būtu.... gaŗāka!" Roka gaŗāka!!! Un Krišeļa asā uztvere tūlin piesienas pie šiem vārdiem, kas nākuši no Robīša mutes. „Ak tu Dieviņ! Roku taču var padarīt gaŗāku! Ko, vai ne!?" Krišelis kā izmisumā vēl jautā. „Nu, ka var... var!" arī Robītis apgalvo. „Tiešām... pastiep, pagarini to... piesien galā kaut ko, un tu dabūsi gaŗāku. Tu tad atsniegsi ābolu gubu! Ja! Pagarini, piesien kārtiņu! Vai dieniņ... nu tad labāk paņem rokā labi gaŗu kārtiņu, un tu būsi pie gubas klāt!!!" nobeidz Krišelis. „Bet kārtiņai nav pirkstu", iebilst Robītis „Ei tu, muļķi. Pieliksim tai asu galu. Naglu vai īlēnu iesitīsim galā, un tad būs labi. Nu ir atslēga rokā!" Abi zēni ir ļoti laimīgi.

Abi kā spārnos aizskrien pie žagaru kaudzes, kur tēvs nolicis gaŗas, gaŗas, slaidas kārtiņas, jaņem pašu glītāko piemērotā gaŗumā tādā sajūsmā, ka kājas lido pa gaisu. Tad viņi atskrien atpakaļ pie klētiņas aizmugurē. Jā. Un gaŗums... Nu brīnišķīgs! Viss kā vajadzīgs. Ak vēl tas pats gals? Viņi iedzen gaŗu, gaŗu naglu, un galu uzasina ar tēva vīlīti. Tā! Nu viņi ir laimīgi galā. Ja nu kārtiņu lēnām grūdīs ābolu gubā, tad taču kāds tur uzķersies un iznāks ārā pie mums — nu mums būs āboli!

Abi zēni nu jūtas varoņi. Sevišķi Krišelis centās mest soli brīvāk, jo viņi bija ne tikvien ābolus sev ieguvuši, bet atrisinājuši sekmīgi tādu uzdevumu, ko lielie visu laiku nevarēja ne saprast, ne pierādīt, kā bez durvīm var tikt klētiņā un izņemt ābolus. Lielajiem bija tikai stipras aizdomas, bet absolūti nekādas saprašanas vai pierādījuma.

Vislielākā traģēdija notika ar pašu Kvintiņieni. Pēc laba mēneša, kad zēni bija jau gluži labi „iestrādājušies" un no klētiņas vai pusi ābolu izvilkuši, bet otru pusi ar gaŗo naglu sabakstījuši, Kvintiņiene nejauši ieiet klētiņā un ierauga, ka guba uz pusi ir sašļukusi, atlikums pilns ar ābolu drupačām, pārējie tādi sabadīti vai sadrupināti, kā žurku sakapāti vai putnu saknābāti. Viņa pilnīgi apmulsa un bija nesaprašanā, kas īsti noticis. Viena lieta bija skaidra — lolotās cerības par daudzajiem rubļiem ir vējā. Viņa nezināja, kliegt pilnā kaklā no trakā rūgtuma vai noliekt galvu un raudāt. Notikušais bija liela mīkla.

Vispirms tika vainotas peles vai žurkas — tās arī prot kapāt augļus. Viņa nometās ceļos, izrāpoja visu klētiņu, visus kaktiņus, pārlūkoja visas šķirbiņas, kārtīgi meklēdama šo dzīvnieku atkritumus, kas būtu dabisks pierādījums visam. Bet nekā! Nebija pierādījumu ne par žurkām, ne pelēm. Te pēkšņi viņai uzausa gaisma — te taču ir divas žurkas uz divām kājām! Un kā vienmēr — tie būs vainīgie. Un pareizi!

Tuvāk aplūkojusi ievainotos ābolus, bija skaidri nomanāms, kāds ausums nācis iekšā pa mazo lodziņu... tas sadurstījis, bojājis lielu daļu no āboliem, ka nav gandrīz vairs neviena vesela ābola. To izdarījuši nelietīgie zēni. Nu viņa pilnā kaklā palaiž vaļā izmisuma kliedzienu: „Tie mežoni! Tie rupuči! Tie suņi! Tie izlaupījuši manus ābolus."

Viņa pieskrien pie tēva, Anniņas un pamātes. Visi paliek stīvi aiz nesaprašanas, kā klētiņā var āboliem ko nodarīt, kaimēr durvis slēgtas!? Bet lodziņš!? Nieki! Tur jau ne cepuri nevar iebāzt, ne arī ar roku aizsniegt. Dumjības! Tā spriež vairums.

Tad vēlreiz tēvs nikni noprasa Kvintiniecei: „Nu, vai tu turēji durvis vienmēr cieti?" — „Ta ne durvis, ne durvis, bet tas lodziņš!" Neviens nekā īsti nevar saprast. Tēvs, Anniņa un pamāte, visi kā izbrīnā norunā: „Žurkas, žurkas, tās vienmēr daudzko sakapā. Viņa jau vienmēr ir dumja un traka!"

Un palaidņi zēni vēl tikai piemetina ar platām mutēm un laimes pilnām acīm: „Ja, jā!... Tās ir žurkas... un tādas lielas, lielas žurkas!... Mēs viņas tur ļoti daudz redzējām. Tās bija žurkas!"

Jaunais pensiju plāns
Nekas nemainās - vienīgi uz labāku.

Veco ļaužu nodrošināšanas programma, kuŗā nesen Kanadas parlaments izdarīja labojumus, tiks iedzīvināta nākotnē.

Ja jūs pašreiz saņemat veco ļaužu pensiju, nekas nemainās. Jūsu pabalsts arī turpmāk būs gluži tāds pats kā iepriekš. Tāpat, ja jūs atrodaties te pašreiz un esat bijis pēc 25. dzīvības gada, nekādas maiņas nav, izņemot, ja jūs pats tās vēlaties.

Ja jūs esat pāri par 25 gadiem, dzīvojat te vai esat apmeties te jau pagātnē (pēc 18. dzīvības gada), vai jums ir immigranta vīza, kad labojums kļuva par likumu, jums 65 gadu vecumā būs izvēle — pieprasīt pensiju pēc vecajiem likumiem vai izvēlēties jauno. Tas pilnīgi atkarīgs no jums pašiem.

Pēc jaunajiem likumiem lielās maiņas būs jums par labu. Pret ikvienu izturēsies līdzīgi. Ja jūs esat jaunāks par 25 gadiem:

- esat dzimis un dzīvojis te,
- esat dzimis te, bet šo dzīvesvietu atstājis,
- esat dzimis te, šo dzīvesvietu atstājis un atkal atgriezies,
- atgriezies kā imigrants.

vecuma pensijas lielums, ko jūs saņemsit ar 65 dzīvības gadiem, atkarāsies no gadu skaita, ko jūs pavadījāt Kanadā pēc 18 gadu sasniegšanas.

Lai būtu tiesīgs saņemt pensiju, jums jābūt dzīvojušam Kanadā vismaz 10 gadus pēc 18 dzīves gadu sasniegšanas. 40 gadi Kanadā nodrošina jums pilnu pensiju, 20 gadi ½ pensiju un 10 gadi ¼ pensiju. Ja jūs aizejot pensijā dzīvojat ārzemēs, jums tomēr izmaksās Kanadas pensiju, ja jūs esat dzīvojis Kanadā vismaz 20 gadus.

Un vēl vairāk, Kanada varēs uzsākt sarunas ar ārzemju valstīm, lai immigrantiem, kas maksājuši pensijas paši savās zemēs, šo pensiju pabalstu viņiem izmaksātu. Dabiski, tas attiecas vienīgi uz tādām valstīm, kas vēlas parakstīt abpusēju vienošanos ar Kanadu.

Atkarā no šādu sarunu rezultātiem, līdz 500.000 Kanadas iedzīvotāju būtu tiesīgi saņemt pensiju maksājumus, kas iemaksāti ārzemēs.

Šie ir jaunie vecuma pensijas likumi. Jūs varētu tiem pievērst savu vecāku, draugu un radinieku uzmanību, kas varētu pieprasīt pensiju tuvākā laikā.

Ja jums būtu kādi jautājumi vai jūs vēlētos tuvāku informāciju, lūdzu sazinieties ar tuvāko Old Age Security / Canada Pension Plan biroju. Mēs labprāt atbildēsim uz jūsu jautājumiem un iespēju robežās palīdzēsim.

Health and Welfare Canada
Marc Lalonde, Minister

Santé et Bien-être social Canada

VĀCU UZŅĒMUMAM
vajadzīgs
miesnieks
Zvanīt
691-2861, vai 368-6455

PĀRDODAMS MANTOJUMS
12 istabu māja Rīgas Jūrmalā, Pumpuros. Gada ienākums 1000 rubļu. Iespēja pirkšanu radiem kārtot no šejienes vai Rīgas.
Tuvākai informācijai zvanīt 439-5061

LATVIEŠU NAMS
491 College St., Toronto
IZIRE
TELPAS
sarīkojumiem - viesībām
klāj viesību galdus
Tel. 922-2931

Lasītāju vēstules.

(Turpinājums no 2. lp.)

konsults un nošautā Beķera atraitnes brālis advokāts Lamsters. Drīz Borchos ieradās izmeklēšanas tiesnesis leitnants Privka. Viņš apmetās pie mums atsevišķā istabā. Sākās vainīgo apcietināšana un pratināšana. Kaut kas tika atgūts arī no vērtslietām. Izmeklēšana risinājās diezgan traģiski. Dežūrēju centrālē, kad ieradās tiesnesis Privka, lai nodotu telegrammu bataljona stābam par leitnanta Kleķera apcietināšanu un nosūtīšanu viņa rīcībā. Pirms apcietināšanas Kleķeris iegājis otrā istabā un nošāvies. Otrs virsnieks, kuŗa vārdu esmu piemirsis, no vienības dezertēja un aizbēga uz Arģentīnu. Tirgotāja Beķera lieta nonāca kaŗa tiesā, kur kāds no vainīgajiem sodīts, bet pēc apžēlošanas aizgājis no dzīves labprātīgi. Tiesāts arī kāds seržants, kas attaisnots.

Ar tiesībnieku Voldemāru Beķeri iepazinos gadu vēlāk, kad viņš darbojās par lektoru kaŗavīru informācijas kursos. Savā lekcijā viņš runāja arī par kaŗavīru morāli un piemineja nogalināto brāli.

J. Ezergailis Klīvlandē

BĪSTAMA KOĶETĒŠANA

Tagadējā ASV prezidenta Kārtera ārpolitika visu laiku bijusi diezgan neskaidra. Tā, piemēram, runājot par cilvēka tiesībām, aizmirsts, ka brīviem cilvēkiem tiesības brīvi dzīvot arī savā neatkarīgajā valstī, kur pašiem brīvi noteikt savu valsts iekārtu un dzīves veidu. Mūs vēl varētu nodarbināt kāds pagaidām neskaidrs, bet iespējami bīstams jautājums, kam pamatā varētu būt vēlēšanās panākt satelītvalstu atšķelšana no „Maskavas līnijas" un krievu komūnistu virsvadības. Kā lai citādi izskaidro ASV ārlietu ministra Vēna uzskatu, ka Vašingtona gan vēlas redzēt demokratisku Eiropu, bet ārlietu ministrs tajā pašā laikā izsakās, ka komūnistu uzvara demokratiskā vēlēšanu ceļā nebūtu nekāds ļaunums. Ministrs ieskata, ka šāda dažādu valstu komūnistu uzvara vājinātu Kremļa diktātorisko ietekmi šādu valstu komūnistu nostājā un darītu tos no Kremļa neatkarīgus.

Te nav ņemts vērā, ka pēc komūnistu uzvaras, vienalga, kur tā būtu notikusi, tūliņ būtu aizmirsti visi demokratiskie principi, nodibinot komūnistu diktātūru. Amerikāņu sūtnis Apvienotajās Nācijās Jangs savā Afrikas apmeklējumā paceļ roku tā sauktajā „Black power" sveicienā, mudinot komūnistisko pagrīdi cīnīties par „brīvību". Pēc viņa uzskatiem, liekas, nebūtu nekāda nelaime, ja Afrikā arvien vairāk sarastos Kubas „brīvprātīgie" un ka Angolā, Etiopijā un Mozambikā nodibinās sarkano diktūtūru valdības. Ārlietu ministra vietnieks Ričards Holbrūks, kas vada amerikāņu ārpolitiku Austrumāzijā un Klusajā okeanā, cenšas nodibināt saites ar komūnistu pārvaldīto Vietnamu. ASV valdība sāk brāļoties arī ar Katro pārvaldīto Kubu.

Ja varam apsveikt Kārtera atkārtotās prasības par cilvēka tiesību ievērošanu, tad nevaram priecāties par koķetēšanu ar Kubu, Vietnamu un citām komūnistu diktātūrā nokļuvušajām valstīm, kur cilvēka tiesības mīda kājām. Cik tālu šāda politika turpināsies? Kongress apliecinājis, ka tas nav „iemīlējies" ne Kubā, ne Vietnamā. Tautas vietnieku nams tikai nesen pieņēma lēmumu, kas aizliedz internacionālajām bankām un citiem līdzīgiem iestādījumiem piešķirt aizdevumus no ASV iemaksām septiņām valstīm, kuŗās valda komūnistu diktātūra. Vairāki pazīstami ASV ārlietu politikas speciālisti izteikušies pret jebkāda veida financiālu palīdzību Vietnamai, kā arī nostājušies pret Kubas diplomātisku atzīšanu, sarunām kā priekšnoteikumu prasot Kubas militāru atturēšanos no Afrikas. Ja ASV līdzšinējā ārlietu politika Afrikas jautājumā turpināsies, rezultātā var būt tikai divas konsekvences — vai nu visa Afrika nonāk komūnistu rokās, vai arī tur sākas asiņains rasu kaŗš.

Brīdinoši ir arī norādījumi, ka komūnistu spēks aug Francijā, Italijā, Spānijā un Portugalē. Ja šo valstu valdībās sāktu iekļūt komūnistu partijas biedri, komūnistiem vēlēšanās gūstot redzamus panākumus, būtu naīvi domāt, ka šādas valdības būtu ieinteresētas piedalīties NATO. Tādā gadījumā šī Ziemeļatlantijas aizsardzības organizācija sastāvētu galvenokārt no ASV un Rietumvācijas alianses. Ja tas tiešām tā notiktu, tad atlikušās brīvās un demokratiskās valstis nākotnē būtu nopietni apdraudētas. Tādēļ būtu nopietni jāpadomā, kādas sekas varētu izraisīt Kārtera koķetēšana ar Eiropas komūnistu partijas vadītājiem.

Voldemārs Korsts

VIENTUĻA DĀMA

vidējos gados meklē domu biedru vai biedri pārrunām un event. kopējiem izbraukumiem. Raksīt šai avīzei ar oferti Vientuļniece.

HOUSE OF DENMARK

Metro licences Nr. 2197

UZŅĒMUMA LIKVIDĀCIJAS IZPĀRDOŠANAS

pēdējā nedēļa!

Visas vēl atlikušās Skandinavijas mēbeles jāpārdod. Maksājumiem pieņem: apstiprinātus čekus,

Mastercharge un Visa Chargex.

Pirkumus neapmaina un naudu neatmaksā.

Zvanītājiem pa telefonu neatbildēs.

House of Denmark
1942 Avenue Rd.
Toronto, 787-5767
2 ielas uz dienvidiem no 401. ceļa.

Atvērts ik dienas no pl. 10—9 vak.
sestdienās no pl. 10—6 vak.

Roberta Krūklīša grāmatnīca un izdevniecība GAUJA

P. O. Box 1594 East Lansing, Mich. 48823, U.S.A.

PIEDĀVĀ

KĀRLIS ULMANIS. 4. 9. 1877. — 4. 9. 1977. Tautai un valstij veltīts mūžs. Rakstu krājums. Otrs izdevums. Sakārtojis Žanis Unāms. Grāmatā bez K. Ulmaņa divām autobiogr. apcerēm ir prezidenta mūža darba 30 autoru vērtējums. Grāmatas cena USA dol. 15.50. Subskribentiem, pasūtinot līdz 5. sept. jāmaksā tika 12.50 dol.

No antīkvāra

Apvāršņi. Latviešu jaunās prozas izlase. Sakārt. Kn. Lesiņš	0.50
Blaumanis, R. Trakais Izāks. Joku stāsti	0.15
Blaumanis, R. Noveles (Salna pavasarī, Purva bridējs, Raudupiete)	0.20
Blaumanis, R. Indrāni. Drāma 5 cēlienos	0.15
Bindings, R. Upurgājiens. Stāsts	0.10
Cālītis, Ed. Zemes gars. Noveles	0.10
Dziļleja, K. Tālos ceļos. Dzejoļi	0.20
Dzimtene liesmās. Latvju dzejas antoloģija trimdiniekiem	0.20
Dziļums, A. Celmenieki. Romāns	0.25
Dziļums, A. Meži deg. Stāsts	0.15
Dziļums, A. Sētnieks Ciepsts. Stāsts	0.35
Dziesmu vainags. — Populāras dziesmas	0.10
Dzimtenei. Dzejas un ainavas	0.15

Samaksu iepriekš lūdzu nesūtīt, jo antīkvāra grāmatu krājumi ir ierobežoti.

Iznākusi Krišjāņa Ozoliņa atmiņu grāmata

CELIES AUGŠĀ

Grāmata rakstīta raitā, saistošā valodā, kuŗā autors, pēc profesijas skolotājs, veltījis sirsnīgas rindas saviem vecākiem, sevišķi mātei, kas aizgājusi pāragrā nāvē, priekšvārdos aicinot: „Mīlējiet, godājiet savas mātes! Un ja arī viņas būtu kapā — viņu dvēseles vēl mūžīgi nebeidz sūtīt jums savu īsto, dziļo svētību!" Autors notēlojis savu ļoti smago pusbāŗa bērnību, ganu gaitas, vēlāk jaunekļa gadus, grūto izglītības ceļu un beidzot pirmo skolotāja darbu Līvbērzē, ģimenes dzīves nodibināšanu. Latvijai jau pietuvojies Pirmais pasaules kaŗš, pie Daugavas baigi rūc lielgabali. Grāmata sevišķi varēs interesēt mūsu tā laika vecāko paaudzi, bet tikpat labi ar vēlākās audzes. Tai 294 lappušu, un tā iznākusi glītā iesējumā, ar Dainas Skujas illustrācijām, Amber Printers and Publishers Ltd. iespiedumā Toronto. Grāmata maksā tikai $7.50. Dabūjama Daugavas Vanagu grāmatnīcā Toronto.

DAŽĀDU ZIEDU MEDUS

dabīgs, nepasterizēts
Ziedputekšņi (Pollen)
Peru pieniņš (Royal Jelly) u.c.
ĒRGĻU LIGZDAS DRAVĀM

30 Dewson St., Toronto 17. Tālr. 534-0563

Lotus FLOWERS

792 Bathurst St.,
(pie Bloor St.) Toronto
Ont. M5R 3G1
TEL. 533-3884

PUĶES - GRĀMATAS
DAIĻAMATNIECĪBAS IZSTRĀDĀJUMI

Vienalga, kur dzīvojat: Sidnejā, Stokholmā vai Sanfrancisko — rakstiet, telegrafējiet, telefonējiet, un jūsu puķu pasūtinājumu izpildīsim nekavējoties. Ināra un Arvīds Tirums

NJUJORKA

● Njujorkas draudzes bērnu vasaras nometne Elka Parkā, Katskiļu kalnos, šogad sākās 26. jūnijā. Nometnes lietošanā šogad pirmo reizi nodota 9. mītne, ko sāka celt pagājušā vasarā ar Venecuēlas latviešu ziedojumiem, bet pabeidza šinī pavasarī ar draudzes budžetā paredzētiem līdzekļiem. Jaunajā mītnē vietas 20 personām. Pabeigta arī ēdamzāles pamatu pārbūve, ko sāka 1974. gadā. Uzcelta jauna veranda, ko nākotnē domā pārsegt ar jumtu, bet ēdamtelpas otrā galā varētu uzcelt jaunas biroja, personāla un noliktavu telpas. Izdarīti daži citi sīkāki remontdarbi. Izloze 21 maijā devusi 4397 dol. atlikuma. No 1453 personām izsūtītām laimestu zīmēm tikai 714 tās izpirkuši. Dr. A. Ķivuls nometnei ziedojis 200 dolaru laimēto aizņēmuma zīmi.

● Trešā lielā skautu un gaidu nometne iecerēta no 27. augusta līdz 4. septembrim Njujorkas draudzes lauku īpašumā Elka Parkā, Katskilu kalnos. Pieteikušies 633 dalībnieki no ASV, Kanadas, Austrālijas un Venecuēlas. Skautu nometnei dots nosaukums „Ziemcieši", un tā sadalīta piecās apakšnometnēs pēc darbības pakāpēm un vad. V. Klētnieka grāmatas Latvijas skautisma 40 gadi iedalījuma: mazskautiem „Pasaules tālēs", skautiem „Trimdas celos", dižskautiem „Paēnas ļaudis", roveriem „Dzimtenes krasts", vadītājiem „Ziemciešu cilts". Gaidas nometnos „Saules lokā" ar trim apakšnometnēm: guntiņām „Pļava", gaidām „Sēta" un lielgaidām „Druva". Budžets paredzēts 47.750 dol., ziedojumos ienācis 4.778 dol. Vecāku un labvēļu padome rīko izlozi 3. septembrī. Var laimēt 1000 dol. krājzīmi, Bostonas dziesmu svētku biļešu komplektu divām personām, ALA mūža biedra karti un citus laimestus. Nomet. nes atklāšana svētdien, 28. augustā, pl. 10 no rīta, nobeigums 4. septembrī. Abās reizēs var piedalīties viesi un apmeklētāji.

● Rudenī draudzes lauku īpašumā Katskilu kalnos no 11. septembra līdz 8. oktobrim paredzēts laiks pensionāru atpūtai. Pulcēšanos atbalsta draudzes palīdzības fonds. Pavasara posmā, maijā un jūnijā, atpūtās 35 dalībnieki, pie kam vecākā dalībniece bija 91 g. veca. **Vk**

Daugavas Vanagu nams

125 BROADVIEW AVE.
Tel. 465-5225

PIEDĀVĀ ZĀLI
DAŽĀDIEM SARĪKOJUMIEM
PIEPRASIET TELEFONISKI
DAŽĀDI DZĒRIENI AR MALTĪTĒM KATRA IZVĒLĀ. SVĒTDIENĀS DZĒRIENI TIKAI PIE MALTĪTĒM

Daugavas Vanagu klubs
ATVĒRTS BIEDRIEM UN VIESIEM
no pirmd. līdz ceturtd., iesk., no pl. 12. dienā — 12 naktī,
piektdienās un sestdienās no pl. 12. dienā līdz 1 naktī,
svētdienās no pl. 12 dienā līdz 9 vakarā.

kas? kur? ko?

Town & Country RE Ltd., Realtor
V. PALMA - pārstāvis

41 Heathcote Ave., Willowdale, Ont. M2L 1Y9
Tel. 444-2447

Pērkot un pārdodot savu nekustamu īpašumu, zvaniet nesaistīgai informācijai 444-2447. Mājas lielā izvēlē visā pilsētā. Palīdzam sagādāt obligācijas un iemaksas māju pirkšanai uz izdevīgiem noteikumiem.

Alcan Building Products
Authorized Dealer
ALCAN

Māju īpašnieki!

Sazinieties ar uzņēmuma īpašnieku—bez starpniekiem

Ir trīs veidi, kā varat ietaupīt ar ALCAN SIDING:
1) Ietaupa darbu un laiku 2) Izolāciju un apkures izdevumus
3) Uzlabo izskatu un līdz ar to mājas vērtību, ieskaitot ALCAN 20 gadu garantiju.

△ LIETUS NOVADA CAURULES
△ LOGI
△ DURVIS
△ MARĶIZES (Awnings)
△ JUMTA PĀRKARES (Soffit and fascia)

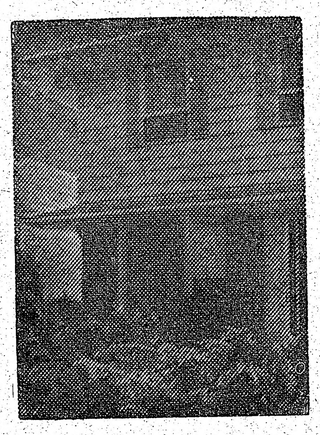

CENTURY ALUMINUM INSTALLERS
534-2864
Īpašnieks Arturs Mīme
2226 Dundas St. W. Toronto, M6R 1X3

RATAS

— ACU OPTIĶIS

247 Danforth Avenue. Tel. 465-6251

Gatavo brilles pēc receptēm
Zeiss ● Rodenstock ● C'rist Dior rāmji
Specialitāte — dubultlēcu brilles ● Kontaktlēcas (soft)
Pulksteņi: Omega, Tiosot Bulova.
Latviešiem atlaide.

Torland Real Estate Limited
264-2391
Pārstāvis: Konst. KĀRKLIŅŠ
691-3873

$1000.- iemaksa. 6 istabu dubultķieģeļu māja.
— Palīdzam ar iemaksu un obligāciju sagādi par zemiem procentiem.

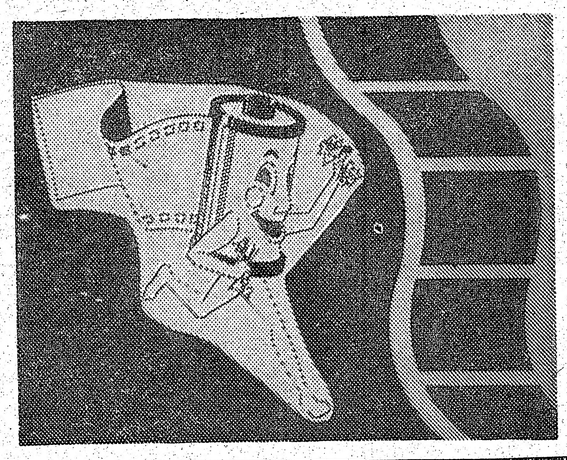

Fotografisku darbu lieluzņēmums ar atzītu kvalitāti un reputāciju pat ārpus Kanadas
Atlaide.

Benjamiņa filmu laboratorija
247 RICHMOND ST. E.
TORONTO, ONT.
M5A 1P2
Tel. (416) 863-1166

ROSAR-MORRISON FUNERAL HOME LTD
467 Sherbourne St. Toronto 5, Ont. 924-1408
RŪPĪGA UN SMALKJŪTĪGA
APBEDIŠANAS CEREMONIJU IZKĀRTOŠANA

TRANSPORTA UZŅĒMUMS

BALTIC MOVERS
TĀLR. 534-1403, Toronto

VALUPE
DIMANTI — PULKSTEŅI
LATVISKAS ROTAS
Zeltkalos
Aldonas ĶIVLENIEKS - KORMS
Veikalā un darbnīcā 964½ Bloor St. W., Toronto
Ont. M6H 1L6. Tālr. 533-2837

M. LUNSKY, O.D. M. Sc.
LOUIS LUNSKY, R.O.
OPTIĶI
Iepriekš pieteikties
Tālr. 921-3924
470 College St. (Pie Bathurst)
Toronto M6G 1A5

R.S. KANE Ltd.
apbedīšanas birojs
4812 YONGE STREET
(Sheppard Avenue tuvumā)
Willowdale
221-1159

VISĀDA VEIDA IESPIEDUMDARBI
- VIZĪTKARTES
- IELŪGUMI
- BIĻETES
- VĒSTUĻU VEIDLAPAS UN APLOKSNES
- GRĀMATAS
- KALENDĀRI
- MĒNEŠRAKSTI
- AVĪZES
- UN LĪDZĪGI IESPIEDUMDARBI

VEICAM
- LAIKUS
- LABI
- UN PAR MĒRENĀM CENĀM

amber
PRINTERS AND PUBLISHERS LIMITED
SPIESTUVE UN KANTORIS:
125 BROADVIEW AVE., TORONTO, ONT. M4M 2E9
(416) 466-1514

Amber Printers & Publishers Ltd. Toronto nupat iespiedusi Eduarda Freimaņa romānu Divas pasaules, glītā kabatas formāta izdevumā (Paperback), kas latviešu trimdas grāmatniecībā līdz šim nebija praktizēts. Grāmatai 332 lappuses un tā maksā $3.50. Atkalpārdevējiem 20 proc. atlaide, un tā pieprasāma apgādam.

Pirmoreiz balets dziesmu svētkos

Daudzo sarīkojumu virknē 7. Rietumkrasta dziesmu svētkos Losandželosā bija iekļauts arī balets, pirmo reizi mūsu trimdas dziesmu svētku vēsturē. Nav zināms, kas pamudinājis Mirdzu Lapenieci to ieplānot, bet šī iecere izdevās spīdoši, baleta vakars bija labi apmeklēts. Skatītāji redzēja priekšzīmīgi sagatavotu programmu, labā techniskā izpildījumā. Bija dzirdamas vairāku torontiešu atbildes, ka tas bijis pats labākais sarīkojums visā svētku programmā. Rodas jautājums: turpmākos dziesmu svētkus ar vai bez baleta?

Programma sākās ar Jāņa Mediņa Rožu valsi, kuru dejoja Ilze Kļaviņa, Alda Heniša un Sarma Lapeniece, pēdējai veicot arī šī priekšnesuma choreografes darbu. Nākošais bija P. Čaikovska Gulbju ezers ar Džonu Kirklandi, Losandželosas baleta soliste, un Vladimiru Gelvānu, kas paspējis ar Amerikas baleta teātri viesoties vairākās ASV lielpilsētās.

Otrā daļā bija uzņemta Latviešu deja, viegli humoristiskā priekšnesumā un tautas mūzikas pavadījumā. Šajā dejā varēja saskatīt daudz līdzīgu kustību ar Toronto bieži redzēto Vecmeitas deju. Šo deju tautas tērpos nodejoja Ilze Kļaviņa un V. Gelvāns. Vēl bija skatāmas variācijas no Apburtās princeses, Kleopatras, Aklās Raimondas, Zeltītajām lapām un citiem baletiem, arī Ingeborgas valsis.

Jaunā baletdejotāja Ilze Kļaviņa, kas savās balerīnas gaitās jau paspējusi apceļot visu Ziemeļamarikas kontinentu un pašreiz ir Pensilvēnijas baleta soliste, sevi vislabāk pārstāvēja Jāņa Kalniņa Zeltītajās lapās, tikpat labi sevi apliecinot arī dejā Aklā. Alda Heniša, kas Toronto vada savu baletskolu, vislabāk patika Kleopatras dejā. Dejas choreografe ir labi pazīstamā balerīna un skolotāja torontiete Daina Jablokova—Vorpa. Bez minētajiem latviešu baletdejotājiem vēl piedalījās Stīvens Hūks. Dejas pavadīja vijolniece Rasma Lielmane un pianists Džefrijs Silvermans.

AUSTRAS KOKA ZĪME

Tautas deju skate notika Anaheimas sanāksmju centrā, ļoti tālu no Pasadenas centra. Lai dejotāji un apmeklētāji varētu nokļūt uz sarīkojuma vietu, vajadzēja veselu rindu autobusu. Tie neieradās laikā, bet ar lielu novēlošanos; kopējam mēģinājumam atlika maz laika. Tāpēc arī uzvedumā varēja just, ka vietām amerikāņu orķestrim, kuŗu diriģēja Andrejs Kurmiņš ar 30 balsu lielu pavadītāju kori, deju grupām nepārtraukti mainoties, pa reizei zuda kopējais kontakts. Deju skate M. Lapenieces vadībā bija ilgi plānota un pa atsevišķiem posmiem saliedēta. Deju pamatelementi: zvaigznītes, apaļie dārziņi, saulītes, liepu meitas un ozolu dēli bija redzami dažādās kombinācijās un variācijās ar Austras koku nobeigumā — jauna rīta simbolu gaišākai nākotnei.

Arēnas gaismas kūļi un prožektori, diemžēl, nebija pietiekami saskaņoti un stipri, daudzi dejotāji palika pustumsā, sevišķi beigu skatā Austras koka veidojuma priekšējā daļā, kur atradās Toronto Diždancis. Nebija arī vēlamās izskaņas, kad arēnā iedegas visas gaismas un skatītāji uz brīdi redz visus dejotājus pilnā apgaismojumā.

Neievērojot šos mazos iebildumus, kopējais iespaids ar vairāk nekā 300 dejotājiem bija ļoti labs. Skate liecināja, ka tautas deju grupas nenīkuļo, bet aug un sāk jau pāraugt dziedātāju skaitu. Skatītāji neskopojās aplausiem. Vieni no vistālākā ceļa mērotājiem bija Sv. Katrīnu deju kopa Jandāls H. Šternberga vadībā, arī zināmā mērā šo svētku lielākais pārsteigums: no pilsētas 200 tautiešu lielās kolonijas Losandželošā bija ieradušies **34**.

Losandželosas tautas deju uzvedums no iepriekšējiem atšķīrās ar to, ka deju vija — dejotāju uznākšana un aiziešana nekad nepārtrūka, bet bija kā nepārtraukta plūsma. Interesants atbildīgās vadītājas M. Lapenieces eksperiments. Austras kokā atkal ievīts jauns latviešu jaunatnes draudzības pavediens, kas tos vienos nākotnē vēl ciešāk. Deju skatē piedalījās dejotāju vienības no ASV un Kanadas: Toronto Diždancis un Diždancītis, Sv. Katrīnu Jandāls, Vankuveras Varavīksne un Varavīksnīte, Denvēras Virpulītis, Filadelfijas Dzirkstele, Klīvlandes Pastalnieki, Losandželosas Pērkonītis, Milvoku Metieniņš, Sanfrancisko Ritenītis, Sietlas Gauja un Trejdeksnis. Ar „ciema kukuli" vienā dejā piedalījās arī Losandželosas lietuvju meiteņu ansamblis Spindulys.

JĀNIS VAIRDOTIS

Andreja Jurjāna — Līgojiet, līksmojiet — ar jauktā koŗa, simfoniskā orķestŗa un sešu solistu piedalīšanos, diriģējot Arvidam Purvam, bija 7. Rietumkrasta svētku koncerta pēdējā dziesma. Attēlā seši solisti, kas redzami kreisajā pusē — Māra Rozentāle, Dace Kārkliņa, Silvija Erdmane, Ivars Gaide, Pauls Berkolds un Matīss Kārkliņš.

Foto: J. Liģers

Kā risināsies draudžu dienas Saulainē

Latviešu draudžu dienas Saulainē no 21. — 28. augustam notiks LELBA darba ietvaros, un to goda prezidijā aicināti archibīskaps A. Lūsis, LELBA pārvaldes priekšnieks A. Voitkus un prof. Dr. Edm. Šmits. Programmas virstemats: „Tu seko man!" Šo dienu dalībniekiem ieteicams Saulainē ierasties mazliet agrāk — jau 20. augustā, kad pēc vakariņām pl. 7.30 notiks draudžu dienu ieskaņa prāv. A. Voitkus vadībā un iepazīstināšana ar mācītājiem un viesiem. Pēc tam pl. 9.30 vak. svētvakara dievkalpojums.

Svētdienas rītā, 21. augustā, pēc dievkalpojuma un draudžu dienu atklāšanas notiks literāri mūzikāla pēcpusdiena Irmas Grebzdes vadībā. Ar dzejoļu un garīga satura lasījumiem piedalīsies Janīna Babre, Olģerts Cakars, Irma Grebzde, Indra Gubiņa, Nikolajs Kalniņš, Arnolds Lūsis, Ingrīda Viksna un Artūrs Voitkus. Kokles spēlēs Visvaldis un Atis Freimanis. Pēc am Saulaines apskate, ko vadīs Saulaines pārvaldes priekšnieks G. Tannis. Nobeigumā Draudžu dienu iedziedāšanu vadīs māc. I. Gaide. Pēc vakariņām māc. P. Urdze no Oldenburgas, Rietumvācijas, referēs par tematu: Kā lasīt svētkos rakstus. Kopējas pārrunas.

Draudžu dienas risināsies pēc šādas programmas: no pl. 9.15 — 10.15 Bībeles stundas māc. P. Urdzes vadībā Pl. 10.45 lekcijas par ticības jautājumiem, piedaloties prof. Dr. E. Šmitam, prof. V. Klīvem, mācītājiem K. Kuškevicam un J. Mednim. Pēcpusdienās no pl. 3 semināŗus vadīs māc. Ž. Kristbergs, U. Ceoure, J. Mednis, A. Rautenšilds, V. Vārsbergs, M. Kirsons, P. Nesaule un V. Klīve. Papildprogrammā, īpaši jaunajai paaudzei, paredzēti jaunatnes kursi no 15 — 21 g.v. un vecākiem. Kursus vadīs māc. V. Vārsbergs, V. Grīnvalds, M. Kirsons un teol. stud. Lauma Lagzdiņa. Savas nodarbības kristīgas dzīves zīņā paredzētas bērniem līdz 14 g. vecumam. Par tām gādās draudžu skolu skolotāji A. Kurses vadībā. Vakara programmās pl. 7.30 — paneļi: 20. augustā runās māc. T. Gulbis, prāv. A. Veinbergs un māc. I. Gaide par brāļu draudžu svētīgo devumu. Pēc tam izrādīs filmu par draudzēm un baznīcām dzimtenē, sniedzot arī paskaidrojumus. 23. aug. prof. E. Šmits referēs par problēmām latviešu ģimenēs un sabiedrībā. Šai vakarā Saulainē ciemosies latviešu gaidas un skauti no Austrālijas. Nobeigumā svecīšu dievkalpojums.

24. augustā archibīskaps A. Lūsis runās par atbrīvošanas teoloģiju, bet prāv. A. Veinbergs stāstīs par savu ceļojumu: Jēzus pēdas svētajā zemē, ilustrējot ar filmas izrādi. 25. augusta vakarā jaunatnes programma ar ugunskuru un vakara dziesmu. 26. aug. paneļdiskusiju — Dzīvā draudze — vadīs Dr. prof. E. Šmits, piedaloties mācītājiem Ž. Kristbergam, A. Dūmiņam un Laumai Lagzdiņai. Pēc tam R. Šteinberga uzņēmumu demonstrēšana. — Skaistā Dieva pasaule, kuus pavadīs svēto rakstu lasījumi Maijas Gaiķes un Voldemāra Pukata izpildījumā. Bez tam paredzēti Draudžu dienu dievkalpojumi, koncerti, lūgšanas un draudzības stundas.

27. augustā no pl. 12 — 4 pēcp. LELBA Kanadas apgabala konference. Tajā pašā dienā pēc Bībeles stundas pl. 10.45 no rīta panelis par ticības jautājumiem, ko vadīs māc. J. Cālītis, piedaloties prof. E. Šmitam, prof. V. Klīvem, mācītājiem P. Urdzem un K. Kuškevicam. Pl. 2 pēcp. Tekla Kristberga stāstīs par dāmu komiteju darbu. Pl. 4.30 pēcp. māc. M. Grīvāns, kas nesen izkļuvis no Latvijas, runās par baznīcu dzimtenē. Ievadvārdus teiks archibīskaps A. Lūsis. Pl. 7.30 vak. garīgs koncerts ar piecu solistu piedalīšanos. Svētdien, 28.aug., pēc agrā rīta dievkalpojuma ar Sv. vakarēdienu, pl. 11 no rīta svētku dievkalpojums mūzikālā izskaņā. Svētrunu teiks māc. M. Grīvāns. Ar šo dievkalpojumu draudžu dienas beigsies.

Piedalīšanās maksa Draudžu dienās ir iespējami zema. Reģistrācijas maksa pieaugušiem 5 dol. no personas, bērniem līdz 14. g. ieeja bez maksas. Apmešanās Saulaines nometnes ēkās 10 dol., maltītes par visu laiku 45 dol., bērniem — 20 dol. Iespēja piedalīties arī tikai atsevišķās ēdienreizēs. Pēc vēlēšanās arī telšošana un treileŗu novietošana, kur pieejama elektriskā strāva un dzeŗamais ūdens. Auto novietošana Saulainē visam laikam 5 dol. vai 1 dol. dienā. Tuvāka informācija, zvanot māc. J. Cālītim (416) 482-5743 vai māc. I. Gaidem (416) 766-5525.

—ls—

SACĪKSTES SIDRABENĒ

Kanads latv. jaunatnes meistarsacīkstes vieglatlētikā svētdien, 14. augustā, Sidrabenes laukumā. Reģistrēšanās pl. 9.30 no rīta, sākums pl. 10.30.

Sacīkstes risināsies vecuma grupās, no 8 līdz 18 g. Izcīņā daudz vērtīgu ceļojošu balvu: latviešu karavīru balva, E. Plūmes balva, LSKA valdes priekšsēža A. Tīcmaņa balva, DV KV vairogs, J. Brožes balva un Roberta Plūmes balvas; vienu no tām savā laikā dāvinājis agrākais Latvijas valsts prezidents A. Kviesis.

Peldēšanas meistarsacīkstes notiks Sidrabenes peldētavā. Pieteikšanās lapas iepriekš dabūjamas pie Sidrabenes nometnes administrātores I. Veinbergas Sidrabenē. **Ž. Z.**

AGLONAS DIEVMĀTES SVĒTKI LONDONĀ

Tie sāksies sestdien, 13. augustā, pl. 6.30 vakarā Čenstochovas Dievmātes (poļu) baznīcā, 419 Hill St.. Dievkalpojumu vadīs prāvests Juris Pudāns, tēvs Viktors Čivželis no ASV un citi garīdznieki. Dziedās draudze L. Lukstas vadībā. Pie ērģelēm Irēne Zvagule. Pēc dievkalpojuma baznīcas apakšējā zālē kopīgas vakariņas un saviesīga dzīve.

Svētdien, 14. augustā, pl. 9 no rīta tanī pašā baznīcā Svētā mesa un benedikcija. Dievkalpojumu ar solo dziesmām kuplinās A. Sapale-Raikovska (soprāns). Stundu pirms dievkalpojuma — grēksūdze.

Prāv. S. **Mozga**

SV. KATRĪNAS (St. Catharines) ● Mednieku un makšķernieku kluba makšķernieku sekcija jūlija mēneša gaŗajā nedēļas nogalē bija rīkojusi internās makšķerēšanas sacīkstes Sanolulu salā (īpašn. K. Suntažs), Nipisinga ezerā. Tajās piedalījās 11 makšķernieku, arī jaunieši. Sacīkstes vadīja P. Odiņš ar palīgu K. Klintu. Lielāko lomu ieguva R. Kalniņš, pārējie lielāko lomu ieguvēji bija A. Zobens un R. Trunts. Jauniešu veiksmīgākais makšķernieks bija Ed. Zenka. Pēc sacensībām bija sadraudzības vakars. Balvas uzvarētājiem pasniegs kluba biedru vakarā.

Eksternās šaušanas sacīkstes, piedaloties arī citiem klubiem, notiks 10. septembrī pl. 9 no rīta Gun Club šautuvē, Sv. Katrīnās. Pēc sacīkstēm saviesīgs sarīkojums pilsētā ar uzvarētāju apbalvošanu.

Kluba internās makšķerēšanas sacīkstes 2. oktobrī Port Kolbornā no pl. 7 — 11 no rīta.